

Prospectus
16 augustus 2011

Rabo Groen Bank B.V.
(statutair gevestigd te Utrecht)

€ 4.500.000.000
Programma (het “Programma”) tot uitgifte van obligaties (de “Obligaties”)

Looptijd van 12 maanden tot 10 jaar vanaf de eerste dag van uitgifte

Onder dit prospectus behorend bij het Programma tot uitgifte van Obligaties (het “Prospectus”) mag Rabo Groen Bank B.V. (“Rabo Groen Bank” of de “Uitgevende Instelling”) met inachtneming van de toepasselijke wettelijke voorschriften, van tijd tot tijd series van obligaties uitgeven (de “Obligaties”). De Obligaties dragen vaste of variabele rente, zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden zal worden bepaald.

Tot introductie van het Programma tot uitgifte van Obligaties is besloten door de directie van Rabo Groen Bank in haar vergadering van 13 oktober 2000. Afzonderlijke series zullen met inachtneming van bovengenoemde besluitvorming worden uitgegeven op grond van besluiten genomen door de daartoe bevoegde bestuurders, zoals beschreven in de Definitieve Voorwaarden bij iedere afzonderlijke uitgifte.

De Obligaties worden uitgegeven voor een Totale Nominale Waarde zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden bepaald, met dien verstande dat in totaal nooit meer series van Obligaties zullen uitstaan dan voor een totale nominale waarde van € 4.500.000.000 (of een equivalent daarvan uitgedrukt in een andere valuta). De Obligaties worden uitgegeven in Coupures van elk nominaal € 500, tenzij in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden een andere Coupure en/of valuta is vermeld. De Obligaties hebben een looptijd vanaf de Uitgiftedatum tot de Aflossingsdatum zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden is bepaald (i) met dien verstande dat de looptijd van de Obligaties ten minste 12 maanden en maximaal tien jaar zal bedragen, één en ander met inachtneming van de toepasselijke wettelijke voorschriften, en (ii) onverminderd de mogelijkheid van vervroegde aflossing als bedoeld in artikel 13 van de Obligatievoorwaarden.

De Obligaties zijn vorderingen op naam en zullen derhalve niet worden belichaamd in een fysiek stuk. De Obligaties zullen bij uitgifte in het girale systeem als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer (“Wge”) worden ingebracht en zullen derhalve zijn onderworpen aan de regels uit de Wge en de daarop gebaseerde regelingen. Op de Uitgiftedatum zal, tegen betaling, levering van de Obligaties (i.e. bijschrijving op de door de desbetreffende belegger daartoe aangewezen effectenrekening, een en ander zoals geregeld in de Wge) plaatsvinden. Uitlevering van de Obligaties (als bedoeld in de Wge) zal niet mogelijk zijn. De Obligaties zijn overdraagbaar.

Voor de Obligaties kan toelating worden gevraagd tot de handel op *NYSE Euronext in Amsterdam* (“Euronext”) of op een andere gereguleerde markt, zoals zal worden aangegeven in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden. Voor sommige Obligaties uitgegeven onder dit Programma zal naar verwachting geen courante secundaire markt voor verhandeling bestaan.

Rabobank

De credit ratings die in dit Prospectus zijn opgenomen of waarnaar in dit Prospectus wordt verwezen zullen ten behoeve van Verordening (EG) nr. 1060/2009 inzake ratingbureaus (de "CRA Verordening") worden beschouwd als te zijn toegewezen door Moody's Investors Service Limited ("Moody's") en Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited ("Standard & Poor's") bij registratie overeenkomstig de CRA Verordening. Moody's en Standard & Poor's zijn gevestigd in de Europese Unie en hebben registratie overeenkomstig de CRA Verordening aangevraagd. Op dit moment is er nog geen beslissing op (één van) de aanvragen bekend gemaakt.

De Obligaties zijn beperkt verkrijgbaar bij een aantal lokale Rabobanken die zijn aangesloten bij Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland) ("Rabobank Nederland"), via het netwerk van de Robeco Groep dan wel bij een of meer andere instellingen die Rabo Groen Bank hiertoe eventueel kan aanwijzen. De periode waarin op de Obligaties kan worden ingeschreven, wordt telkens vastgesteld door Rabo Groen Bank en vermeld in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden. Rabo Groen Bank behoudt zich het recht voor om de inschrijvingsperiode te verlengen, te verkorten en op te schorten, in welk geval mogelijk ook de Uitgiftedatum, de Aflossingsdatum en de Rentebetaaldagen kunnen wijzigen. Rabo Groen Bank behoudt zich eveneens het recht voor om in geval van overinschrijving de inschrijvingen van beleggers te verminderen, waarna toewijzing systematisch zal plaatsvinden. De systematiek die hierbij wordt gevolgd, houdt in beginsel het volgende in. Iedere persoon die heeft ingeschreven krijgt een gelijk aantal nader te bepalen obligaties toegewezen, maar niet meer dan het aantal waarvoor is ingeschreven. Vervolgens worden voor het restant van de Totale Nominale Waarde Obligaties toegewezen volgens een nader te bepalen percentage. Indien de periode waarin op de Obligaties kan worden ingeschreven wordt gewijzigd of de inschrijvingen van beleggers worden verminderd, zal Rabo Groen Bank hiervan mededeling doen via de website van Rabobank Nederland, www.rabobank.nl.

Overeenkomstig artikel 403 lid 1 onder f van boek 2 Burgerlijk Wetboek, heeft Rabobank Nederland schriftelijk verklaard zich garant te stellen voor de uit rechtshandelingen van Rabo Groen Bank voortvloeiende schulden (een "403-Verklaring"). Rabobank Nederland garandeert voorts de schulden van Rabo Groen Bank onder de Obligaties op grond van een onherroepelijke garantie gedateerd 16 juli 2008 tot maximaal de totale nominale waarde van € 4.500.000.000 (of een equivalent daarvan uitgedrukt in een andere valuta) (de "Onherroepelijke Garantie").

Tenzij uit de context anders blijkt, verwijst in dit Prospectus de aanduiding 'Rabobank Nederland' naar Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland) en verwijzen 'Rabobank Groep' en 'Rabobank' naar Rabobank Nederland en haar leden en dochterondernemingen.

Dit Prospectus vervangt het prospectus d.d. 13 september 2010.

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting.....	4
2.	Risicofactoren	8
3.	Belangrijke informatie voor beleggers.....	15
4.	Ter inzage beschikbare en door middel van verwijzing opgenomen documenten.....	17
5.	Obligatievoorwaarden.....	18
6.	Informatie over Rabo Groen Bank.....	23
7.	Financiële informatie over Rabo Groen Bank.....	26
7.1	Historische financiële informatie Rabo Groen Bank.....	26
7.2	Verklaring inzake wijzigingen na 31 december 2010	27
8.	Informatie over de Rabobank Groep.....	28
8.1	Beschrijving van de zakelijke activiteiten van Rabobank Groep	28
8.2	De structuur van de Rabobank Groep.....	37
8.3	Bestuur en toezicht van de Rabobank Groep.....	40
8.4	Regulering	54
9.	Financiële informatie over de Rabobank Groep en Rabobank Nederland.....	62
9.1	Algemeen.....	62
9.2	Kapitalisatie Rabobank Groep.....	63
9.3	Historische financiële informatie Rabobank Groep en Rabobank Nederland	64
9.4	Verklaring inzake wijzigingen na 31 december 2010	70
9.5	Risicomanagement van de Rabobank Groep.....	70
10.	Belastingheffing in Nederland	77
11.	Model van de Definitieve Voorwaarden	79

1. Samenvatting

DEZE SAMENVATTING MOET WORDEN GELEZEN ALS INLEIDING OP HET PROSPECTUS. IEDERE BESLISSING OM TE BELEGGEN IN DE OBLIGATIES MOET ZIJN GEBASEERD OP DE BESTUDERING VAN HET GEHELE PROSPECTUS. WANNEER EEN VORDERING MET BETREKKING TOT DE INFORMATIE IN DIT PROSPECTUS BIJ EEN RECHTERLIJKE INSTANTIE IN EEN LIDSTAAT VAN DE EUROPESE ECONOMISCHE RUIMTE (“EER LIDSTAAT”) AANHANGIG WORDT GEMAAKT, DRAAGT DE BELEGGER DIE ALS EISER OPTREEDT, OP GROND VAN HET RECHT VAN DE BETREFFENDE EER LIDSTAAT, EVENTUEEL DE KOSTEN VOOR DE VERTALING VAN HET PROSPECTUS VOORDAT DE RECHTSVORDERING WORDT INGESTELD. DE UITGEVENDE INSTELLING KAN UITSLUITEND AANSPRAKELIJK WORDEN GESTELD, INDIEN DE SAMENVATTING IN SAMENHANG MET DE ANDERE DELEN VAN HET PROSPECTUS MISLEIDEND, ONJUIST OF INCONSISTENT IS. TERMEN DIE GEDEFINIEERD ZIJN IN DE OBLIGATIEVOORWAARDEN HEBBEN IN DEZE SAMENVATTING DEZELFDE BETEKENIS.

Datum: De datum van dit Prospectus, behorende bij het € 4.500.000.000 Programma tot uitgifte van Obligaties, is 16 augustus 2011.

Uitgevende Instelling: Rabo Groen Bank B.V., opgericht op 2 oktober 2000 als een 100 procent deelneming van Rabobank Nederland.

Belangrijkste activiteiten: Blijkens de doelomschrijving van Rabo Groen Bank die is neergelegd in artikel 2 van haar statuten, stelt de vennootschap zich ten doel (i) de uitoefening van het bankbedrijf in de ruimste zin, met name specifiek het al dan niet rechtstreeks gelden aan te trekken, welke hoofdzakelijk zullen worden gebruikt voor het verstrekken van kredieten en voor herfinanciering van reeds verstrekte kredieten ten behoeve van projecten die in het belang zijn van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos, en direct of indirect in aanmerking komen voor kwalificatie als groenprojecten alsmede, op beperkte schaal, (ii) het deelnemen in, zich interesseren bij, het voeren van het beheer over, het verrichten van administratieve of operationele dienstverlening voor, het financieren en besturen van andere ondernemingen, het beschikken over en het beheren van registergoederen, het instaan voor schulden van derden, het opnemen en het aangaan van kredieten en geldleningen, het verstrekken van kredieten en geldleningen, het verstrekken van zekerheden en het verrichten van beleggingen. Voorts al hetgeen met het voorgaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Rabo Groen Bank maakt deel uit van de Rabobank Groep. De vennootschap stelt zich in dit kader de behartiging van de belangen van de Rabobank Groep ten doel, een en ander in de ruimste zin. De statuten van Rabo Groen Bank kunnen worden gewijzigd door de algemene vergadering van aandeelhouders met een volstreekte meerderheid van stemmen.

Garantie van Rabobank Nederland: Overeenkomstig artikel 403 lid 1 onder f van boek 2 Burgerlijk Wetboek heeft Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland) schriftelijk verklaard zich garant te stellen voor de uit rechtshandelingen van Rabo Groen Bank voortvloeiende schulden (een “403-Verklaring”). Dit betekent dat Rabobank Nederland de schulden van Rabo Groen Bank onder de Obligaties garandeert, zoals beschreven in de Obligatievoorwaarden. Rabobank Nederland garandeert voorts de schulden van Rabo Groen Bank onder de Obligaties op grond van de Onherroepelijke Garantie.

Risicofactoren:

De risico's die aan een belegging in Obligaties van Rabo Groen Bank zijn verbonden, zijn door de 403-Verklaring en de Onherroepelijke Garantie beperkt tot de risico's die gelden ten aanzien van Rabobank Nederland. Ten gevolge van interne garantieregelingen binnen de Rabobank Groep kunnen deze risico's weer gelijk worden gesteld met de risico's die hebben te gelden ten aanzien van de Rabobank Groep.

De factoren die van invloed kunnen zijn op het vermogen van de Uitgevende Instelling en Rabobank Nederland om aan hun verplichtingen onder de Obligaties zoals deze worden uitgegeven onder dit Programma te voldoen, zijn uiteengezet in hoofdstuk 2 'Risicofactoren'. De factoren die van wezenlijk belang zijn om de aan de Obligaties verbonden marktrisico's en marktrisico's in het algemeen in te schatten zijn eveneens uiteengezet in hoofdstuk 2 'Risicofactoren'. Het risicomangement van de Rabobank Groep is uiteengezet in paragraaf 9.5 'Risicomangement van de Rabobank Groep'.

Omvang:

In totaal zullen nooit meer Series van Obligaties uitstaan dan voor een totale nominale waarde van € 4.500.000.000 (of een equivalent daarvan uitgedrukt in een andere valuta).

Verkrijgbaarheid:

De Obligaties zijn beperkt verkrijgbaar bij een aantal lokale Rabobanken die zijn aangesloten bij Rabobank Nederland, via het netwerk van de Robeco Groep dan wel bij een of meer andere instellingen die Rabo Groen Bank hiertoe eventueel kan aanwijzen. De periode waarin op de Obligaties kan worden ingeschreven, wordt telkens vastgesteld door Rabo Groen Bank en vermeld in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden. Rabo Groen Bank behoudt zich het recht voor om de inschrijvingsperiode te verlengen, te verkorten en op te schorten, in welk geval mogelijk ook de Uitgiftedatum, de Aflossingsdatum en de Rentebetaaldagen kunnen wijzigen. Rabo Groen Bank behoudt zich eveneens het recht voor om in geval van overinschrijving de inschrijvingen van beleggers te verminderen, waarna toewijzing systematisch zal plaatsvinden. Indien de periode waarin op de Obligaties kan worden ingeschreven wordt gewijzigd of de inschrijvingen van beleggers worden verminderd, zal Rabo Groen Bank hiervan mededeling doen via de website van Rabobank Nederland, www.rabobank.nl.

Obligaties:

De Obligaties worden uitgegeven voor een totale nominale waarde zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden bepaald, met dien verstande dat in totaal nooit meer Series van Obligaties zullen uitstaan dan voor een totale nominale waarde van € 4.500.000.000 (of een equivalent daarvan uitgedrukt in een andere valuta). Op iedere Serie van Obligaties die onder het Programma worden uitgegeven zijn de Obligatievoorwaarden zoals opgenomen in hoofdstuk 5 'Obligatievoorwaarden' van toepassing. De Obligaties worden uitgegeven in Coupures van elk nominaal € 500, tenzij in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden een andere Coupure en/of valuta is vermeld. De Obligaties hebben een looptijd vanaf de Uitgiftedatum tot de Aflossingsdatum zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden is bepaald (i) met dien verstande dat de looptijd van de Obligaties ten minste 12 maanden en maximaal tien jaar zal bedragen, een en ander met inachtneming van de toepasselijke wettelijke voorschriften, en (ii) onverminderd de mogelijkheid van vervroegde aflossing als bedoeld in artikel 13 van de Obligatievoorwaarden. De aflossing van de Obligaties

zal à pari geschieden. De Obligaties dragen vaste of variabele rente vanaf de Uitgiftedatum tegen het Rentepercentage zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden is bepaald. De rente wordt achteraf betaalbaar gesteld op de Rentebetaaldag(en) zoals vermeld in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden. Indien een Rentebetaaldag en/of een Aflossingsdatum in enig jaar niet op een Werkdag valt, wordt de rente respectievelijk hoofdsom betaald op de eerstvolgende Werkdag. De Obligaties houden op rente te dragen met ingang van de Aflossingsdatum of op de datum dat vervroegde aflossing zal plaatsvinden. De Obligaties zijn overdraagbaar.

Notering:

De Obligaties kunnen al dan niet worden genoteerd aan of toegelaten tot de handel op Euronext of al dan niet worden genoteerd aan of toegelaten tot de handel op een andere gereglementeerde markt, zoals zal worden aangegeven in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden. Voor sommige Obligaties uitgegeven onder dit Programma zal naar verwachting geen courante secundaire markt voor verhandeling bestaan.

Vorm van de Obligaties:

De Obligaties zijn vorderingen op naam en zullen derhalve niet worden belichaamd in een fysiek stuk. De Obligaties zullen bij uitgifte in het girale systeem als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer (“Wge”) worden ingebracht en zullen derhalve zijn onderworpen aan de regels uit de Wge en de daarop gebaseerde regelingen. Op de Uitgiftedatum zal, tegen betaling, levering van de Obligaties (i.e. bijschrijving op de door de desbetreffende belegger daartoe aangewezen effectenrekening, een en ander zoals geregeld in de Wge) plaatsvinden. Uitlevering van de Obligaties (als bedoeld in de Wge) zal niet mogelijk zijn.

Uitgifteprijs:

De uitgifteprijs bedraagt 100 procent dan wel enig ander percentage als opgenomen in de Definitieve Voorwaarden.

Effectief rendement:

Het effectieve rendement op de eerste dag van de uitgifte van een Serie zal, indien van toepassing, worden vermeld in de relevante Definitieve Voorwaarden.

Betaalkantoor:

Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank International)

Vervroegde aflossing:

Rabo Groen Bank heeft het recht de Obligaties vervroegd af te lossen:(A) indien: (i) enig Groenproject niet langer kwalificeert als een groenproject in de zin van de Regeling groenprojecten 2010 of de Wet inkomstenbelasting 2001; of (ii) er een wijziging komt in de belastingwetgeving en/of daarmee samenhangende wet- en regelgeving, die het naar het oordeel van de directie van Rabo Groen Bank niet langer wenselijk maakt dat de Obligaties uitstaan; of (iii) Rabo Groen Bank niet of niet langer door de competente inspecteur wordt erkend als groene instelling in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001;

Rabo Groen Bank zal de Obligaties vervroegd aflossen: (A) op schriftelijk verzoek van houders van Obligaties vertegenwoordigende ten minste tien procent van de Totale Nominale Waarde (zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden bepaald) indien Rabo Groen Bank na verloop van dertig dagen na in gebreke te zijn gesteld, verzuimt om aan haar verplichtingen tot betaling van rente of hoofdsom uit hoofde van de Obligaties te voldoen en Rabobank Nederland deze verplichtingen evenmin uit hoofde van de 403-Verklaring (zoals gedefinieerd in artikel

14 van de Obligatievoorwaarden) of op grond van de Onherroepelijke Garantie heeft voldaan; dan wel (B) indien Rabo Groen Bank failliet wordt verklaard, dan wel de aan haar op grond van artikel 2:11 Wet op het financieel toezicht verleende vergunning wordt ingetrokken of ten aanzien van haar de noodregeling van artikel 3:160 Wet op het financieel toezicht wordt toegepast.

In het geval dat de Obligaties vervroegd worden afgelost zal aflossing van deze Obligaties eveneens à pari geschieden.

Fiscale positie:

De Uitgevende Instelling is onderworpen aan de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Voor wat betreft de fiscale positie van de houders van Obligaties wordt verwezen naar hoofdstuk 10 'Belastingheffing in Nederland'.

Toepasselijk recht:

Nederlands recht

Inschrijvingsperiode:

Deze wordt, indien van toepassing, bij iedere afzonderlijke Serie van Obligaties weergegeven in de toepasselijke Definitieve Voorwaarden.

Verkooprestricties:

De verspreiding van dit Prospectus en de uitgifte en aanbidding van de Obligaties vindt uitsluitend in Nederland plaats. Ieder die buiten Nederland in het bezit komt van dit Prospectus dient zich te vergewissen van en zich te houden aan deze beperking. De Obligaties mogen niet worden aangeboden, verkocht of geleverd in andere landen dan Nederland. Rabo Groen Bank en Rabobank Nederland aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor welke schending dan ook van deze beperkingen door wie dan ook, ongeacht of het een potentiële koper van Obligaties betreft of niet.

Kosten:

Tenzij anders vermeld in de Definitieve Voorwaarden, zijn aan de uitgifte van de Obligaties geen kosten verbonden. Wel kunnen aan de belegger kosten in rekening worden gebracht voor de bewaring van de Obligaties. De tarieven voor bewaring worden vastgesteld door de aangesloten instelling (als bedoeld in de Wge) waar de belegger zijn effectenrekening aanhoudt. De kosten voor bewaring kunnen dus per aangesloten instelling verschillen. Ook de kosten voor overdracht kunnen per aangesloten instelling verschillen.

Doel van de uitgifte:

De netto-opbrengst van de uitgifte van de Obligaties zal hoofdzakelijk door Rabo Groen Bank worden gebruikt voor het verstrekken van kredieten en voor herfinanciering van reeds verstrekte kredieten ten behoeve van projecten die in het belang zijn van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos, of voor het (in)direct beleggen in dergelijke projecten (een en ander zoals bedoeld in de Wet inkomstenbelasting 2001 en de Regeling groenprojecten 2010). In het kader van de Regeling groenprojecten 2010 dient Rabo Groen Bank minimaal 70 procent van haar totale geldmiddelen te gebruiken voor de financiering van bovengenoemde projecten. Het overige deel van het vermogen kan vrij worden belegd.

2. Risicofactoren

Rabo Groen Bank is van oordeel dat onderstaande risicofactoren van invloed kunnen zijn op het vermogen van Rabo Groen Bank, en als gevolg van de 403-Verklaring en de Onherroepelijke Garantie op het vermogen van Rabobank Nederland, om de verplichtingen na te komen die zij in het kader van de Obligaties jegens de beleggers is aangegaan. Deze risicofactoren betreffen onzekere gebeurtenissen. Rabo Groen Bank noch Rabobank Nederland verkeert in de positie dat zij zich uit kan spreken over de mate van waarschijnlijkheid dat deze gebeurtenissen zich zullen voordoen. Vervolgens zijn risicofactoren beschreven die van wezenlijk belang zijn om het aan de Obligaties verbonden marktrisico in te schatten.

Rabo Groen Bank is van mening dat onderstaande opsomming alle belangrijke risicofactoren verbonden aan de Obligaties weergeeft. Echter, de risicofactoren zoals hieronder beschreven, zijn niet de enige risico's waar Rabo Groen Bank en Rabobank Nederland mee te maken hebben. Risico's die op dit moment niet voorzienbaar zijn of niet reëel zijn, kunnen ook materieel van invloed zijn op het vermogen van Rabo Groen Bank en Rabobank Nederland om hun in het kader van de Obligaties jegens de beleggers aangegane verplichtingen na te komen. Beleggers dienen de gedetailleerde informatie zoals opgenomen in dit Prospectus (derhalve inclusief de door middel van verwijzing in dit Prospectus opgenomen informatie) in combinatie met de op een uitgifte toepasselijke Definitieve Voorwaarden aandachtig te bestuderen en hun beleggingsbeslissing hierop te baseren.

Factoren die van invloed kunnen zijn op het vermogen van de Uitgevende Instelling om haar in het kader van de Obligaties jegens de beleggers aangegane verplichtingen na te komen

Rabobank Nederland heeft overeenkomstig artikel 403 lid 1 onder f van boek 2 Burgerlijk Wetboek schriftelijk verklaard zich garant te stellen voor de uit rechtshandelingen van Rabo Groen Bank voortvloeiende schulden ("403-Verklaring"). Rabobank Nederland garandeert voorts de schulden van Rabo Groen Bank onder de Obligaties op grond van een onherroepelijke garantie gedateerd 16 juli 2008 tot maximaal de totale nominale waarde van € 4.500.000.000 (of een equivalent daarvan uitgedrukt in een andere valuta) (de "Onherroepelijke Garantie").

De risico's die aan een belegging in Obligaties van Rabo Groen Bank zijn verbonden, zijn door de 403-Verklaring en de Onherroepelijke Garantie beperkt tot de risico's die gelden ten aanzien van Rabobank Nederland. Ten gevolge van interne garantieregelingen binnen de Rabobank Groep kunnen deze risico's weer gelijk worden gesteld met de risico's die hebben te gelden ten aanzien van de Rabobank Groep.

Conjunctuur en macro-economisch klimaat

De winstgevendheid van de Rabobank Groep zou negatief kunnen worden beïnvloed door een verslechtering van het macro-economische klimaat in Nederland of wereldwijd. De financiële crisis die in het tweede halfjaar van 2007 begon, raakte alle banken. Banken worden ook geconfronteerd met de turbulentie die voortvloeit uit de in de eerste helft van 2010 ontstane Europese schulden crisis. Bovendien kan de sociale onrust in het Midden-Oosten en Noord-Afrika, die begin 2011 ontstond, ongunstige economische gevolgen hebben, welke de Rabobank Groep nadelig kunnen beïnvloeden. Factoren zoals rentetarieven, inflatie, deflatie, beleggingssentiment, de beschikbaarheid en kosten van krediet, de liquiditeit van de wereldwijde financiële markten en het niveau en de volatiliteit van aandelenkoersen kunnen grote invloed hebben op het activiteitsniveau van klanten en op de winstgevendheid van de Rabobank Groep. Zo zou een economische teruggang of een fors hogere rente een negatieve invloed kunnen hebben op de kredietkwaliteit van de activa van de Rabobank Groep, doordat het risico groter wordt dat een toenemend aantal klanten niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Bovendien kunnen de neergaande cyclus en verslechtering van de economische situatie

leiden tot een vermindering van de waarde van de activa van de Rabobank Groep en tot gevolg hebben dat de Rabobank Groep verdere verliezen in de marktwaarde van haar handelsportefeuilles lijdt of dat de door de Rabobank Groep verkregen vergoedingen voor vermogensbeheer lager worden of de omvang van het beheerd vermogen daalt. Daarnaast kan de neergaande economische trend en de toegenomen concurrentie om spaargelden in Nederland leiden tot een lager aantal door de Rabobank Groep verrichte klanttransacties en derhalve tot een daling van klantdeposito's en van de door de Rabobank Groep ontvangen inkomsten uit provisies en rente. De aanhoudende volatiliteit op de financiële markten of een langdurige laagconjunctuur in Nederland of in de andere grote markten van de Rabobank Groep zou een wezenlijk negatieve invloed kunnen hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat de bank economisch verlies lijdt omdat een tegenpartij niet in staat is om contractuele of andere financiële verplichtingen uit hoofde van verkregen krediet na te komen. Krediet is iedere rechtsverhouding op grond waarvan een onderdeel van de Rabobank Groep in de uitoefening van het bankbedrijf een vordering heeft of kan krijgen op een debiteur door het verstrekken van enig product. Naast leningen en faciliteiten (al dan niet gecommiteerd) vallen ook garanties, accreditieven, derivaten en dergelijke onder de verzamelnaam krediet. Een economische neergang kan leiden tot kredietverliezen die boven het langetermijngemiddelde liggen, wat een wezenlijk nadelig effect kan hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Landenrisico

Bij het landenrisico wordt een onderscheid gemaakt tussen transferrisico en collectief debiteurenrisico. Transferrisico betreft de mogelijkheid dat een buitenlandse overheid beperkingen oplegt aan het overmaken van gelden aan buitenlandse crediteuren door debiteuren in het desbetreffende land. Collectief debiteurenrisico is het risico dat een groot aantal debiteuren in een land niet aan de verplichtingen zal kunnen voldoen vanwege dezelfde oorzaak, bijvoorbeeld in verband met oorlog, politieke en sociale onrust of natuurrampen, maar ook door overheidsbeleid dat er niet in slaagt macro-economische en financiële stabiliteit te realiseren. Niet in te schatten en onverwachte gebeurtenissen die resulteren in een toename van transferrisico en/of collectief debiteurenrisico kunnen een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Rente- en inflatierisico Renterisico houdt in dat het financiële resultaat en/of de economische waarde van de bank, gegeven de balanssamenstelling van de bank, kan dalen door ongunstige ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Het renterisico van de Rabobank Groep vloeit voornamelijk voort uit het verschil in de looptijden van uitzettingen en aangetrokken middelen. Bij renteschommelingen kan het tarief van bepaalde passiva, bijvoorbeeld spaarmiddelen, direct worden aangepast. Veel activa, zoals hypotheekleningen, hebben daarentegen een langere rentevastperiode, waardoor het tarief pas op de eerstvolgende renteherzieningsdatum kan worden aangepast. Daarnaast heeft ook klantgedrag invloed op de renterisicopositie. Zo kunnen leningen vervroegd worden afgelost en kan spaargeld eerder dan verwacht worden opgenomen. Plotselinge en substantiële veranderingen in rentes kunnen een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep. Inflatie en inflatieverwachtingen kunnen de rentetarieven beïnvloeden. Een toename van de inflatie kan (1) de waarde van bepaalde vastrentende instrumenten die de Rabobank Groep aanhoudt verminderen (2) resulteren in een afkoop van bepaalde spaarproducten met een onder de marktrente liggend vast rentetarief door klanten van de Rabobank Groep (3) vereisen dat de Rabobank Groep hogere rentetarieven betaalt op de obligaties die ze uitgeeft, en (4) zorgen voor een algemene neergang van de financiële markten.

Funding- en liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat niet aan alle (terug)betalingsverplichtingen kan worden voldaan. Dit is het geval wanneer klanten of andere zakelijke kredietrelaties plotseling meer geld opnemen dan verwacht, waardoor de Rabobank Groep onvoldoende beschikbare

geldmiddelen heeft en dit niet kan worden opgelost door activa te vervreemden of te verpanden of gelden van derden te lenen. Belangrijke factoren bij het voorkomen van dit type risico zijn behoud van het vertrouwen van klanten bij retailfunding en behoud van de toegang tot de financiële markten voor wholesalefunding. Als één van deze factoren ernstig in het geding komt, kan dit een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Marktrisico

De waarde van de handelsportefeuille van de Rabobank Groep wordt beïnvloed door veranderingen in de marktprijzen, zoals rentevoeten, aandelenkoersen, valutakoersen en de prijzen van bepaalde goederen en derivaten. Een eventuele toekomstige verslechtering van de situatie op de financiële markten een wezenlijke nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Valutarisico

De Rabobank Groep is internationaal actief. Dit betekent dat de Rabobank Groep een deel van haar kapitaal in buitenlandse activiteiten heeft geïnvesteerd. Dit brengt valutarisico's met zich mee, in de vorm van translatierisico's. Verder staat de handelsportefeuille bloot aan marktrisico's, in die zin dat posities de gevolgen kunnen ondervinden van wijzigingen van de wisselkoersen. Plotselinge en substantiële schommelingen van de wisselkoersen kunnen een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Operationeel risico

Operationeel risico is een risicotype dat binnen het bankwezen een duidelijke eigen plaats heeft verworven. Operationeel risico betreft het risico van verlies door falende interne processen, mensen of systemen of door externe gebeurtenissen. In het moderne internationale bankwezen is in de recente decennia meerdere malen aangetoond dat het niet goed beheersen van de operationele risico's tot enorme verliezen kan leiden. Volgens het Basel II-akkoord zijn banken verplicht om er vermogen voor aan te houden. Voorbeelden van operationeel risico-incidenten zijn heel divers: fraude, claims in verband met gebreken aan producten of documentatie, verliezen als gevolg van slechte arbo-omstandigheden, fouten bij de verwerking van transacties, niet-naleving van de wet- en regelgeving en systeemstoringen. Dergelijke incidenten kunnen een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Juridisch risico

De Rabobank Groep moet zich houden aan een uitgebreide reeks van wettelijke verplichtingen in alle landen waarin zij actief is. Derhalve staat de Rabobank Groep bloot aan veel vormen van juridische risico's, die zich op een aantal manieren kunnen manifesteren. De Rabobank Groep loopt risico's wanneer tegen haar een rechtszaak wordt aangespannen. Ongeacht of dergelijke vorderingen ontvankelijk zijn, is inherent aan een gerechtelijke procedure dat de uitkomst daarvan onzeker is en mogelijk leidt tot financiële schade. De verdediging in een procedure kan kostbaar en tijdrovend zijn en er is geen garantie dat alle gemaakte kosten kunnen worden verhaald, zelfs niet wanneer de Rabobank Groep in het gelijk wordt gesteld. Ook al heeft de Rabobank Groep processen en controlemechanismen om de juridische risico's te beheersen, toch kan de Rabobank Groep zowel financieel als voor wat betreft reputatie schade lijden wanneer het niet lukt deze risico's te beheersen.

Fiscaal risico

De Rabobank Groep is onderworpen aan de belastingwetgeving van alle landen waarin zij actief is. Fiscaal risico is het risico dat wordt geassocieerd met wijzigingen in belastingwetgeving of in de uitleg daarvan. De term omvat tevens het risico van wijzigingen in belastingtarieven en het risico dat niet wordt voldaan aan door de belastingdienst vereiste procedures. Wanneer het niet lukt om de fiscale risico's te beheersen kan dit leiden tot een hogere belastingdruk. Het kan tevens leiden tot een geldboete voor het nalaten om de vereiste fiscale procedures te volgen of te voldoen aan andere aspecten van belastingwetgeving. Wanneer een specifiek fiscaal risico werkelijkheid wordt en als gevolg daarvan de fiscale lasten die verbonden zijn met bepaalde

transacties hoger zijn dan verwacht, dan zou dit invloed kunnen hebben op de winstgevendheid van die transacties.

Systeemrisico

De Rabobank Groep kan negatieve gevolgen ondervinden van de (vermeende) zwakheden van andere financiële instellingen, dit kan leiden tot aanzienlijke systeemgerelateerde liquiditeitsproblemen, verliezen of verzuim aan de zijde van andere financiële instellingen en tegenpartijen. Samenwerking tussen instellingen voor financiële dienstverlening leidt tot onderlinge verbondenheid tussen die instellingen als gevolg van handel, beleggingen, clearing-activiteiten, tegenpartijrelaties en andere betrekkingen. Dit risico, waarvoor soms de term 'systeemrisico' wordt gebruikt, kan nadelige gevolgen hebben voor financiële tussenpersonen zoals afwikkelings- en vereveningsinstituten, banken, effectenbanken en beurzen waarmee de Rabobank Groep dagelijks transacties verricht. Alle hierboven genoemde gevolgen van systeemrisico's kunnen een nadelig effect hebben op het vermogen van de Rabobank Groep om nieuw kapitaal te werven, alsmede op haar bedrijfsresultaten.

Effect van overheidsbeleid en toezicht

De bedrijfsactiviteiten en de winst van de Rabobank Groep kunnen worden beïnvloed door het fiscale beleid of het beleid op andere terreinen en overige maatregelen van overheden en toezichthouders in Nederland, de Europese Unie, de Verenigde Staten en elders. De terreinen waarop wijzigingen kunnen plaatsvinden, omvatten onder meer het monetaire beleid, het rentebeleid en ander beleid van de centrale banken en toezichthouders; wijzigingen in beleid van de overheid of toezichthouders waardoor beleggingsbeslissingen in bepaalde markten waarin de Rabobank Groep actief is wezenlijk worden beïnvloed; veranderingen en regels in concurrentie en prijsstelling; ontwikkelingen in financiële verslaggeving; stress testen waaraan financiële instellingen in het algemeen, en de Rabobank Groep in het bijzonder, worden onderworpen; of ongunstige ontwikkelingen die leiden tot sociale instabiliteit of rechtsonzekerheid, waardoor de vraag naar de producten en diensten van de Rabobank Groep kan dalen. Het risico omtrent de naleving van regels komt voort uit het nalaten of het onvermogen om wet- en regelgeving of gedragscodes die specifiek van toepassing zijn op de financiële sector volledig na te leven. Niet-nakoming kan leiden tot boetes, openbare berispingen, reputatieschade, gedwongen opschorting van bedrijfsactiviteiten of, in uitzonderlijke gevallen, de intrekking van vergunningen voor de activiteiten.

Vanaf 1 januari 2011 zijn de (inkomens)eisen voor het verkrijgen van een hypotheek met borgstelling door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woning of 'WEW' (een stichting die is opgericht door de Nederlandse overheid in 1993) door middel van Nationale Hypotheekgarantie of 'NHG' aangescherpt. In 2012 zullen deze eisen wellicht verder worden verzaamd. Als aanvulling hierop heeft de AFM, die verantwoordelijk is voor het gedragstoezicht van de gehele financiële sector in Nederland met betrekking tot sparen, beleggingen, verzekeringen en hypotheek, een voorstel aangekondigd waarin verdere eisen worden gesteld aan het verkrijgen van een NHG-hypotheek waarvan de hoofdsom hoger is dan de aankoopwaarde van het huis. Al deze factoren kunnen een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Op 31 december 2010 geldt voor Nederlandse huizenbezitters dat de rentebetalingen op hun hypotheek fiscaal aftrekbaar zijn. Beperking of afschaffing van de hypotheekrenteafrek kan een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

De Dodd-Frank Wall Street Reform en Consumer Protection Act ("Dodd-Frank") zal in de Verenigde Staten zorgen voor significante hervormingen. Pas wanneer de regelgeving omtrent implementatie definitief is vastgesteld, kan het volledige effect worden ingeschat. Dodd-Frank kan een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Minimale wettelijke kapitaal- en liquiditeitsvereisten

De Rabobank Groep staat net als alle andere gereguleerde financiële instellingen bloot aan het risico dat haar kapitaalmiddelen ontoereikend zijn om aan de minimale wettelijke kapitaalvereisten te kunnen voldoen. Onder Basel II zijn de kapitaalvereisten gevoeliger geworden voor marktbevingen dan onder voorgaande regimes. Kapitaalvereisten nemen toe bij verslechtering van de economische omstandigheden of negatieve ontwikkelingen op de financiële markten. Als de Rabobank Groep er niet in slaagt aan de minimale wettelijke kapitaalvereisten te voldoen, kan dat leiden tot bestuurlijke (straf)maatregelen die op hun beurt een wezenlijk nadelig effect kunnen hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep. Een tekort aan kapitaal kan de uitbreidingsmogelijkheden van de Rabobank Groep beperken.

Onder Basel III zullen de toekomstige kapitaals- en liquiditeitseisen toenemen. Op 17 december 2009 heeft het Basel Committee on Banking Supervision (het 'Basels Comité voor Banktoezicht') in haar consultatiedocument getiteld 'Strengthening the resilience of the banking sector' een voorstel gedaan tot een aantal fundamentele hervormingen in het regelgevingskader voor kapitaalsvereisten. Het Basels Comité publiceerde haar inschattingen van de economische impact op 18 augustus 2010 en op 12 september 2010 heeft de Group of Governors and Heads of Supervision, het toezichthoudend orgaan van het Basels Comité, verdere details aangekondigd van de voorgestelde wezenlijke versteviging van de bestaande kapitaalsvereisten. Op 16 december 2010 heeft het Basels Comité haar definitieve zienswijze gepubliceerd met betrekking tot Basel III.

Er kan geen zekerheid worden gegeven dat, alvorens implementatie in 2013 begint, het Basels Comité geen aanpassingen meer zal doen in het pakket met hervormingsmaatregelen zoals hierboven beschreven. Verder kunnen de Europese Commissie en/of De Nederlandsche Bank het pakket met hervormingsmaatregelen op een andere manier invoeren dan zoals dat op dit moment wordt voorgesteld en kunnen ze aanvullende kapitaalseisen opleggen aan banken in Nederland.

Indien de wettelijke kapitaalvereisten, liquiditeitsbeperkingen of ratio's die op de Rabobank Groep van toepassing zijn in de toekomst worden aangescherpt en de Rabobank Groep er niet in slaagt die aangescherpte wettelijke ratio's na te leven, dan kan dit leiden tot bestuurlijke (straf)maatregelen die een nadelig effect kunnen hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Oordeel over de kredietwaardigheid

De mate waarin de Rabobank Groep toegang heeft tot de markten voor unsecured funding is afhankelijk van het oordeel over haar kredietwaardigheid. Een aanpassing van dat oordeel in negatieve zin, als gevolg van een verandering in de beoordelingsmethodiek of anderszins, kan de toegang van de Rabobank Groep tot liquiditeitsalternatieven alsmede haar concurrentiepositie nadelig beïnvloeden en kan leiden tot een verhoging van de financieringskosten of tot aanvullende onderpandvereisten. Al deze ontwikkelingen zouden een wezenlijk nadelig effect kunnen hebben op de bedrijfsresultaten van de Rabobank Groep.

Concurrentie

De activiteiten van de Rabobank Groep zijn in alle opzichten uiterst competitief. Het concurrentievermogen van de Rabobank Groep is afhankelijk van tal van factoren, waaronder het vermogen van de Groep haar reputatie, de kwaliteit van haar advies en dienstverlening, haar intellectueel kapitaal, productinnovatie, uitvoeringsvermogen, prijsstelling, verkoopinspanningen en de talenten van haar medewerkers. Als de Rabobank Groep er niet in slaagt haar concurrentiepositie te behouden, kan dat een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Marktomstandigheden

Zorgen omtrent geopolitieke ontwikkelingen, sociale onrust (zoals de volksoptstanden die begin 2011 uitbraken in het Midden-Oosten en Noord-Afrika), olieprijsen, natuurrampen (zoals de

aardbeving die in maart 2011 plaatsvond in Japan) en dergelijke kunnen gevolgen hebben voor de mondiale financiële markten. De afgelopen jaren hebben boekhoudschandalen en schandalen op het gebied van corporate governance aanzienlijke negatieve gevolgen gehad voor het vertrouwen onder beleggers. Dergelijke ontwikkelingen en gebeurtenissen kunnen een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Terroristische aanslagen, andere oorlogshandelingen of vijandelijkheden, volksopstanden, geopolitieke ontwikkelingen, pandemieën of soortgelijke gebeurtenissen

Terroristische aanslagen, andere oorlogshandelingen of vijandelijkheden, volksopstanden, geopolitieke ontwikkelingen, pandemieën of soortgelijke gebeurtenissen alsmede de reactie daarop kunnen tot economische en politieke onzekerheid leiden, met mogelijk negatieve gevolgen voor de Nederlandse en internationale economische omstandigheden in het algemeen, en meer in het bijzonder voor de bedrijfsresultaten van de Rabobank Groep op een manier die niet altijd te voorspellen is. Het plaatsvinden van dergelijke gebeurtenissen kan een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Sleutelmedewerkers

Het succes van de Rabobank Groep is in grote mate afhankelijk van de bekwaamheid en ervaring van haar senior management en andere sleutelmedewerkers. Het verlies van de bijdrage van bepaalde sleutelmedewerkers kan een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep, met name als deze medewerkers in dienst treden bij de concurrentie. Het onvermogen om een voldoende aantal geschikte medewerkers aan te trekken en/of te behouden kan de financiële plannen en de groei- en andere doelstellingen van de Rabobank Groep sterk belemmeren en een wezenlijk nadelig effect hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Factoren die van wezenlijk belang zijn om de aan de Obligaties verbonden marktrisico's en marktrisico's in het algemeen in te schatten

De Obligaties zijn geen geschikte investering voor alle beleggers

Iedere potentiële belegger in de Obligaties moet de geschiktheid van die investering vaststellen in het licht van zijn eigen omstandigheden. Meer in het bijzonder dient iedere potentiële belegger:

- i. voldoende kennis en ervaring te hebben om de Obligaties, de voor- en nadelen van het investeren in de Obligaties en de informatie die (eventueel door middel van verwijzing) is opgenomen in dit Prospectus en de Definitieve Voorwaarden op waarde te kunnen beoordelen;
- ii. toegang te hebben tot en kennis te hebben van toepasselijke analytische instrumenten om, in de context van zijn eigen financiële situatie, een investering in de Obligaties te kunnen beoordelen, alsmede de invloed hiervan op zijn totale beleggingsportefeuille;
- iii. over voldoende financiële middelen te beschikken om alle risico's te dragen die gepaard gaan met een belegging in de Obligaties;
- iv. de voorwaarden van de Obligaties volledig te begrijpen;
- v. in staat te zijn om (zelfstandig of met behulp van een financieel adviseur) mogelijke scenario's vast te stellen in relatie tot economische en andere factoren die de investering kunnen beïnvloeden, alsmede het vermogen om dergelijke risico's te dragen.

Risico van vervroegde aflossing door Rabo Groen Bank

De Uitgevende Instelling heeft het recht de Obligaties vervroegd af te lossen onder meer indien enig Groenproject niet langer kwalificeert als een groenproject in de zin van de Regeling

groenprojecten 2010 of de Wet inkomstenbelasting 2001, of indien er een wijziging komt in de belastingwetgeving en/of daarmee samenhangende wet- en regelgeving, die het naar het oordeel van de directie van Rabo Groen Bank niet langer wenselijk maakt dat de Obligaties uitstaan, of indien Rabo Groen Bank niet of niet langer door de competente inspecteur wordt erkend als groene instelling in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001. Wanneer de Obligaties vervroegd worden afgelost, kan een belegger de opbrengst mogelijk niet opnieuw investeren tegen een rentevoet die even hoog is als de rentevoet van de afgeloste Obligaties. Mogelijk is de rentevoet significant lager. Potentiële beleggers dienen dit herinvesteringsrisico af te wegen tegen andere beschikbare investeringen op dat moment.

Risico van wijziging van wet- en regelgeving

De Obligatievoorwaarden zijn gebaseerd op de Nederlandse wet- en regelgeving (met inachtneming van hetgeen is vermeld op pagina's 24, 25, 77 en 78 met betrekking tot de afbouw van de extra heffingskorting) zoals deze van kracht is ten tijde van de goedkeuring van het Prospectus. Er kan niet worden gegarandeerd dat deze niet zullen worden gewijzigd ten gevolge van de invloed die uit kan gaan van eventuele rechterlijke beslissingen of verandering van wet- en regelgeving. Het rendement voor houders van Obligaties is mede afhankelijk van de regeling in de Wet inkomstenbelasting 2001 voor bezittingen in maatschappelijke beleggingen. Indien wet- en regelgeving wordt gewijzigd, rust op Rabo Groen Bank geen verplichting om over te gaan tot aflossing. Een dergelijke wijziging kan een negatieve invloed hebben op het rendement voor houders van de Obligatie.

Risico van beperkte handelbaarheid van de Obligaties

Voor sommige Obligaties uitgegeven onder dit Programma zal naar verwachting geen courante secundaire markt voor verhandeling bestaan. Met name is dit het geval bij Obligaties die niet worden toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt. Hierdoor kunnen beleggers hun Obligaties mogelijk niet, niet gemakkelijk, of slechts met verlies verkopen.

Risico van wijzigende rentetarieven op de markt

Investeringen in vastrentende en variabele obligaties lopen het risico dat eventuele veranderingen in de rentepercentages die gelden op de markt de waarde van vastrentende en variabele obligaties negatief kunnen beïnvloeden.

3. Belangrijke informatie voor beleggers

Dit Prospectus is een basisprospectus als bedoeld in artikel 5.4 van Richtlijn 2003/71/EG (de "Prospectusrichtlijn") en is opgesteld met het doel informatie te verstrekken over Rabo Groen Bank, de Rabobank Groep en de Obligaties, voorzover relevant voor de aanbidding van de Obligaties.

Rabobank Nederland heeft ten behoeve van Rabo Groen Bank een 403-Verklaring bij het Handelsregister gedeponneerd en garandeert voorts de schulden van Rabo Groen Bank onder de Obligaties op grond van de Onherroepelijke Garantie. Omdat Rabobank Nederland onderdeel uitmaakt van de Rabobank Groep, zijn ook relevante financiële gegevens van de Rabobank Groep opgenomen in dit Prospectus om zodoende een indruk te geven van de financiële positie van Rabobank Nederland en de Rabobank Groep. De jaarrekeningen van Rabobank Nederland en de Rabobank Groep over de jaren 2009 en 2010 zijn door middel van verwijzing opgenomen in dit Prospectus.

De Definitieve Voorwaarden van iedere afzonderlijke uitgifte onder dit Programma zullen worden opgesteld conform het model zoals weergegeven in hoofdstuk 11 'Model van de Definitieve Voorwaarden'.

Tenzij anders vermeld in de Definitieve Voorwaarden, zijn aan de uitgifte van Obligaties geen kosten verbonden. Wel kunnen aan de belegger kosten in rekening worden gebracht voor de bewaring van de Obligaties. De tarieven voor bewaring worden vastgesteld door de aangesloten instelling (als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer) waar de belegger zijn effectenrekening aanhoudt. De kosten voor bewaring kunnen dus per aangesloten instelling verschillen. Ook de kosten voor overdracht kunnen per aangesloten instelling verschillen.

Rabo Groen Bank en Rabobank Nederland nemen verantwoordelijkheid voor de in het Prospectus verstrekte informatie en verklaren dat, na het treffen van alle redelijke maatregelen om zulks te garanderen en voorzover haar bekend, de gegevens die in dit Prospectus zijn opgenomen overeenstemmen met de werkelijkheid en dat geen gegevens zijn weggelaten waarvan de vermelding de strekking van dit Prospectus zou wijzigen. Wanneer van een derde afkomstige informatie is opgenomen (te herkennen aan de vermelding van een informatiebron(nen)), wordt bevestigd dat deze informatie correct is weergegeven en dat, voorzover Rabo Groen Bank en Rabobank Nederland weten en hebben kunnen opmaken uit door de betrokken derde gepubliceerde informatie, geen feiten zijn weggelaten waardoor de weergegeven informatie onjuist of misleidend zou worden.

Niemand is gerechtigd in verband met de aanbidding van de Obligaties informatie te verschaffen of verklaringen af te leggen die niet in dit Prospectus zijn opgenomen. Indien zodanige informatie is verschaft of zodanige verklaringen zijn afgelegd, dient op dergelijke informatie of dergelijke verklaringen niet te worden vertrouwd als ware deze verstrekt of afgelegd door of namens Rabo Groen Bank of Rabobank Nederland. Dit Prospectus houdt geen aanbod in van enig effect of een uitnodiging tot het doen van een aanbod tot koop van enig effect anders dan de Obligaties, noch een aanbod van enig effect of een uitnodiging tot het doen van een aanbod tot koop van enig effect, zoals aangeboden, in enige jurisdictie waar dit volgens de daar geldende regelgeving niet geoorloofd is. De afgifte van dit Prospectus en de verkoop van Obligaties op basis hiervan betekenen onder geen enkele omstandigheid dat de in dit Prospectus vermelde informatie ook op een later tijdstip dan de datum van dit Prospectus nog juist is.

Rabobank Nederland, respectievelijk Rabo Groen Bank, zijn geen gegevens bekend over overheidsingrepen, rechtszaken of arbitrages (met inbegrip van dergelijke procedures die, naar weten van Rabobank Nederland, respectievelijk Rabo Groen Bank, hangende zijn of kunnen worden ingeleid), welke een invloed van betekenis kunnen hebben of in een recent verleden

hebben gehad op de financiële positie of de rentabiliteit van Rabo Groen Bank en/of Rabobank Nederland en/of Rabobank Groep.

De termen die in dit Prospectus worden gehanteerd en die zijn aangeduid met een hoofdletter, hebben de betekenis zoals aangegeven in de Obligatievoorwaarden of in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden.

Onder 'Rabobank Nederland' wordt verstaan Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland), de centrale organisatie van de Rabobank Groep. Onder de 'Rabobank Groep' wordt verstaan de zelfstandige lokale coöperatieve Rabobanken in Nederland en Rabobank Nederland met haar dochterondernemingen, waaronder Rabo Groen Bank.

Credit rating agencies kunnen hun ratings of de 'outlook' van deze ratings van Rabobank Nederland of van door Rabobank Nederland uitgegeven effecten herzien. Behoudens wanneer dit wettelijk vereist is, zal Rabo Groen Bank geen supplement bij dit Prospectus algemeen verkrijgbaar stellen of een nieuw basisprospectus algemeen verkrijgbaar stellen in verband met de aanbieding van Obligaties, wanneer één of meer credit rating agencies de 'outlook' van hun ratings van Rabobank Nederland of van door Rabobank Nederland uitgegeven effecten herziert of herzien.

De onafhankelijke accountant van Rabo Groen Bank, Rabobank Nederland en de Rabobank Groep is Ernst & Young Accountants LLP ('Ernst & Young'), waarvan de registeraccountants lid zijn van het Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants. Ernst & Young heeft de geconsolideerde jaarrekening van de Rabobank Groep en de enkelvoudige jaarrekeningen van respectievelijk Rabo Groen Bank en Rabobank Nederland voor de boekjaren eindigend op 31 december 2009 en 31 december 2010 gecontroleerd.

De effecten worden uitgegeven in girale vorm. De rekeningen worden bijgehouden door Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland), Croeselaan 18, 3521 CB Utrecht, Nederland.

De verspreiding van dit Prospectus en de uitgifte en aanbieding van de Obligaties vindt uitsluitend in Nederland plaats. Ieder die buiten Nederland in het bezit komt van dit Prospectus dient zich te vergewissen van en zich te houden aan deze beperking. De Obligaties mogen niet worden aangeboden, verkocht of geleverd in andere landen dan Nederland. Rabo Groen Bank en Rabobank Nederland aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor welke schending dan ook van deze beperkingen door wie dan ook, ongeacht of het een potentiële koper van Obligaties betreft of niet.

4. Ter inzage beschikbare en door middel van verwijzing opgenomen documenten

Gedurende de geldigheidsduur van dit Prospectus is inzage mogelijk (in afschriften) van de volgende documenten:

- (1) akte van oprichting en statuten van Rabo Groen Bank;
- (2) het financieel verslag van Rabo Groen Bank over de jaren 2009 en 2010 (tezamen met de hierbij behorende controleverklaringen en toelichtingen);
- (3) de geconsolideerde jaarrekening van de Rabobank Groep en de enkelvoudige jaarrekening van Rabobank Nederland voor de boekjaren eindigend op 31 december 2009 en 2010 (tezamen met de hierbij behorende controleverklaringen en toelichtingen);
- (4) de statuten van Rabobank Nederland;
- (5) de 403-Verklaring; en
- (6) de Onherroepelijke Garantie.

Deze documenten worden geacht een geïntegreerd en onlosmakelijk onderdeel te vormen van dit Prospectus. De hierboven genoemde documenten en exemplaren van dit Prospectus liggen ter inzage en zijn kosteloos verkrijgbaar bij, onder meer, de kantoren van Rabobank Nederland aan de Croeselaan 18, 3521 CB Utrecht, Nederland en Fellenoord 15, 5612 AA Eindhoven, Nederland.

De hierboven in (2) en (3) bedoelde controleverklaringen zoals door verwijzing opgenomen geven correct de origineel aan Rabo Groen Bank en Rabobank Nederland afgegeven desbetreffende verklaringen weer. Ernst & Young Accountants LLP heeft ermee ingestemd dat deze controleverklaringen door verwijzing in dit Prospectus zijn opgenomen.

Het Prospectus en de documenten vermeld onder de items (1), (2), (5) en (6) zijn opgenomen op: www.rabobank.nl, onder 'Beleggen' / 'Beleggingsproducten' / 'Rabobankproducten' / 'Rabo Groen Obligaties' / 'Voorwaarden'.

De documenten vermeld onder item (3) zijn opgenomen op: www.jaarverslagenrabobank.nl. De documenten bovenstaand vermeld onder (3) voor het jaar 2009 zijn te vinden via 'Archief jaarverslagen'.

Het document vermeld onder 4 is opgenomen op: <http://overons.rabobank.com>, onder 'Corporate governance' / 'Statuten en reglementen'.

5. Obligatievoorwaarden

De navolgende obligatievoorwaarden (de “Obligatievoorwaarden”) zijn van toepassing op iedere serie (een “Serie”) van obligaties (de “Obligaties”) die onder het programma (het “Programma”) tot uitgifte van Obligaties worden uitgegeven. Rabo Groen Bank B.V. (de “Uitgevende Instelling”) behoudt zich het recht voor de Obligatievoorwaarden, conform artikel 18, te wijzigen. Daarnaast zijn op de tot een bepaalde Serie behorende Obligaties de bepalingen uit de desbetreffende definitieve voorwaarden (de “Definitieve Voorwaarden”) van toepassing. Indien in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden anders is bepaald dan in de Obligatievoorwaarden, zullen de bepalingen uit de desbetreffende Definitieve Voorwaarden prevaleren. Een model van de Definitieve Voorwaarden is opgenomen in het prospectus behorend bij het Programma tot uitgifte van Obligaties (het “Prospectus”) in hoofdstuk 11 ‘Model van de Definitieve Voorwaarden’. Termen die beginnen met een hoofdletter hebben de betekenis zoals bepaald in deze Obligatievoorwaarden tenzij anders aangegeven in desbetreffende Definitieve Voorwaarden.

Artikel 1 Totale nominale waarde en rangorde

De Obligaties worden uitgegeven voor een totale nominale waarde zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden bepaald (de “Totale Nominale Waarde”), met dien verstande dat in totaal nooit meer Series van Obligaties zullen uitstaan dan voor een totale nominale waarde van € 4.500.000.000 (of een equivalent daarvan uitgedrukt in een andere valuta). De Obligaties zijn niet achtergesteld en rangschikken pari passu onderling en met gewone (niet-achtergestelde, niet-geprivilegieerde en niet met zekerheid gedekte) vorderingen van crediteuren van de Uitgevende Instelling.

Artikel 2 Coupure en Valuta

De Obligaties worden uitgegeven in coupures van elk nominaal € 500, tenzij in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden een andere coupure (de “Coupure”) en/of valuta (de “Valuta”) is vermeld.

Artikel 3 Uitgifteprijs

De uitgifteprijs zal 100 procent van de nominale waarde van de Obligaties bedragen, tenzij in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden anders is bepaald (de “Uitgifteprijs”).

Artikel 4 Looptijd en aflossing

De Obligaties hebben een looptijd vanaf de uitgiftedatum tot de aflossingsdatum zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden (de “Uitgiftedatum” respectievelijk de “Aflossingsdatum”) is bepaald (i) met dien verstande dat de looptijd van de Obligaties ten minste 12 maanden en maximaal tien jaar zal bedragen, één en ander met inachtneming van de toepasselijke wettelijke voorschriften, en (ii) onverminderd de mogelijkheid van vervroegde aflossing als bedoeld in artikel 13. De aflossing van de Obligaties zal à pari geschieden.

Artikel 5 Rente

5.1 Vaste rente

De Obligaties kunnen een vaste rente dragen vanaf de Uitgiftedatum tegen het Rentepercentage, zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden is bepaald.

5.2 Variabele rente

De Obligaties kunnen een variabele rente dragen vanaf de Uitgiftedatum tegen het Rentepercentage, zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden is bepaald. De variabele rente op de Obligaties is voor elke renteperiode gelijk aan het percentage op jaarbasis dat gelijk is aan de som van de toepasselijke marge en EURIBOR, LIBOR of een andere rentevoet, zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden is bepaald, waarbij de rente voor de eerste renteperiode op de Uitgiftedatum wordt bepaald en daarna op een Rentebetaaldag voorafgaand aan iedere volgende renteperiode, tenzij anders bepaald in de Definitieve Voorwaarden.

5.3 Rentebetaaldag

De rente wordt achteraf betaalbaar gesteld op de rentebetaaldag(en) zoals vermeld in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden (de “Rentebetaaldag”). De Obligaties houden op rente te dragen met ingang van de Aflossingsdatum of, in het geval van vervoegde aflossing als bedoeld in artikel 13, op de datum dat vervroegde aflossing zal plaatsvinden (de “Vervroegde Aflossingsdatum”). Indien de Vervroegde Aflossingsdatum niet samenvalt met een toepasselijke Rentebetaaldag, zal de nog verschuldigde rente over de lopende renteperiode worden betaald op de Vervroegde Aflossingsdatum.

Artikel 6 Betalingen

Betaling van hoofdsom van en rente op de Obligaties aan de houders van de Obligaties geschiedt na tussenkomst van Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank International) als betaalkantoor door middel van bijschrijvingen op de Euro-rekening of Euro-rekeningen die daartoe door de desbetreffende houder van Obligaties is of zijn aangegeven.

Indien een Rentebetaaldag en/of een Aflossingsdatum in enig jaar niet op een Werkdag valt, wordt de rente respectievelijk hoofdsom betaald op de eerstvolgende Werkdag. Onder “Werkdag” wordt verstaan een dag niet zijnde een zaterdag of een zondag, waarop (i) ten aanzien van Obligaties die in euro luiden, het Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer (TARGET2) systeem (dat op 19 november 2007 in werking is gesteld) of een opvolger daarvan open is; en (ii) ten aanzien van Obligaties die in een andere valuta dan euro luiden, in het belangrijkste financiële centrum van het land van de betreffende valuta de banken open zijn voor valutatransacties in de betreffende valuta. In een dergelijk geval zal de Uitgevende Instelling geen rente of enige andere vergoeding zijn verschuldigd in verband met deze uitgestelde betaling.

Artikel 7 Verkrijgbaarheid

De Obligaties zijn beperkt verkrijgbaar bij een aantal lokale Rabobanken die zijn aangesloten bij Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland) (“Rabobank Nederland”), via het netwerk van de Robeco Groep dan wel bij een of meer andere instellingen die de Uitgevende Instelling hiertoe eventueel kan aanwijzen. De periode waarin op de Obligaties kan worden ingeschreven wordt telkens vastgesteld door de Uitgevende Instelling en vermeld in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden. De Uitgevende Instelling behoudt zich het recht voor om de inschrijvingsperiode te verlengen, te verkorten en op te schorten, in welk geval mogelijk ook de Uitgiftedatum wordt vervroegd of uitgesteld. Indien de periode waarin op de Obligaties kan worden ingeschreven wordt gewijzigd, zal de Uitgevende Instelling hiervan mededeling doen via de website van Rabobank Nederland, www.rabobank.nl. De Uitgevende Instelling behoudt zich het recht voor de inschrijving op Series van Obligaties onder te verdelen in Tranches, alsmede om de inschrijving op Tranches bij preferentie open te stellen voor conform de desbetreffende Definitieve Voorwaarden vast te stellen categorieën van beleggers.

Artikel 8 Bestemming van de gelden

De netto-opbrengst van de uitgifte van de Obligaties zal hoofdzakelijk door de Uitgevende Instelling worden gebruikt voor het verstrekken van kredieten en voor herfinanciering van reeds verstrekte kredieten ten behoeve van projecten (de “Groenprojecten”) die in het belang zijn van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos, of voor het (in)direct beleggen in Groenprojecten (een en ander zoals bedoeld in de Wet inkomstenbelasting 2001 en de Regeling groenprojecten 2010, zoals laatstelijk gewijzigd op 29 maart 2010, Staatscourant 2010, 4440 (de “Regeling groenprojecten 2010”). In het kader van de aanwijzing als groenfonds in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001, dient de Uitgevende Instelling minimaal 70 procent van haar totale geldmiddelen te gebruiken voor de financiering van Groenprojecten. Het overige deel van het vermogen kan vrij worden belegd.

Artikel 9 Staking van de Uitgifte

Indien zich naar de mening van de Uitgevende Instelling omstandigheden mochten voordoen, welke het welslagen van de aanbieding en uitgifte van de Obligaties in gevaar zouden kunnen brengen dan wel de aanbieding en uitgifte van de Obligaties onwenselijk zouden kunnen maken, is de Uitgevende Instelling gerechtigd deze aanbieding en uitgifte in te trekken.

Artikel 10 Vorm en Toepasselijkheid Wet giraal effectenverkeer

De Obligaties zijn vorderingen op naam en zullen derhalve niet worden belichaamd in een fysiek stuk. De Obligaties zullen bij uitgifte in het girale systeem als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer (“Wge”) worden ingebracht en zullen derhalve zijn onderworpen aan de regels uit de Wge en de daarop gebaseerde regelingen. Op de Uitgiftedatum zal, tegen betaling, levering van de Obligaties (i.e. bijschrijving op de door de desbetreffende belegger daartoe aangewezen effectenrekening, een en ander zoals geregeld in de Wge) plaatsvinden. Uitlevering van de Obligaties (als bedoeld in de Wge) zal niet mogelijk zijn.

Artikel 11 Overdraagbaarheid

De Obligaties zijn overdraagbaar.

Artikel 12 Toelating tot de handel op een gereguleerde markt

Zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden is bepaald, kan voor de Obligaties notering aan of toelating tot de handel op NYSE Euronext in Amsterdam (“Euronext”) of notering aan of toelating tot de handel op een andere gereguleerde markt worden aangevraagd.

Artikel 13 Vervroegde aflossing

13.1 Wijziging wet- en regelgeving

De Uitgevende Instelling heeft het recht de Obligaties vervroegd af te lossen indien: (i) enig Groenproject niet langer kwalificeert als een groenproject in de zin van de Regeling groenprojecten 2010 of de Wet inkomstenbelasting 2001; of (ii) er een wijziging komt in de belastingwetgeving en/of daarmee samenhangende wet- en regelgeving, die het naar het oordeel van de directie van de Uitgevende Instelling niet langer wenselijk maakt dat de Obligaties uitstaan; of (iii) de Uitgevende Instelling niet of niet langer door de competente inspecteur wordt erkend als groene instelling in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001.

13.2 Op verzoek van de houders, bij faillissement of noodregeling

De Uitgevende Instelling zal de Obligaties vervroegd aflossen op schriftelijk verzoek van houders van Obligaties vertegenwoordigende ten minste 10 procent van de Totale Nominale Waarde (zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden bepaald) indien:

- i. de Uitgevende Instelling na verloop van dertig dagen na in gebreke te zijn gesteld, verzuimt om aan haar verplichtingen tot betaling van rente of hoofdsom uit hoofde van de Obligaties te voldoen en Rabobank Nederland deze verplichtingen evenmin uit hoofde van de 403-Verklaring (zoals gedefinieerd in artikel 14) of de Onherroepelijke Garantie 2008 heeft voldaan; dan wel
- ii. de Uitgevende Instelling failliet wordt verklaard; dan wel
- iii. de aan de Uitgevende Instelling op grond van artikel 2:11 Wet op het financieel toezicht verleende vergunning wordt ingetrokken; of
- iv. ten aanzien van de Uitgevende Instelling de noodregeling van artikel 3:160 Wet op het financieel toezicht wordt toegepast.

In het geval dat de Obligaties vervroegd worden afgelost zal aflossing van deze Obligaties eveneens à pari geschieden.

Artikel 14 Hoofdelijke aansprakelijkheid en Onherroepelijke Garantie

- 14.1 Overeenkomstig artikel 403 lid 1 onder f van boek 2 Burgerlijk Wetboek, heeft Rabobank Nederland schriftelijk verklaard zich hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de uit rechtshandelingen van de Uitgevende Instelling voortvloeiende schulden (een “403-Verklaring”). Dit betekent dat Rabobank Nederland hoofdelijk aansprakelijk is voor de schulden van de Uitgevende Instelling onder de Obligaties zoals beschreven in de Obligatievoorwaarden en de desbetreffende Definitieve Voorwaarden.
- 14.2 Voorts heeft Rabobank Nederland een Onherroepelijke Garantie, verstrekt ten behoeve van de houders van Obligaties, voor de betaling van hoofdsom en rente uit hoofde van de Obligaties, tot maximaal de totale nominale waarde van € 4.500.000.000 (of een equivalent daarvan uitgedrukt in een andere valuta), voor het geval dat en indien:
- i. de Uitgevende Instelling, na verloop van dertig dagen na in gebreke te zijn gesteld, verzuimt om aan haar verplichtingen tot betaling van rente of hoofdsom uit hoofde van de Obligaties te voldoen en Rabobank Nederland deze verplichtingen evenmin uit hoofde van de 403-Verklaring heeft voldaan, dan wel
  - ii. de Uitgevende Instelling failliet wordt verklaard; dan wel
  - iii. de aan de Uitgevende Instelling op grond van artikel 2:11 Wet op het financieel toezicht verleende vergunning wordt ingetrokken; of
  - iv. ten aanzien van de Uitgevende Instelling de noodregeling van artikel 3:160 Wet op het financieel toezicht wordt toegepast.

Artikel 15 Belastingen

In het geval dat de Uitgevende Instelling rechtens verplicht zal worden om betalingen van hoofdsom en/of rente uit hoofde van de Obligaties te verrichten na inhouding van of aftrek voor of wegens bestaande of toekomstige belastingen of heffingen van welke aard ook, die zijn opgelegd of worden geheven door of namens de Staat der Nederlanden of enige bevoegde

belastingautoriteit daarvan of daarin, zal de Uitgevende Instelling voor de vereiste inhouding of aftrek voor rekening van de houders van Obligaties zorgdragen en zullen geen aanvullende bedragen worden betaald aan de houders van Obligaties.

Artikel 16 Verjaring

Een vordering tot betaling van hoofdsom en/of rente uit hoofde van de Obligaties verjaart door het verstrijken van een periode van vijf jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de desbetreffende vordering opeisbaar is geworden.

Artikel 17 Kennisgevingen

Alle kennisgevingen door de Uitgevende Instelling aan de houders van Obligaties kunnen geschieden door middel van mededeling via de website van Rabobank Nederland, www.rabobank.nl. Indien en zo lang Obligaties zijn toegelaten tot de handel op Euronext zullen kennisgevingen met betrekking tot de desbetreffende Obligaties eveneens geschieden conform de bepalingen van de Rule Books van Euronext Amsterdam N.V. zoals zal worden beschreven in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden.

Artikel 18 Wijziging van de Obligatievoorwaarden

Wijziging van de Obligatievoorwaarden en/of de bepalingen uit de desbetreffende Definitieve Voorwaarden is slechts mogelijk op initiatief van de Uitgevende Instelling en nadat de houders van de Obligaties in de gelegenheid zijn gesteld ten aanzien van de voorgenomen wijziging(en) schriftelijk aan de Uitgevende Instelling hun bezwaren kenbaar te maken. De houders van de Obligaties worden geacht hiertoe in de gelegenheid te zijn gesteld indien dertig dagen zijn verstreken nadat door de Uitgevende Instelling overeenkomstig artikel 17 kennisgeving van de voorgenomen wijziging(en) is gedaan. Wijziging van de Obligatievoorwaarden en/of de bepalingen uit de desbetreffende Definitieve Voorwaarden is niet mogelijk indien houders van de Obligaties, vertegenwoordigende meer dan 25 procent van de Totale Nominale Waarde (zoals in de desbetreffende Definitieve Voorwaarden vermeld), binnen dertig dagen na een dergelijke kennisgeving door de Uitgevende Instelling schriftelijk aan de Uitgevende Instelling kenbaar hebben gemaakt bezwaar te hebben tegen de voorgenomen wijziging.

Artikel 19 Toepasselijk recht en bevoegde rechter

Op de Obligaties is uitsluitend Nederlands recht van toepassing. Alle geschillen in verband met of voortvloeiende uit de Obligaties, geschillen over het bestaan en de geldigheid daarvan daaronder begrepen, zullen uitsluitend worden beslecht door de bevoegde rechter in Amsterdam.

6. Informatie over Rabo Groen Bank

Algemeen

Rabo Groen Bank is opgericht in Nederland met een onbeperkte duur op 2 oktober 2000 als een besloten vennootschap naar en werkzaam onder Nederlands recht en is statutair gevestigd te Utrecht. De verklaring van geen bezwaar van het Ministerie van Justitie ter zake van de oprichting van Rabo Groen Bank is afgegeven op 29 september 2000 onder nummer 1132190. Rabo Groen Bank is ingeschreven in het handelsregister te Utrecht onder nummer 30167955 en houdt kantoor aan Gildenkwartier 199, 3511 DH Utrecht. Het correspondentieadres is Postbus 17100 (UC-B718), 3500 HG Utrecht. Rabo Groen Bank is telefonisch te bereiken via nummer (030) 213 0678. Rabo Groen Bank is een 100 procent deelneming van Rabobank Nederland. Rabobank Nederland houdt kantoor aan de Croeselaan 18, 3521 CB Utrecht.

Blijkens de doelomschrijving van Rabo Groen Bank neergelegd in artikel 2 van haar statuten, stelt de vennootschap zich ten doel (i) de uitoefening van het bankbedrijf in de ruimste zin, met name specifiek het al dan niet rechtstreeks gelden aan te trekken, welke hoofdzakelijk zullen worden gebruikt voor het verstrekken van kredieten en voor herfinanciering van reeds verstrekte kredieten ten behoeve van projecten die in het belang zijn van de bescherming van het milieu, waaronder natuur en bos, en direct of indirect in aanmerking komen voor kwalificatie als groenprojecten alsmede, op beperkte schaal, (ii) het deelnemen in, zich interesseren bij, het voeren van het beheer over, het verrichten van administratieve of operationele dienstverlening voor, het financieren en besturen van andere ondernemingen, het beschikken over en het beheren van registergoederen, het instaan voor schulden van derden, het opnemen en het aangaan van kredieten en geldleningen, het verstrekken van kredieten en geldleningen, het verstrekken van zekerheden en het verrichten van beleggingen en voorts al hetgeen met het voorgaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Rabo Groen Bank maakt deel uit van de Rabobank Groep. De vennootschap stelt zich in dit kader de behartiging van de belangen van de Rabobank Groep ten doel, een en ander in de ruimste zin. De statuten kunnen worden gewijzigd door de algemene vergadering van aandeelhouders met een volstrekte meerderheid van stemmen.

Het maatschappelijk kapitaal van Rabo Groen Bank bedraagt € 25.000.000 en is verdeeld in 250.000 aandelen van nominaal € 100. Het geplaatste kapitaal bedraagt € 5.000.000.

De navolgende personen maken deel uit van de raad van commissarissen van Rabo Groen Bank:

Naam	Jaar van benoeming
Frans (F.B.) Overdijk, tijdelijk voorzitter	2003
Thijs (T.) Berenst	2003
Dirk (D.) Duijzer	2009

De navolgende personen maken deel uit van de directie van Rabo Groen Bank:

Naam	Jaar van benoeming
Huub (H.M.J.) Keulen	2009
Jan (J.B.J.M.) Molenaar	2007

De raad van commissarissen en de directie hebben als kantooradres Gildenkwartier 199, 3511 DH Utrecht. De leden van de directie en van de raad van commissarissen zijn allen in dienst van onderdelen van de Rabobank Groep. De leden van de directie en de raad van commissarissen zijn niet in dienst van Rabo Groen Bank en ontvangen geen vergoeding van Rabo Groen Bank. Er is geen sprake van potentiële belangenconflicten tussen de plichten van de leden van de directie en van de raad van commissarissen jegens Rabo Groen Bank en hun eigen belangen en/of andere plichten.

Toezicht

Rabo Groen Bank is een bank als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht (“Wft”). Uit hoofde van deze wet houden De Nederlandsche Bank N.V., de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandse Minister van Financiën toezicht op dergelijke instellingen. Rabo Groen Bank is opgenomen in het register als bedoeld in artikel 1:107 van de Wft. Voor een nadere beschrijving van het toezicht zie paragraaf 8.2 onder ‘Gedragstoezicht’ en paragraaf 8.4 ‘Regulering’.

Investerings in groene projecten

Voor een particuliere belastingplichtige (een Nederlandse ingezetene en een niet-ingezetene van Nederland die heeft geopteerd voor een fiscale behandeling gelijk aan een Nederlandse ingezetene) geldt in box 3 een gelimiteerde vrijstelling voor maatschappelijke beleggingen (voor het jaar 2011 geldt een vrijstelling van € 55.476). Onder maatschappelijke beleggingen vallen ook groene beleggingen. Daarnaast krijgen deze beleggers een extra heffingskorting over de waarde van deze beleggingen die in box 3 is vrijgesteld. Sinds 1 januari 2011 wordt deze extra heffingskorting afgebouwd. Voor 2012 is deze 0,7 procent, voor 2013 0,4 procent en voor de jaren erna nihil. Deze heffingskorting kan in mindering worden gebracht op de te betalen inkomstenbelasting. Voorwaarde voor de genoemde fiscale vrijstelling is, dat de particuliere belastingplichtige zijn of haar geld belegt via zogenaamde erkende “groenfondsen”.

De uitzettingen van groen belegd vermogen door erkende groenfondsen, zoals Rabo Groen Bank, dienen aan stringente voorwaarden te voldoen die door de Ministeries van Financiën, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, alsmede Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn opgesteld. De belangrijkste voorwaarde is, dat ten minste 70 procent van het bijeengebrachte vermogen wordt geïnvesteerd in of uitgeleend aan zich kwalificerende groene projecten. Maximaal 30 procent van het bijeengebrachte vermogen mag gebruikt worden voor andere niet groene doeleinden, bijvoorbeeld het beleggen in Staatsobligaties. De uitzettingen van Rabo Groen Bank geschieden hoofdzakelijk in groene projecten. De beleggingen vinden grotendeels plaats in rentedragende geldmarktdeposito's. Het beleggingsbeleid is risicomijdend. Groene projecten zijn milieuvriendelijk en richten zich onder andere op: bos en natuur, agrificatie, biologische land- en tuinbouw, Groen Label Kassen, duurzaam bouwen, duurzame energie uit wind, water, zon en biomassa, en andersoortige milieuvriendelijke investeringen. Rabo Groen Bank verzorgt het aantrekken (de “funding”) en de uitzettingen c.q. beleggingen van het bijeengebrachte vermogen in daartoe zorgvuldig geselecteerde projecten die kwalificeren als groene projecten en in andere beleggingen. Gekwalificeerde groene projecten zijn projecten die een zogenaamde groenverklaring hebben ontvangen van het Ministerie van VROM.

Binnen de Rabobank Groep zijn de eerste groenfinancieringen verstrekt in december 1995 door Groen Management B.V. Sindsdien groeide het aantal groenfinancieringen sterk. Vanaf oktober 2000 is de verstrekking van nieuwe groene leningen overgenomen door Rabo Groen Bank. Per 31 december 2010 bedroeg de groene leningenportefeuille van Rabo Groen Bank omstreeks €2,9 miljard. De Rabobank Groep neemt hiermee 54 procent van het totaal aantal groen gefinancierde projecten in Nederland voor haar rekening (bron: cijfermatige optelling door de Nederlandse Vereniging van Banken onder alle Nederlandse groenfondsen).

De rentetarieven voor de financiering van groene projecten door Rabo Groen Bank worden telkens overeenkomstig de ontwikkelingen van de kapitaalmarkt vastgesteld.

Toekomstverwachtingen

Op 21 december 2010 is het wetsvoorstel 32 504 Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (“Belastingplan 2011”) aangenomen. Hierin is onder meer opgenomen dat de heffingskorting voor maatschappelijke beleggingen met ingang van 1 januari 2011 geleidelijk wordt afgeschaft. De heffingskorting wordt in vier stappen teruggebracht naar 0 procent: in 2011 is de heffingskorting verlaagd naar 1 procent, in 2012 wordt deze verder verlaagd naar 0,7 procent en in 2013 naar 0,4 procent. Vanaf 2014 zal de heffingskorting in zijn geheel vervallen.

Door deze overgangsbepaling kan de bestaande leningenportefeuille en de daarbij behorende ondernemersbelangen - naar verwachting - enkele jaren worden beschermd. Aangezien door de afschaffing van de heffingskorting beleggen in groene projecten voor beleggers minder aantrekkelijk wordt, is de onzekerheid met betrekking tot de funding van Rabo Groen Bank toegenomen. Daarom is besloten vooralsnog geen nieuwe groenfinancieringen meer te verstrekken zo lang de regelgeving op dit punt ongewijzigd blijft.

Daarnaast is vanuit het klantbelang van zowel beleggers als gefinancierde ondernemers besloten om in april 2011 aan de bestaande beleggers de mogelijkheid te bieden om vervroegd uit te stappen. Hier heeft een groot aantal beleggers gebruik van gemaakt. Om de funding van de bestaande leningenportefeuille zoveel mogelijk op peil te houden, zijn er vanaf april 2011 nieuwe Obligaties uitgegeven en is groensparen opengesteld. Het vermogen dat is terugbetaald aan de beleggers die zijn uitgestapt, is voor het overgrote deel weer opgehaald door middel van deze nieuwe Obligaties. Aangezien de afbouw van de leningenportefeuille aanmerkelijk langzamer verloopt dan de aflossing van de Obligaties, worden er in de tussentijd nog nieuwe Obligaties uitgegeven.

7. Financiële informatie over Rabo Groen Bank

7.1 Historische financiële informatie Rabo Groen Bank

Balans

(Na winstbestemming)	Jaar eindigend op 31 december (in duizenden euro's)	
	2010	2009
ACTIVA	2010	2009
Vorderingen op kredietinstellingen		
Onmiddellijk opeisbaar	172.567	134.897
Overige vorderingen	1.441.000	1.618.354
Vorderingen op klanten	2.133.002	2.299.696
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	7.581	7.304
Overlopende activa	54.653	66.231
Totaal activa	3.788.803	4.126.482
PASSIVA	2010	2009
Schulden aan klanten	423.446	357.135
Schuldbewijzen	3.242.652	3.643.567
Overige schulden	5.993	7.326
Overlopende passiva	51.528	64.849
Gestort en opgevraagd kapitaal	5.000	5.000
Overige reserves	60.184	48.605
Totaal passiva	3.788.803	4.126.482

Winst-en-verliesrekening

	Jaar eindigend op 31 december (in duizenden euro 's)	
	2010	2009
Baten		
Rente en soortgelijke baten	160.645	161.846
Rente en soortgelijke lasten	117.681	119.458
Renteresultaat	42.964	42.388
Resultaat deelneming	277	727
Ontvangen provisie	95	216
Betaalde provisie	25.813	28.129
Provisieresultaat	-25.718	-27.913
Totaal Baten	17.523	15.202
Lasten		
Andere beheerskosten	2.076	2.122
Bedrijfsresultaat voor belastingen	15.447	13.080
Belastingen	3.868	3.150
Bedrijfsresultaat na belastingen	11.579	9.930

7.2 Verklaring inzake wijzigingen na 31 december 2010

Er heeft zich geen wijziging van betekenis voorgedaan in de financiële of handelspositie en er heeft zich geen negatieve wijziging van betekenis voorgedaan in de vooruitzichten van Rabo Groen Bank sinds 31 december 2010.

8. Informatie over de Rabobank Groep

8.1 Beschrijving van de zakelijke activiteiten van Rabobank Groep

Algemeen

De Rabobank Groep is een internationale financiële dienstverlener op coöperatieve grondslag die per 31 december 2010 bestaat uit 141 zelfstandige lokale Rabobanken en hun centrale organisatie Rabobank Nederland met haar dochterondernemingen. De Rabobank Groep is actief in 48 landen op het gebied van retailbanking, wholesalebanking, vermogensbeheer, leasing en vastgoed en bedient wereldwijd circa 10 miljoen klanten. De nadruk ligt in Nederland op Allfinance-dienstverlening en internationaal op food en agri. Vanuit de coöperatieve oorsprong kennen de onderdelen van de Rabobank Groep een sterke onderlinge verwantschap.

Rabobank Nederland heeft de hoogste credit rating welke toegewezen is door de internationale rating agencies Standard & Poor's (AAA sinds 1981) en Moody's (Aaa sinds 1981).¹ Standard & Poor's en Moody's hebben in 2009 hun 'outlook' voor deze ratings herzien van 'stable' naar 'negative'. Gemeten naar tier 1-vermogen, behoort Rabobank Groep tot de vijftiengrootste financiële instellingen ter wereld (bron: The Banker).

De zelfstandige lokale Rabobanken vormen het coöperatieve kernbedrijf van de Rabobank Groep. Klanten kunnen lid worden van hun lokale Rabobank. Op hun beurt zijn de lokale Rabobanken lid van de overkoepelende coöperatie Rabobank Nederland, die ze ondersteunt en adviseert bij de dienstverlening. Rabobank Nederland oefent ook toezicht uit op de bedrijfsvoering, de uitbesteding, de solvabiliteit en de liquiditeit van de lokale Rabobanken. Met 911 vestigingen en 2.963 geldautomaten per 31 december 2010 vormen de lokale Rabobanken een dicht bankennetwerk in Nederland. De website www.rabobank.nl bedient ruim 3 miljoen internetbankierende klanten. In Nederland bedienen de lokale Rabobanken ongeveer 6,8 miljoen particuliere klanten en 0,8 miljoen zakelijke klanten met een volledig pakket financiële diensten.

Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland) fungeert als houdstermaatschappij van een aantal gespecialiseerde dochterondernemingen in Nederland en in het buitenland. Rabobank International is het wholesalebankbedrijf en het internationaal retailbankbedrijf van de Rabobank Groep.

Van oudsher hield de Rabobank Groep zich primair bezig met leningen aan de land- en tuinbouwsectoren in Nederland. Geleidelijk werd het aantal sectoren verbreed met particulieren en het midden- en kleinbedrijf en werd ook het aantal gevoerde producten uitgebreid. Inmiddels biedt de Rabobank Groep ook internationaal een breed scala aan commerciële bankdiensten en andere financiële diensten aan. De Rabobank Groep past het Allfinance-concept toe, wat inhoudt dat een geïntegreerde reeks van financiële diensten wordt aangeboden, die bestaat uit retailbanking, wholesalebanking, vermogensbeheer en beleggen, distributie van verzekeringsproducten, leasing en vastgoed voor zowel particulieren als bedrijven. Als onderdeel van deze Allfinance-strategie, focust de Rabobank Groep op activiteiten die provisies genereren naast de traditionele rente-inkomsten.

Op 31 december 2010 bedroeg het balanstotaal van de Rabobank Groep € 652,5 miljard, de kredietportefeuille private cliënten € 436,3 miljard, de toevertrouwde middelen € 298,8 miljard, de spaargelden € 130,9 miljard en het eigen vermogen € 40,8 miljard. De kredietportefeuille private cliënten bestaat voor € 208,0 miljard uit kredieten aan particulieren (nagenoeg geheel bestaande uit hypotheekleningen) voor € 147,7 miljard uit

---

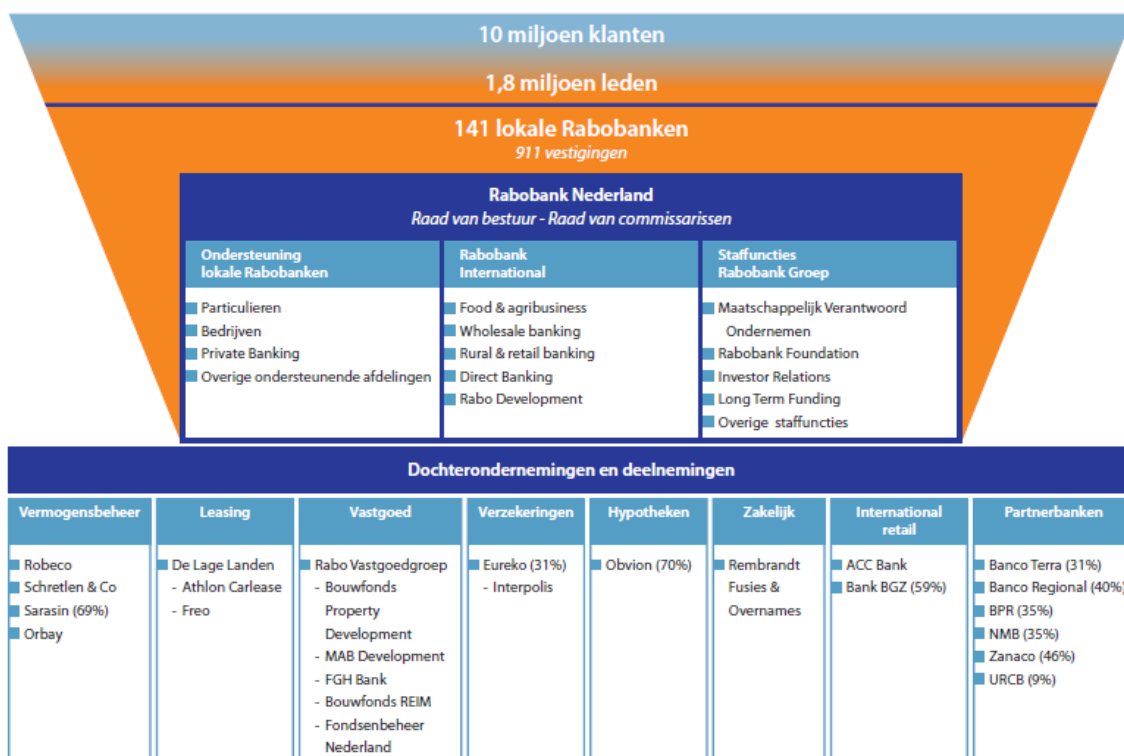
¹ As defined by Standard & Poor's an AAA rating means that the issuer's capacity to meet its financial commitments is extremely strong. Moody's rating express an opinion of the issuer's capacity to honor the contractual terms of the obligation. An Aaa rating means that the notes are judged to be of the highest quality, with minimal credit risk.

kredieten aan de handel, industrie en dienstverlening en voor € 80,6 miljard uit kredieten aan de food- en agrisector. Op 31 december 2010 bedroeg de tier 1-ratio, het tier 1-vermogen gerelateerd aan de risicogewogen activa, 15,7%. In 2010 bedroeg de efficiëncyratio 64,5% en het rendement op eigen vermogen - de nettowinst gerelateerd aan het tier 1-vermogen - kwam uit op 8,6%. In 2010 realiseerde de Rabobank Groep een nettowinst van € 2.772 miljoen en een Risk Adjusted Return On Capital (RAROC), oftewel het naar risico gewogen rendement op kapitaal, van 12,5% na belastingen. Op 31 december 2010 bestond het personeelsbestand bij de Rabobank Groep uit 58.714 fte.

Rabobank Groep

Organisatieschema Rabobank Groep

Situatie per 31 december 2010

Zakelijke activiteiten van de Rabobank Groep

Via de lokale Rabobanken en Rabobank Nederland en haar dochterondernemingen verleent de Rabobank Groep financiële diensten binnen de volgende vijf kernactiviteiten: binnenlands retailbankbedrijf, wholesalebankbedrijf en internationaal retailbankbedrijf, vermogensbeheer en beleggen, leasing en vastgoed.

Binnenlands retailbankbedrijf

Het binnenlands retailbankbedrijf bestaat uit de lokale Rabobanken, Obvion N.V. (Obvion) en Rabohypotheekbank N.V. (Rabohypotheekbank). In Nederland is Rabobank de grootste hypotheekbank, spaarbank en verzekeringsintermediair. Rabobank is in Nederland ook de grootste bank voor het midden- en kleinbedrijf. Obvion werkt uitsluitend samen met onafhankelijke intermediairs.

Op 31 december 2010 bedroeg het balanstotaal van het binnenlands retailbankbedrijf van de Rabobank Groep € 360,9 miljard, de kredietportefeuille private cliënten € 286,9 miljard, de toevertrouwde middelen € 192,8 miljard en de spaargelden € 112,6 miljard. In 2010 waren de activiteiten op het gebied van het binnenlands retailbankbedrijf verantwoordelijk voor 51% of € 6.509 miljoen van de totale baten van de Rabobank Groep en 66% of € 1,843 miljoen van de totale nettowinst van de Rabobank Groep. Op 31 december 2010 had het binnenlands retailbankbedrijf van de Rabobank Groep 27.322 fte in dienst.

Lokale Rabobanken

De 141 (per 31 december 2010) lokale Rabobanken zijn zelfstandige coöperatieve entiteiten, elk met een eigen werkgebied. Met 911 vestigingen en 2.963 geldautomaten zijn zij dé dichtbijbank van Nederland met het grootste kantorennet van Nederland. De website www.rabobank.nl bedient ruim 3 miljoen internetbankierende klanten. Dichtbij en betrokken bij hun klanten kunnen zij snel reageren en beslissen. De betrokkenheid komt ook tot uiting in de nauwe relaties met plaatselijke verenigingen en instellingen. De lokale Rabobanken willen de klant zo goed mogelijk bedienen door een optimaal gebruik van verschillende distributiekkanalen, zoals de kantoren, het internet en de telefoon. Gezamenlijk bedienen de lokale Rabobanken in Nederland ongeveer 6,8 miljoen particuliere klanten en ongeveer 0,8 miljoen zakelijke klanten met een compleet pakket financiële diensten. Veel particulieren betalen, sparen of beleggen of hebben een hypotheek bij de lokale Rabobanken. De lokale Rabobanken zijn een belangrijke financier van het Nederlandse bedrijfsleven, van de kleine ondernemer op de hoek tot de beursgenoteerde onderneming. Ook zijn ze van oudsher nauw verbonden met de agrarische sector. Tevens vormen de lokale Rabobanken in Nederland de grootste intermediair op het gebied van verzekeren (Bron: AM Jaarboek 2010).

Obvion N.V.

Obvion, een samenwerkingsverband van de Rabobank en APG, verstrekt hypotheek en enkele serviceproducten, zoals garanties en overbruggingskredieten. Obvion richt zich uitsluitend op de samenwerking met onafhankelijke intermediairs. De Rabobank Groep houdt 50% van de aandelen in Obvion en 70% van de stemrechten.

Rabohypotheekbank N.V.

Rabohypotheekbank, statutair gevestigd in Amsterdam, verleent diensten op het gebied van hypotheek aan alle lokale Rabobanken en is een 100%-deelneming van Rabobank Nederland.

Rabohypotheekbank fungeert tevens als aanvullend financieringsvehikel voor lokale Rabobanken in gevallen waarin zij er voor kiezen bepaalde hypothecaire financieringen aan klanten niet geheel zelfstandig op zich te nemen, in verband met liquiditeit, kredietlimieten of vanwege de bijzondere aard van een gevraagde financiering. De meerderheid van de leningen van Rabohypotheekbank zijn zekergesteld door hypotheek op particulier woningbezit. De leningen van Rabohypotheekbank worden gefinancierd door leningen van, of gegarandeerd door, Rabobank Nederland en door uitgifte van obligaties. Rabohypotheekbank financiert geen vastgoedontwikkeling. Op 31 december 2010 was het balanstotaal van Rabohypotheekbank € 10,7 miljard.

Wholesalebankbedrijf en internationaal retailbankbedrijf

Rabobank International

Rabobank International - het wholesalebankbedrijf en het internationaal retailbankbedrijf - richt zich in het bijzonder op de food- en agrisector. Dit groepsonderdeel heeft vestigingen in 29 landen. De activiteiten zijn onderverdeeld in de regio's Nederland, Europa exclusief Nederland, Noord- en Zuid-Amerika, Australië en Nieuw-Zeeland, en Azië. Daarnaast onderscheidt Rabobank International een aantal wereldwijd opererende onderdelen, te weten: Global Financial Markets, Global Client Solutions, Global Acquisition Finance, Renewable Energy & Infrastructure Finance, Direct Banking en Trade & Commodity Finance. Om de klanten en de markten zo goed mogelijk te kunnen bedienen, wordt er nauw samengewerkt tussen de verschillende regio's en de wereldwijd aanwezige onderdelen. Naast klantgerichte activiteiten verzorgt Global Financial Markets de handel in geldmarktproducten ten behoeve van het dagelijks management van de liquiditeitspositie, het kredietrisico en het marktrisico van de Rabobank Groep en van klanten. Global Acquisition Finance is betrokken bij het financieren van overnames door investeringsmaatschappijen. Op de agrarische markt is Global Acquisition

Finance een belangrijke speler. Global Client Solutions levert klantspecifieke producten, gericht op zowel de actiefzijde als de passiefzijde van de balans. De afdeling Renewable Energy & Infrastructure Finance is actief in de duurzame sectoren wind, zon, biobrandstof en biomassa. De wereldwijd opererende afdeling Trade & Commodity Finance bedient klanten die actief zijn in de markt voor agriproducten en op beperkte schaal in andere commodities. Ook biedt deze afdeling de klant een groot aantal producten op het gebied van exportfinanciering. Direct Banking bedient klanten met spaarproducten in België, Australië, Ierland en Nieuw Zeeland.

De retailactiviteiten vinden plaats onder het label Rabobank, met uitzondering van de Ierse ACCBank, een 100%-dochter, en de Poolse Bank BGZ, waarin Rabobank International een 59%-belang heeft.

De afgelopen jaren heeft Rabobank International haar positie in retailbankieren versterkt. In de Verenigde Staten zijn de activiteiten uitgebreid door de overname van Community Bank of Central California in 2006 en Mid-State Bank & Trust in 2007. Kleinere acquisities van retailbankactiviteiten vonden in 2007 plaats in Chili en Indonesië. In 2008 heeft Rabobank International in Polen haar 46%-belang in Bank BGZ uitgebreid tot een meerderheid van 59%. In 2010 werden de Napa Community Bank overgenomen evenals bepaalde activa en passiva van Butte Community Bank en de Pacific State Bank.

Op 31 december 2010 bedroeg het balanstotaal van het wholesalebankbedrijf en internationaal retailbankbedrijf van de Rabobank Groep € 440,1 miljard en de kredietportefeuille private cliënten € 99,1 miljard. In 2010 waren de activiteiten op het gebied van wholesale- en internationaal retailbankbedrijf verantwoordelijk voor 28% ofwel € 3.579 miljoen van de totale baten van de Rabobank Groep en voor 28% ofwel € 774 miljoen van de totale nettowinst van de Rabobank Groep. Op 31 december 2010 had het wholesalebankbedrijf en internationaal retailbankbedrijf van de Rabobank Groep ongeveer 15.200 fte in dienst.

Vermogensbeheer en beleggen

Vermogensbeheer en beleggen is binnen de Rabobank Groep in handen van Robeco N.V. (Robeco), een internationaal actieve vermogensbeheerder, de Zwitserse private bank Sarasin & Cie S.A. (Sarasin) en Schretlen & Co N.V. (Schretlen & Co), een Nederlandse private bank. De Rabobank Groep heeft in Sarasin een aandelenbelang van 46% en bezit 69% van de stemrechten.

Op 31 december 2010 bedroeg het beheerd en bewaard vermogen van klanten € 270,4 miljard. In 2010 waren de activiteiten op het gebied van vermogensbeheer en beleggen verantwoordelijk voor 10% of € 1.208 miljoen van de totale baten van de Rabobank Groep en voor 6% ofwel € 167 miljoen van de totale nettowinst van de Rabobank Groep. Op 31 december 2010 hadden de vermogensbeheeractiviteiten binnen de Rabobank Groep ongeveer 3.200 fte in dienst.

Robeco Groep N.V.

Robeco, opgericht in Rotterdam in 1929, biedt beleggingsproducten en -diensten voor institutionele en particuliere beleggers wereldwijd. Robeco staat voor verantwoord beleggen. Het productaanbod omvat aandelenbeleggingen en vastrentende beleggingen, geldmarktfondsen en alternative investments. Behalve in Nederland heeft Robeco kantoren in Europa, de Verenigde Staten, Azië en het Midden-Oosten.

Rabobank Nederland heeft een 100%-aandeel in het geplaatste kapitaal van Robeco. Het geplaatste aandelenkapitaal van de onderneming bedraagt per 31 december 2010 € 4.537.803 (4.537.803 aandelen met een nominale waarde van € 1 per stuk).

De nettowinst van Robeco bedroeg in 2010 € 97 miljoen wat neerkomt op een winst van € 21,40 per aandeel. Op 31 december 2010 bedroegen de verplichtingen van Rabobank Nederland jegens Robeco € 621 miljoen (obligaties), € 568 miljoen (rekening-courant), € 28 miljoen (leningen en deposito's) en € 19 miljoen (derivaten). De vorderingen van Rabobank Nederland

op Robeco bedroegen op 31 december 2010 € 253 miljoen (leningen) en € 154 miljoen (rekening-courant), € 1 miljoen (professionele effectentransacties) en € 295 miljoen (derivaten).

Op 31 december 2010 beheerde Robeco een vermogen van € 149,6 miljard.

Bank Sarasin & Cie S.A

De Sarasin Groep, opgericht in 1841, is een leidende Zwitserse private-bank. De Rabobank Groep heeft in Sarasin een aandelenbelang van 46% en bezit 69% van de stemrechten. De aandelen Sarasin zijn genoteerd aan de SWX, de Zwitserse effectenbeurs. De Sarasin Groep heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. De Sarasin Groep biedt een hoog niveau van dienstverlening en expertise als beleggingsadviseur en vermogensbeheerder voor vermogende particulieren en institutionele klanten. De groep is internationaal actief in 15 landen in Europa, het Midden-Oosten en Azië. Via de lokale Rabobanken hebben klanten van de Rabobank toegang tot de beleggingsfondsen van Sarasin.

Op 31 december 2010 beheerde Sarasin een vermogen van € 82,5 miljard.

Schretlen & Co N.V.

Binnen de Rabobank Groep richt vermogensbank Schretlen & Co zich met vermogensbeheer en -advies, gecombineerd met vermogensplanning, op vermogende particulieren en middelgrote instellingen in Nederland. Naast het hoofdkantoor in Amsterdam heeft Schretlen & Co vestigingen in Apeldoorn, Heerenveen, Rotterdam en Waalre. Rabobank Nederland heeft een belang van 100% in Schretlen & Co.

Op 31 december 2010 beheerde Schretlen & Co een vermogen van € 8,4 miljard.

Leasing, De Lage Landen International B.V.

De Lage Landen International B.V. (De Lage Landen) is de leasedochter binnen Rabobank Groep. Wereldwijd biedt de onderneming flexibele producten aan op het gebied van activa-financiering, die de afzet van fabrikanten en distributeurs in meer dan 30 landen bevorderen. Met innovatieve financieringsprogramma's weet De Lage Landen zich te onderscheiden in een concurrerende marktomgeving. In Nederland biedt zij een breed pakket lease- en handelsfinancieringsproducten aan die direct of via de lokale Rabobanken worden vermarkt. Met het internationale autoleasebedrijf Athlon Car Lease is De Lage Landen actief in negen Europese landen. In Nederland draagt zij, onder meer met het online label Freo, bij aan de versteviging van de positie van de Rabobank Groep in de Nederlandse markt voor consumentenkredieten.

De Lage Landen is statutair gevestigd in Eindhoven. Het geplaatste kapitaal bedraagt € 98.470.307. Rabobank Nederland heeft een 100% belang in De Lage Landen. Per 31 december 2010 bedroegen de verplichtingen van Rabobank Nederland jegens De Lage Landen € 1.205 miljoen en bedroegen de vorderingen van Rabobank Nederland op De Lage Landen € 22.662 miljoen (leningen, rekening-courant, financiële activa en derivaten). Alle verplichtingen van De Lage Landen zijn gegarandeerd door Rabobank Nederland en de andere deelnemers aan dit systeem (via de kruislingse garantieregeling).

De leaseportefeuille van De Lage Landen bedroeg op 31 december 2010 € 25,7 miljard. In 2010 droeg De Lage Landen 9% ofwel € 1.181 miljoen bij aan de totale baten van de Rabobank Groep en 7% ofwel € 201 miljoen, aan de totale nettowinst van de Rabobank Groep. Op 31 december 2010 had het leasingbedrijf binnen de Rabobank Groep ongeveer 4.800 fte in dienst.

Vastgoed, Rabo Vastgoedgroep N.V.

Rabo Vastgoedgroep N.V. (Rabo Vastgoedgroep) is een vooraanstaande vastgoedonderneming die behoort tot de grootste van Europa. Op de particuliere en zakelijke markt wordt geopereerd met drie kernactiviteiten: ontwikkeling van woningen en commercieel vastgoed, vastgoedfinanciering en het bedienen van beleggers in vastgoed. Bouwfonds Property Development is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van woningen, en MAB Development voor het ontwikkelen van commercieel vastgoed. Het financieren van commercieel vastgoed is

in handen van FGH Bank. Bouwfonds REIM is verantwoordelijk voor vastgoedgerelateerde beleggingen. Naast de drie kernactiviteiten wordt via Fondsenbeheer Nederland een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling en financiering van maatschappelijk vastgoed. Rabo Vastgoedgroep is behalve in Nederland vooral actief in Duitsland en Frankrijk.

In 2010 verkocht Rabo Vastgoedgroep 9.278 huizen. Op 31 december 2010 bedroeg het beheerd vermogen van Rabo Vastgoed Groep € 7,2 miljard en de kredietportefeuille € 17,8 miljard. In 2010 droeg Rabo Vastgoedgroep 4% ofwel € 493 miljoen bij aan de totale baten van de Rabobank Groep en 2% ofwel € 42 miljoen, aan de totale nettowinst van de Rabobank Groep. Op 31 december 2010 had Rabo Vastgoedgroep 1.559 fte in dienst.

Deelnemingen

Eureko B.V.

De Rabobank heeft een 31%-belang in Eureko B.V. (Eureko). De Rabobank heeft geen controlerend belang in Eureko en deze deelneming is dan ook niet als dochtermaatschappij opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de Rabobank. De deelneming in Eureko wordt in de jaarrekening van de Rabobank verantwoord op basis van de equitymethode. Eureko heeft een personeelssterkte van circa 22.397 fte en is in Nederland marktleider op het gebied van verzekeren (bron: Jaarverslag Eureko 2010). In Nederland heeft zij een brede klantengroep van particulieren, overheden en bedrijven. Buiten Nederland heeft Eureko een bescheiden positie en is zij actief in zeven Europese landen. Op het gebied van verzekeren werken Rabobank en Eureko nauw samen. Achmea, onderdeel van Eureko, is op de Nederlandse thuismarkt actief met labels als Centraal Beheer Achmea, Interpolis, Avéro Achmea, FBTO, Agis Zorgverzekeringen en Zilveren Kruis Achmea. Interpolis is de primaire leverancier van verzekeringsproducten voor klanten van lokale Rabobanken met een breed assortiment schade-, zorg- en levensverzekeringen voor zowel particulieren als bedrijven. Met meer dan een miljoen particulieren en enkele honderdduizenden bedrijven als klant is Interpolis een van de belangrijkste spelers in de Nederlandse verzekeringsmarkt en in de agrarische sector.

Actuele ontwikkelingen

Uitgifte van Capital Securities

Op 26 januari 2011 heeft Rabobank Nederland voor \$ 2.000.000.000 aan Perpetual Non-Cumulative Capital Securities uitgegeven. Met inachtneming van de algemene voorwaarden en overeenkomstig de procedures zoals deze in het prospectus d.d. 24 januari 2011 staan omschreven, zal de rente op de Capital Securities over de hoofdsom aangroeien vanaf (en inclusief) 26 januari 2011 tot (maar exclusief) 26 juli 2016 tegen een aanvangstarief van 8,375 procent per jaar. De Capital Securities zijn eeuwigdurende obligaties en hebben daarom geen vaste of finale afkoopdatum.

Vergunning voor vestiging in India

Op 1 april 2011 heeft Rabobank aangekondigd goedkeuring te hebben ontvangen van de centrale bank van India om te bankieren in India met een locatie in Mumbai. Dit maakt het voor de Rabobank mogelijk om haar dienstenpakket op de Indiase markt uit te breiden. Het aanvragen van deze bankvergunning is onderdeel van de internationale strategie van de Rabobank: het uitbreiden van de activiteiten in belangrijke groeimarkten met een sterke food- en agribasis.

Strategie van de Rabobank Groep

De lijnen naar de toekomst van de Rabobank Groep zijn uitgezet in het zogeheten Strategisch Kader. Als gevolg van de in 2008 ingezette verschuiving binnen het Nederlandse bankenlandschap en de turbulente ontwikkelingen op de internationale financiële markten heeft de Rabobank Groep bepaalde aanpassingen gemaakt in haar Strategisch Kader, en eind 2008, een geactualiseerd Strategisch Kader voor de periode 2009 tot 2012 geïntroduceerd. Hierin zijn de uitgangspunten aangescherpt, en op een aantal onderdelen is de focus bijgesteld. Het geactualiseerde Strategisch Kader is goedgekeurd in de centrale kringvergadering van 18 maart

2009. Dit kader biedt de Rabobank Groep de mogelijkheid om op langere termijn een sterke nationale en internationale marktpositie in te nemen en legt een gezonde basis voor continuïteit en het creëren van klantwaarde. Bovendien anticipeert de Rabobank op toekomstige regelgeving vanuit het Basels Comité voor Banktoezicht met betrekking tot solvabiliteit en liquiditeit.

Strategische uitgangspunten

Voor de Rabobank als coöperatie is het klantbelang leidend, en de structuur en de werkwijze zijn hierop ingericht. Leden leggen door hun invloed en zeggenschap discipline op aan de coöperatie.

Als Allfinance-dienstverlener biedt de Rabobank Groep een compleet pakket financiële producten en diensten aan. Het management is er van overtuigd dat de diversificatie binnen de Rabobank Groep de financiële stabiliteit ten goede komt en dat het brede palet aan kennis en expertise resulteert in innovatie- en synergievoordelen binnen de Rabobank Groep. Marktleiderschap blijft belangrijk voor de Rabobank Groep, maar het management is van mening dat dit moet worden nagestreefd op een gebalanceerde wijze met inachtneming van gezonde marges en met het oog op de coöperatieve opdracht.

Internationale groei is vereist omdat de groeimogelijkheden in de thuismarkt geleidelijk zullen afvlakken. Daarbij is het management van de Rabobank Groep van mening dat food en agri een aantrekkelijke niche vormt vanwege de mondiaal leidende kennispositie van de Rabobank als uitvloeisel van de agrarische ontstaansgeschiedenis. De Rabobank Groep streeft tevens naar uitbreiding van haar activiteiten op het gebied van duurzame energie en cleantech.

Het management is van mening dat het belang van een goede kredietwaardigheid onder de huidige economische omstandigheden sterk is toegenomen en dat een sterke balans, een stabiele winstgroei en een hoge tier 1-ratio daarvoor vereist zijn.

Ten slotte worden aan het beleid inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen binnen de Rabobank Groep de hoogste eisen gesteld, ook waar het de bancaire kernprocessen betreft.

Actualisering strategie

In het geactualiseerd Strategisch Kader legt de Rabobank Groep een grotere nadruk op gezonde balansverhoudingen. De toename van de kredietverlening is voor een groot deel afhankelijk van de groei van de toevertrouwde middelen. Daarom is het naar het oordeel van het management van belang dat de lokale Rabobanken en Rabobank International zelf een belangrijk deel van hun funding verzorgen. De activiteitengroei van de dochters zal worden afgestemd op de beschikbare funding bij de Rabobank Groep.

In Nederland wil de Rabobank de grootste bank worden voor bedrijven. Een sterke positie op de bedrijvenmarkt biedt extra mogelijkheden om als bank ook de ‘ondernemer in privé’ te bedienen. Ook in het private-bankingsegment wordt een verdere groei nagestreefd door differentiatie in klantbediening, samenwerking met dochters en verbetering van de advieskwaliteit.

De Rabobank wil zich als coöperatie verder ontwikkelen. Het geactualiseerd Strategisch Kader stelt lokale Rabobanken in staat in te spelen op de veranderende klantwensen. Het programma introduceert tegelijkertijd een geoptimaliseerd bedieningsmodel en levert door standaardisering kostenreducties op. Om hun marktleiderschap te behouden moeten de lokale Rabobanken tegen concurrerende prijzen opereren.

Rabobank International richt zich meer op de kernactiviteiten van de Rabobank Groep. In Nederland betekent dat het ondersteunen van de ambitie om de grootste bedrijvenbank te worden. In het buitenland zal Rabobank International zich meer richten op food en agri. Daarnaast zal Rabobank International zich nadrukkelijker manifesteren op het gebied van duurzame energie en cleantech. Het onderdeel Global Financial Markets beperkt zich tot

klantgerelateerde activiteiten en liquiditeitsmanagement; andere activiteiten worden afgebouwd. Rabo Development zal het aantal minderheidsbelangen in partnerbanken met een food- en agrifocus in ontwikkelingslanden geleidelijk verder uitbreiden. De Rabobank Foundation zal zich in het buitenland vooral richten op landen waar Rabobank International en/of Rabo Development actief zijn.

De dochters van de Rabobank Groep gaan zich ook meer richten op ondersteuning bij het realiseren van de kerndoelstellingen: het Allfinance-marktleiderschap in de thuismarkt en profilering als de leidende internationale food- en agribank. Andere belangrijke hoofdfuncties van de dochters en deelnemingen blijven het optimaal benutten van specialismen en het behalen van een gezond rendement.

Strategische en financiële kerndoelstellingen

De strategische kerndoelstellingen van de Rabobank Groep zijn:

- bereiken van Allfinance-marktleiderschap in Nederland;
- uitbreiden van de positie als de leidende internationale food- en agribank;
- verdere groei van en synergieversterking met de dochters van de Rabobank Groep.

Strategie binnenlands retailbankbedrijf

De Rabobank Groep streeft naar Allfinance-marktleiderschap in Nederland. De lokale Rabobanken leveren een belangrijke bijdrage aan de verwezenlijking van deze doelstelling. Ook Obvion werkt hieraan mee door de verkoop van hypotheeklen. Bij de actualisering van de strategie heeft de Rabobank aangegeven de grootste en belangrijkste bank voor bedrijven te willen worden. Dit betekent dat de positie, vooral aan de bovenkant van deze markt, zal moeten worden uitgebreid. Verder zijn in de strategie de groeiambities voor de private-bankingmarkt expliciet gemaakt. Vanwege de sterkere focus op gezonde balansverhoudingen streven de lokale Rabobanken ernaar de kredietgroei grotendeels te financieren met de groei van toevertrouwde middelen.

Strategie wholesale bankbedrijf en internationaal retailbankbedrijf

Rabobank International heeft in lijn met de strategie van de Rabobank Groep een duidelijke keuze gemaakt voor food en agri. Daarbij wordt gestreefd naar een wereldwijd netwerk voor de wholesalebankactiviteiten en rurale retailbankactiviteiten in de belangrijkste agrilanden. Door het bedienen van de top van de bedrijvenmarkt en internationaal actieve klanten in Nederland wordt de Rabobank ondersteund in het versterken van het Allfinance-positie. Het food- en agriproductenpalet wordt verbeterd en uitgebreid, onder meer via de samenwerking met investment bank Rothschild. Het internationaal retailbankbedrijf groeit verder, met name in de kernlanden Australië, Nieuw-Zeeland, Verenigde Staten, Brazilië en Polen. Het bedrijfsmodel van Global Financial Markets is aangepast. Hierbij ligt de focus meer op de kernklanten van de Rabobank en wordt de hoeveelheid complexe producten terug gebracht. Op het gebied van duurzame energie en cleantech worden de productspecialismen verder ontwikkeld.

Strategie vermogensbeheer en beleggen

De vermogensbeheerder Robeco en de privatebanks Sarasin en Schretlen & Co bieden dienstverlening van hoge kwaliteit aan elk type belegger. Het aanbod van innovatieve producten en diensten zal verder worden verbreed en verdiept. Het distributienetwerk en de institutionele verkoop- en vermogensbeheeractiviteiten worden selectief uitgebreid. Daarbij wil de Rabobank Groep de positie in de markt voor welgestelden en institutionele beleggers versterken en de posities in Nederland en het buitenland handhaven.

Strategie leasing

De Lage Landen bedient klanten van de Rabobank met een breed pakket leasing- en factoringproducten en draagt bij aan de versteviging van de positie van de Rabobank Groep in de Nederlandse markt voor consumentenkredieten. Wereldwijd biedt De Lage Landen financieringsoplossingen voor producenten en distributeurs van kapitaalgoederen.

Strategie vastgoed

Rabo Vastgoedgroep is de grootste integrale vastgoedonderneming in Nederland. Binnen de Rabobank Groep is Rabo Vastgoedgroep het expertisecentrum op het gebied van vastgoed. Eén van de doelstellingen is de meest duurzame vastgoedonderneming te zijn. Rabo Vastgoedgroep wil de ambities van haar klanten helpen realiseren als het gaat om wonen, werken, winkelen en recreëren en investeren in een aangename en duurzame omgeving. Het streven is gericht op behoud, versteviging en waar mogelijk uitbreiding van de sterke marktposities in Nederland. Internationaal wordt een beheerste groei van de activiteiten voorzien, vooral in Duitsland en Frankrijk.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Een van de uitgangspunten van het Strategisch Kader van de Rabobank Groep is een hoogwaardig beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. In 2008 zijn het beleid en de activiteiten op het gebied van MVO verder ontwikkeld. Voor de MVO-activiteiten zijn vier kernthema's gedefinieerd met concrete prestatie-indicatoren.

Medewerkers

De Rabobank heeft de juiste mensen nodig om haar strategische doelen te bereiken. Rabobank investeert veel in haar medewerkers. Natuurlijk met arbeidsvoorwaarden, maar ook in opleiding, ontwikkeling, zorg voor gezondheid en een goede balans tussen werk en privé. Haar personeelsbestand vergrijst. In een veranderende en innovatieve omgeving als de Rabobank is het belangrijk dat medewerkers inzetbaar blijven. Ook in de toekomst, waarin de Rabobank meer en meer overgaat op plaats- en tijdonafhankelijk werken om tegemoet te komen aan de wensen van haar klanten. Daarnaast vindt de Rabobank talentontwikkeling, diversiteit en het MVO-bewustzijn van haar medewerkers belangrijk.

Bij de Rabobank was in 2010 het ziekteverzuim 3,8% en de medewerkertevredenheid 86% op basis van eigen onderzoeken. Op 31 december 2010 had de Rabobank Groep 58.714 fte in dienst.

Concurrentie

De Rabobank Groep concurreert in Nederland met diverse andere grote commerciële banken en financiële instellingen, zoals ABN AMRO, ING Groep en SNS Reaal en in specifieke markten ook met een aantal kleinere financiële instellingen. Als gevolg van de toegenomen nadruk van banken op de kredietwaardigheid van leners en de deregulering van de kapitaalmarkten, is de concurrentie tussen de banken onderling de laatste jaren aanzienlijk toegenomen. Daarnaast hebben levensverzekeraars en pensioenfondsen in Nederland zich ontwikkeld tot belangrijke concurrenten in de hypotheekmarkt en de particuliere spaarmarkt. In 2008 hebben verschillende commerciële banken en financiële instellingen in Nederland, waaronder ABN AMRO, ING Groep en SNS Reaal, financiële steun ontvangen van de Nederlandse overheid. Deze ontwikkelingen kunnen de competitieve omgeving beïnvloeden waarin de Rabobank Groep in Nederland opereert en Rabobank verwacht dat de hevige concurrentie in de Nederlandse spaarmarkt aanhoudt in 2011.

De Nederlandse hypotheekmarkt is uiterst competitief. Nederlandse huiseigenaren worden door de fiscale aftrekbaarheid van de hypotheekrente aangemoedigd om een betrekkelijk hoge hypotheek af te sluiten en zij doen dit dan ook massaal. Dit houdt niet automatisch een hoog risico in voor banken met een hypotheekbedrijf. Rabobank heeft een gespreide hypotheekportefeuille met een gewogen loan-to-value van circa 64%. Hypotheekverstrekking brengt in Nederland traditioneel weinig risico's met zich mee en daarbij worden alle kredieten door zekerheid gedekt. Wanbetaling komt bij hypotheekleningen niet vaak voor, niet in het hypotheekbedrijf van de Rabobank Groep en ook niet in Nederland in het algemeen. Vrijwel alle hypotheekleningen in Nederland hebben een looptijd van 30 jaar. Hypotheekleningen kennen over het algemeen een vaste termijnrente van meer dan vijf jaar, waarbij het rentetarief na deze periode wordt aangepast aan de op dat moment geldende marktrente. Klanten hebben doorgaans niet de mogelijkheid om hun hypotheek vervroegd af te lossen zonder daarbij een boete op te lopen,

waardoor de renterisico's met betrekking tot oversluitingen van hypotheekleningen voor de Rabobank Groep worden vermindert.

Marktaandelen in Nederland

Hypotheekleningen: Op 31 december 2010 had de Rabobank Groep een marktaandeel van 29,3% in de Nederlandse hypotheekmarkt van nieuwe hypotheekleningen (de lokale Rabobanken hadden een aandeel van 25,7% en Obvion van 3,6%; bron: Kadaster). De Rabobank Groep is de grootste hypotheekleningsdienstverlener in Nederland (bron: eigen onderzoek van Rabobank).

Sparen: Op 31 december 2010 had de Rabobank Groep een marktaandeel van 39,7% op de Nederlandse spaarmarkt (bron: Centraal Bureau voor de Statistiek). De Rabobank Groep is de grootste spaarinstelling in Nederland gemeten als percentage van het totale spaartegoed. Van het totale spaargeld in Nederland wordt 38,2% gehouden door lokale Rabobanken en 1,5% door Roparco, de spaarbank van Robeco Direct.

Midden- en kleinbedrijf: Op 31 december 2010 was het marktaandeel van de Rabobank Groep op de Nederlandse markt voor leningen aan het midden- en kleinbedrijf ('mkb') (kleine ondernemingen met minder dan 100 werknemers; bron: eigen onderzoek van Rabobank) 43%.

Agrarische sector: Op 31 december 2010 had de Rabobank Groep een marktaandeel van 84% op de markt van leningen aan de Nederlandse agrarische sector (bron: eigen onderzoek van Rabobank).

Vastgoedbezit

Rabobank Nederland en de lokale Rabobanken hebben de eigendom van de percelen en gebouwen die zij gebruiken voor de uitoefening van hun zakelijke activiteiten in Nederland. Buiten Nederland zijn sommige entiteiten binnen de Rabobank Groep eveneens eigenaar van de percelen en gebouwen die zij gebruiken voor de uitoefening van hun zakelijke activiteiten. Daarnaast omvat de beleggingsportefeuille van de Rabobank Groep beleggingen in land en gebouwen.

Verzekering van de groep

Rabobank Groep heeft ten behoeve van alle entiteiten binnen de Rabobank Groep een groepsverzekering afgesloten die gebruikelijk is voor de financiële sector. Het management is van mening dat deze 'Banker's Blanket' en beroepsaansprakelijkheidsverzekering van voldoende niveau zijn.

Gerechtelijke procedures

De Rabobank Groep is betrokken in gerechtelijke- en arbitrageprocedures in Nederland en in het buitenland, waaronder de Verenigde Staten, in verband met claims door en tegen de Rabobank Groep voortkomend uit haar normale bedrijfsactiviteiten. Hoewel het niet mogelijk is de uiteindelijke resultaten te voorspellen of te bepalen van alle lopende of dreigende procedures en processen, is de Rabobank Groep van mening dat de uiteindelijke uitkomsten van de diverse reeds aanhangig gemaakte en/of eventuele toekomstige gerechtelijke procedures geen wezenlijke nadelige invloed zullen hebben op de financiële positie of de rentabiliteit van de Rabobank Groep, gezien haar omvang, sterke balans, stabiele inkomstenstroom en voorzichtig voorzorgsbeleid.

8.2 De structuur van de Rabobank Groep

Rabobank Groep is een internationale financiële dienstverlener die opereert op basis van coöperatieve principes. De Rabobank biedt retailbanking, wholesale banking, vermogensbeheer, leasing en vastgoed services aan. De nadruk ligt op all-finance diensten in Nederland en internationaal op de food & agri business. Rabobank Groep bestaat uit zelfstandige lokale Rabobanken en Rabobank Nederland, de overkoepelende organisatie, en een aantal gespecialiseerde dochterondernemingen. Rabobank Nederland is de houdstermaatschappij van een aantal gespecialiseerde dochterondernemingen in Nederland en in het buitenland.

De overkoepelende organisatie van de Rabobank Groep, Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland), is statutair gevestigd te Amsterdam, is een coöperatie die tot stand is gekomen door de fusie van de twee grootste bankcoöperaties in Nederland en is opgericht in Nederland met een onbepaalde duur op 22 december 1970. Een coöperatie naar Nederlands recht is een samenwerkingsverband dat het statutaire doel heeft in bepaalde materiële behoeften van haar leden te voorzien. Rabobank Nederland is ingeschreven bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Utrecht, Nederland, onder nummer 30046259. Het bestuurscentrum is gevestigd aan de Croeselaan 18, 3521 CB Utrecht, Nederland. Het telefoonnummer is (030) 2160000.

Het lidmaatschap van Rabobank Nederland staat alleen open voor coöperatieve banken waarvan de statuten zijn goedgekeurd door Rabobank Nederland. Naast het lidmaatschap van Rabobank Nederland heeft iedere lokale Rabobank aandelen in Rabobank Nederland overeenkomstig artikel 15 van de statuten van Rabobank Nederland. De aandelen zijn bij uitgifte volgestort, kunnen niet worden verpand of in vruchtgebruik gegeven en kunnen niet worden vervreemd of overgedragen. De statuten voorzien in de uitgifte van nieuwe aandelen. Het besluit daartoe wordt genomen door de algemene vergadering, op een door de raad van commissarissen goedgekeurd voorstel van de raad van bestuur. Ingevolge de statuten is elke lokale Rabobank op grond van haar lidmaatschap verplicht om deel te nemen in alle toekomstige uitgiftes van aandelen. Vanaf 1 juli 2010, nadat de statuten door de algemene vergadering waren goedgekeurd op 17 juni 2010, is het totale aantal uitstaande aandelen toegenomen van 4.001.200 tot 6.001.800 van elk € 1.000 per stuk. Aldus is het aandelenkapitaal van Rabobank Nederland toegenomen van € 4.001 miljoen naar € 6.002 miljoen. Op basis van een allocatieformule, welke rekening houdt met het balanstotaal, het tier 1-vermogen en de commerciële winsten van elke afzonderlijke lokale Rabobank, zijn deze aandelen onder de leden verdeeld. In 2010 is met goedkeuring van de algemene vergadering een dividend van € 438 miljoen uitgekeerd aan de lokale Rabobanken. De toename van het aandelenkapitaal en de dividenduitkering hebben geen gevolgen voor het eigen vermogen op groepsniveau.

Alhoewel de lokale Rabobanken bepaalde aanspraken hebben ten opzichte van Rabobank Nederland, kan hun positie ten aanzien van deze aanspraken als leden van de Rabobank Groep niet worden vergeleken met de positie van aandeelhouders in een vennootschap. Indien bij gerechtelijke of buitengerechtelijke vereffening van Rabobank Nederland blijkt dat haar bezittingen ontoereikend zijn om aan haar verplichtingen te voldoen, zijn ingevolge de statuten van Rabobank Nederland de lokale Rabobanken die bij de ontbinding leden waren en de lokale Rabobanken waarvan het lidmaatschap in het daaraan voorafgaande jaar een einde heeft genomen, verplicht tot dekking van het tekort, zulks naar rato van de verhouding van het laatst vastgestelde balanstotaal. Kan op een of meer van de aansprakelijke leden of oud-leden zijn of haar aandeel in het tekort niet worden verhaald, dan zijn voor het ontbrekende de overige aansprakelijke partijen in dezelfde verhouding aansprakelijk. Ingevolge de statuten van Rabobank Nederland bedraagt de totale aansprakelijkheid van leden of oud-leden in geen geval meer dan 3% van haar laatst vastgestelde balanstotaal. Deze beperking van aansprakelijkheid ingevolge de statuten van Rabobank Nederland heeft echter geen invloed op mogelijke verplichtingen op grond van de kruislingse garantieregeling en de aansprakelijkheid onder de vereveningregelingen (zoals hieronder beschreven).

De functies van Rabobank Nederland binnen de Rabobank Groep kunnen in verschillende gebieden worden opgedeeld. Rabobank Nederland fungeert van oudsher als “centrale bank” voor de lokale Rabobanken. Een andere belangrijke taak betreft service aan de lokale Rabobanken in de vorm van ondersteuning, advies en begeleiding. Rabobank Nederland onderhandelt namens de lokale Rabobanken over rechten en gaat namens hen verplichtingen aan, vooropgesteld dat dergelijke verplichtingen voor alle lokale Rabobanken dezelfde implicaties hebben (bijvoorbeeld het aangaan van collectieve arbeidsovereenkomsten namens de lokale Rabobanken). Voorts is aan Rabobank Nederland op grond van de Wet op het financieel toezicht het toezicht op de lokale Rabobanken opgedragen. Als laatste oefent Rabobank

Nederland haar eigen bankbedrijf uit, zowel aanvullend op als onafhankelijk van de lokale Rabobanken en is zij de houdstermaatschappij voor de verschillende dochterondernemingen.

Als gevolg van fusies is het aantal lokale Rabobanken afgenomen van 153 op 31 december 2008, tot 147 op 31 december 2009 en tot 141 op 31 december 2010. De lokale Rabobanken zijn georganiseerd als coöperaties naar Nederlands recht waarbij alle leden worden geworven uit hun klantenkring. Op 31 december 2010 hadden de lokale Rabobanken 1.801.000 leden. Leden van de lokale Rabobanken leveren geen kapitaalbijdragen aan de lokale Rabobanken en hebben geen recht op het eigen vermogen van de lokale Rabobanken. Leden zijn niet aansprakelijk voor de verplichtingen van de lokale Rabobanken.

Rabobank Nederland en de lokale Rabobanken alsmede bepaalde dochterondernemingen worden als een geconsolideerde entiteit behandeld voor doeleinden van wet- en regelgeving en financiële rapportage.

De kruislingse garantieregeling

De Rabobank Groep bestaat uit de lokale Rabobanken, de centrale organisatie Rabobank Nederland en haar dochters en overige deelnemingen. Diverse rechtspersonen binnen de Rabobank Groep vormen door hun onderlinge financiële verbondenheid één geheel. Er bestaat tussen deze rechtspersonen een interne verhouding van aansprakelijkstelling als bedoeld in artikel 3:111 van de Wet op het financieel toezicht. Deze verhouding is geformaliseerd in een interne zogeheten kruislingse garantieregeling. Deze regeling houdt in dat, als een aan de regeling deelnemende instelling een tekort aan middelen heeft om haar verplichtingen tegenover haar crediteuren na te komen, de overige deelnemers de middelen van die instelling moeten aanvullen, om haar in staat te stellen deze verplichtingen wel na te komen.

Deelnemende entiteiten binnen de Rabobank Groep zijn: Rabobank Nederland, de lokale Rabobanken, De Lage Landen International B.V., De Lage Landen Financiering B.V., De Lage Landen Trade Finance B.V., De Lage Landen Financial Services B.V., Schretlen & Co N.V., Rabohypotheekbank N.V. en Raiffeisenhypotheekbank N.V.

Voor de lokale Rabobanken gelden verscheidene vereveningsregelingen als gevolg waarvan overschotten op de balans van lokale Rabobanken worden gebruikt om financiële tekorten op de balans van andere lokale Rabobanken aan te vullen.

403-Verklaring

Rabobank Nederland heeft zich conform artikel 403 van Boek 2 van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de schulden die voortvloeien uit rechtshandelingen van een aantal specifieke andere rechtspersonen uit de Rabobank Groep. Verder verleent Rabobank Nederland (bank)garanties vanuit haar normale bedrijfsuitvoering.

Activiteiten van Rabobank Nederland

Solvabiliteit en liquiditeit

De kruislingse garantieregeling fungeert in onderlinge samenwerking met het regelgevende en administratieve toezicht dat Rabobank Nederland uitoefent op de lokale Rabobanken. Ondanks het feit dat De Nederlandsche Bank op geconsolideerde basis toezicht houdt op Rabobank Nederland en de lokale Rabobanken, is aan Rabobank Nederland op grond van artikel 3:111 van de Wet op het financieel toezicht de verantwoordelijkheid toegewezen om toe te zien op de naleving door de lokale Rabobanken van de toepasselijke regels op het gebied van solvabiliteit en liquiditeit. De regelgeving betreffende solvabiliteit is bedoeld om banken door middel van reserves en ingehouden winsten in staat te stellen verliezen op leningen en andere bedrijfsrisico's op te kunnen vangen. De interne normen die door Rabobank Nederland worden gehanteerd, zijn echter conservatiever dan de wettelijke regelgeving. Dit beleid vindt mede zijn grondslag in het feit dat coöperatieve banken, die geen nieuw kapitaal kunnen aantrekken door aandelen uit te geven, alleen kunnen groeien en een passende verhouding tussen de reserves en de totale verplichtingen kunnen handhaven door winst te maken. Elke lokale Rabobank waarvan de verhouding tussen de reserves en de totale verplichtingen niet voldoet aan de interne

solvabiliteitsvereisten, wordt onder strenger toezicht van Rabobank Nederland geplaatst. Met name de bevoegdheden met betrekking tot de besluitvorming betreffende het verstrekken van kredieten binnen de kredietverstrekkingcriteria van de Rabobank Groep kunnen worden beperkt.

De lokale Rabobanken mogen alleen rekeningen bij Rabobank Nederland hebben. Rabobank Nederland is het enige kanaal voor het liquiditeitssurplus van elke lokale Rabobank en fungeert als centrale thesaurier van de lokale Rabobanken.

Gedragstoezicht

Ingevolge artikel 2:105 Wet op het financieel toezicht (“Wft”) is Rabobank Nederland aangemerkt door het ministerie van Financiën als een onderneming die geacht wordt over een collectieve vergunning te beschikken die zowel op haarzelf als op de lokale Rabobanken van toepassing is. Als gevolg hiervan is het toezicht door de Autoriteit Financiële Markten (AFM), voor wat betreft naleving van het gedragstoezicht op grond van de Wft opgedragen aan Rabobank Nederland. Rabobank Nederland speelt een centrale rol bij het toezicht op het gedrag van de lokale Rabobanken.

8.3 Bestuur en toezicht van de Rabobank Groep

Corporate governance

In de afgelopen jaren heeft de corporate governance van organisaties in de publieke belangstelling gestaan. Vanwege de coöperatieve organisatievorm van de Rabobank kenmerkt haar corporate governance zich door een uniek systeem van ‘checks and balances’. De leden van de zelfstandige lokale coöperatieve Rabobanken oefenen invloed uit op lokaal niveau. Op hun beurt spelen de lokale Rabobanken als leden van Rabobank Nederland een zeer belangrijke rol in de beleidsvorming binnen de Rabobankorganisatie. Uniek is bijvoorbeeld de centrale kringvergadering, die viermaal per jaar bijeenkomt. Daar klinkt de invloed van de leden, de lokale Rabobanken, door tot in nagenoeg alle strategische besluiten.

Hoewel de Nederlandse corporate governance code niet van toepassing is op de coöperatie als juridische ondernemingsvorm, stemt de corporate governance van Rabobank Nederland hiermee nagenoeg overeen. Rabobank Nederland voldoet sinds 2010 aan de Code Banken die in 2009 is vastgesteld door de Nederlandse Vereniging van Banken en van kracht werd op 1 januari 2010.

Raad van Bestuur

De raad van bestuur van Rabobank Nederland is verantwoordelijk voor het besturen van Rabobank Nederland en de met haar verbonden ondernemingen. De besturing van de Rabobank Groep is gebaseerd op haar strategische uitgangspunten en in het verlengde daarvan op de samenhang tussen risico, rendement en vermogen. Dit omvat de verantwoordelijkheid voor de realisatie van de doelstellingen van de Rabobank Groep als geheel, voor het strategische beleid met het bijbehorende risicoprofiel, de resultatenontwikkeling, de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten voor ondernemen, de synergie binnen de Rabobank Groep, de naleving van alle relevante wet- en regelgeving, de beheersing van de ondernemingsrisico’s en de financiering van de Rabobank Groep. De raad van bestuur legt over dit alles verantwoording af aan de raad van commissarissen, de centrale kringvergadering en de algemene vergadering van Rabobank Nederland, gevormd door de leden, de lokale Rabobanken.

Krachtens de Wet op het financieel toezicht en de daarop gebaseerde wetgeving en regels van toezichthouders worden eisen gesteld aan financiële instellingen. Toezicht op de soliditeit en stabiliteit - prudentieel toezicht - wordt uitgeoefend door De Nederlandsche Bank. Toezicht op ordelijke en transparante marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en zorgvuldige behandeling van cliënten - gedragstoezicht - wordt uitgeoefend door de Autoriteit Financiële Markten. Deze regels met betrekking tot het toezicht vormen voor de Rabobank

Groep uiteraard het kader voor de inrichting van de organisatie en de beheersing van de activiteiten.

De leden van de raad van bestuur worden voor een periode van vier jaar benoemd door de raad van commissarissen, maar hebben een arbeidscontract voor onbepaalde tijd. Herbenoemingen geschieden eveneens voor een periode van vier jaar. De raad van commissarissen kan bestuurders tevens schorsen of ontslaan. De raad van commissarissen bepaalt de bezoldiging van de leden van de raad van bestuur en legt daarover verantwoording af aan de vertrouwenscommissie uit de centrale kringvergadering. De centrale kringvergadering stelt, op voorstel van de raad van commissarissen, de uitgangspunten vast van het beloningsbeleid van de raad van bestuur. Tot slot beoordeelt de raad van commissarissen periodiek het functioneren van de raad van bestuur. De raad van bestuur is verantwoordelijk voor de goedkeuring van uitgiftes van schuldpapier door Rabobank Nederland, onder goedkeuring van de raad van commissarissen.

Raad van commissarissen

Rabobank Nederland heeft een raad van commissarissen en een raad van bestuur. De raad van commissarissen houdt toezicht op het beleid van de raad van bestuur en op de algemene gang van zaken bij Rabobank Nederland en de met haar verbonden ondernemingen. Onderdeel daarvan is het toezicht op de naleving van wettelijke, statutaire en andere relevante regels. In de praktijk betekent dit dat de realisatie van de groepsdoelstellingen, evenals de strategie, de ondernemingsrisico's, de opzet en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, het financiële verslaggevingsproces en de naleving van de wet- en regelgeving uitgebreid worden besproken en regelmatig worden getoetst. Voorts vervult de raad van commissarissen een adviserende rol voor de raad van bestuur.

De raad van commissarissen kent vijf commissies, te weten het audit, compliance & risk committee, de commissie voor coöperatieve aangelegenheden, de benoemingscommissie, de remuneratiecommissie en de beroepscommissie. Deze commissies verrichten voorbereidende en adviserende werkzaamheden ten behoeve van de raad van commissarissen.

Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich op het belang van alle stakeholders van Rabobank Nederland alsmede de met haar verbonden ondernemingen en daarbij betrekken zij ook de voor de diverse bedrijfsonderdelen relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen. Belangrijke besluiten van de raad van bestuur zijn onderworpen aan goedkeuring door de raad van commissarissen, zoals besluiten over de strategie die moet leiden tot het realiseren van de doelstellingen, over de randvoorwaarden die bij de strategie worden gehanteerd, bijvoorbeeld ten aanzien van financiële risico's en de relevante aspecten van maatschappelijk verantwoord ondernemen, over de jaarlijkse vaststelling van de beleidsplannen en de begroting, de operationele en financiële doelstellingen en over strategische samenwerking met derden, belangrijke investeringen en acquisities.

De leden van de raad van commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van Rabobank Nederland op voordracht van de raad van commissarissen. Daarbij hebben de raad van bestuur, de Ondernemingsraad van Rabobank Nederland en de algemene vergadering elk het recht personen aan te bevelen die de raad van commissarissen in overweging kan nemen bij de voordracht voor commissarisbenoemingen. Bij de voordracht en de benoeming van commissarissen vormt onder andere het aspect onafhankelijkheid van de individuele leden een belangrijke overweging. Zelfs de schijn van belangenverstrengeling moet worden vermeden. In de profielschets voor de raad van commissarissen zijn eisen opgenomen voor zijn omvang en samenstelling, waarbij rekening is gehouden met de aard van de door Rabobank Nederland gevoerde ondernemingen en haar activiteiten, de deskundigheid en achtergrond van de commissarissen en de diversiteit in de samenstelling van de raad van commissarissen.

De profielschets voor de raad van commissarissen wordt opgesteld door de raad van commissarissen in overleg met de vertrouwenscommissie uit de centrale kringvergadering en vastgesteld door de algemene vergadering. Bij de voordracht van kandidaten voor benoeming of

herbenoeming wordt binnen de kaders van de profielschets specifiek rekening gehouden met de gewenste samenstelling en de in de raad vertegenwoordigde competenties.

De vertrouwenscommissie uit de centrale kringvergadering bepaalt de bezoldiging van de commissarissen en heeft bovendien inspraak in de profielschets van de leden van de raad van commissarissen.

De raad van commissarissen evalueert onder leiding van de voorzitter doorlopend het eigen collectieve functioneren en dat van de afzonderlijke commissies en individuele commissarissen. Er worden regelmatig initiatieven ontplooid om de kennis van de commissarissen op diverse vlakken up-to-date te houden dan wel te vergroten.

Ledeninvloed

Omdat de Rabobank een coöperatie is, heeft zij in tegenstelling tot (beurs)vennootschappen geen aandeelhouders maar leden. De lokale coöperatieve Rabobanken zijn lid van de coöperatie Rabobank Nederland en spelen daardoor een belangrijke rol bij het functioneren van de governance van Rabobank Nederland. Een belangrijk element daarbij is de open en transparante cultuur met een duidelijke verantwoording over het gevoerde bestuur, het gehouden toezicht en de beoordeling daarvan. De invloed en zeggenschap van de lokale Rabobanken manifesteren zich via vertegenwoordiging in twee organen: de centrale kringvergadering en de algemene vergadering. De lokale Rabobanken kunnen volgens een verdeelsleutel die periodiek door de raad van bestuur wordt geactualiseerd hun stem uitbrengen in de algemene vergadering en via getrapte vertegenwoordiging in de centrale kringvergadering.

Centrale kringvergadering

De lokale Rabobanken zijn geografisch georganiseerd in twaalf kringen, die elk een bestuur van zes personen hebben. De kringbesturen vormen gezamenlijk de centrale kringvergadering (CKV), die viermaal per jaar in Utrecht bijeenkomt. Voorafgaand aan iedere CKV hebben de banken die tot een kring behoren overleg in hun kringvergaderingen over de agendapunten. De leden van de lokale Rabobanken worden dus via de vertegenwoordiging van de lokale bestuurs- en toezichtorganen in de kringbesturen ook vertegenwoordigd in de CKV, zij het zonder last of ruggespraak. De meerderheid van de kringbesturen en dus ook van de CKV bestaat uit door de lokale leden gekozen personen die vanuit hun betrokkenheid bij de Rabobankorganisatie deze rol willen vervullen.

De CKV is onder andere bevoegd regels vast te stellen die bindend zijn voor alle lokale Rabobanken. Ook stelt de CKV de strategie van de Rabobank Groep vast. Deze beschrijft de uitgangspunten van het door de raad van bestuur te voeren beleid en is daardoor in hoge mate bepalend voor de koers van de Rabobank Groep. Voorts keurt de CKV de begroting goed van de activiteiten die Rabobank Nederland verricht ten behoeve van de lokale Rabobanken. In de CKV vinden indringende inhoudelijke discussies plaats. Deze zijn niet alleen ingegeven door de specifieke taken en bevoegdheden van de CKV, maar ook door het streven naar commitment van de lokale Rabobanken en consensus tussen de lokale Rabobanken en Rabobank Nederland. Ten slotte brengt de centrale kringvergadering voorafgaand advies uit aan de lokale Rabobanken over alle onderwerpen die voor de algemene vergadering zijn geagendeerd. De verantwoording over het beleid die Rabobank Nederland in de CKV aan haar leden aflegt, gaat aanmerkelijk verder dan de verantwoording die een beursgenoteerde naamloze vennootschap gewoonlijk aflegt aan haar aandeelhouders. Door de bijzondere relatie tussen Rabobank Nederland en haar leden is de opkomst bij de CKV nagenoeg honderd procent. Om slagvaardig te kunnen optreden, heeft de CKV uit haar midden drie commissies benoemd die belast zijn met specifieke taken. De vertrouwenscommissie adviseert over benoemingen in de raad van commissarissen, stelt de hoogte van de vergoeding van de raad van commissarissen vast en beoordeelt de toepassing van het remuneratiebeleid door de raad van commissarissen. De CKV-coördinatiecommissie stelt de CKV-agenda vast en toetst de te agenderen stukken aan formele vereisten. De commissie voor spoedzaken adviseert in spoedeisende, koersgevoelige en/of

vertrouwelijke gevallen over majeure (des)investeringen namens de CKV aan de raad van bestuur.

Algemene vergadering

De algemene vergadering is het orgaan waarin alle lokale Rabobanken, als leden van Rabobank Nederland, directe zeggenschap kunnen uitoefenen. De algemene vergadering behandelt belangrijke onderwerpen zoals vaststelling van de jaarrekening, statutenwijzigingen en benoeming van de leden van de raad van commissarissen. De CKV brengt voorafgaand aan de Algemene Vergadering advies uit met betrekking tot alle agendapunten. Deze procedure waarborgt dat voor de Algemene Vergadering deze onderwerpen in details zijn besproken op lokaal, regionaal en centraal niveau. Dankzij de bijzondere relatie tussen Rabobank Nederland en haar leden wordt de Algemene Vergadering doorgaans door alle deelnemers bijgewoond.

Lokale Rabobanken

Corporate governance bij de Lokale Rabobanken

Medio 2010 heeft de algemene vergadering van Rabobank Nederland besloten om de verschillende bestuursmodellen die aan de Lokale Rabobanken naar keuze ter beschikking stonden (partnershipmodel en directiemodel), te vervangen door één nieuw bestuursmodel: het Rabo-model. In 2011 stapt elke Lokale Rabobank via statutenwijziging over op dit model. Ook in het Rabo-model zijn effectieve ledeninvloed en -zeggenschap gewaarborgd, zodat de besturing van de Lokale Rabobanken niet alleen op een adequate en professionele, maar bovendien op een bij de coöperatieve cultuur passende wijze wordt ingevuld. Bij alle Lokale Rabobanken hebben de leden (onder andere via de ledenraad) belangrijke statutaire bevoegdheden, zoals het vaststellen van de jaarrekening, het wijzigen van de statuten, het benoemen van commissarissen en het verlenen van decharge. In dit kader wordt aan de leden verantwoording afgelegd over het gevoerde bestuur en het gehouden toezicht.

Partnershipmodel

In het partnershipmodel heeft de Lokale Rabobank een bestuur, bestaande uit door en uit de leden gekozen personen en een algemeen directeur die door de raad van commissarissen wordt benoemd. De algemeen directeur houdt zich primair bezig met de dagelijkse leiding van het bankbedrijf. De raad van commissarissen oefent toezicht uit op het bestuur. Banken met een partnershipmodel kunnen desgewenst een ledenraad instellen en hebben altijd een algemene vergadering.

Directiemodel

In het directiemodel heeft de Lokale Rabobank een door de raad van commissarissen benoemde meerhoofdige directie, die functioneert onder toezicht van de raad van commissarissen. Er zijn geen door en uit de leden gekozen bestuurders meer, zoals in het partnershipmodel.

Rabo-model

Een Lokale Rabobank met het Rabo-model als besturingsmodel heeft een met goedkeuring van Rabobank Nederland door de lokale raad van commissarissen benoemde meerhoofdige directie, bestaande uit bancaire professionals. De directie functioneert onder toezicht van de Lokale raad van commissarissen en is verantwoordelijk voor het besturen van de Lokale Rabobank. In het Rabo-model is bij elke Lokale Rabobank een ledenraad ingesteld, om de ledenzeggenschap en de ledeninvloed stevig en structureel te verankeren. De ledenraad stelt onder meer de jaarrekening vast, kan de statuten wijzigen, een fusie goedkeuren en benoemt de leden van de raad van commissarissen. Een ledenraad is een afvaardiging van het totale ledenbestand, die door en uit de leden wordt gekozen en daarmee een afspiegeling is van de samenstelling van de leden. Vanaf medio 2010 vervangt geleidelijk aan het Rabo-model het Directiemodel en het Partnershipmodel.

Ledenraad

Om de ledenzeggenschap en ledeninvloed stevig en structureel te verankeren, stellen banken met het Rabomodel en met het directiemodel een ledenraad in. Banken met het partnershipmodel kunnen er voor kiezen een ledenraad in te stellen. De ledenraad is een afvaardiging van het totale ledenbestand die door en uit de leden wordt gekozen. De ledenraad neemt de bevoegdheden van de algemene vergadering van leden grotendeels over en zorgt daarnaast voor het bevorderen en structureren van de ledeninvloed en de ledenbetrokkenheid. De algemene vergadering blijft bestaan, maar beslist alleen nog over majeure kwesties die het voortbestaan van de Lokale Rabobank raken.

Medezeggenschap binnen de Rabobank Groep

De Rabobank hecht veel waarde aan het overleg met de verschillende werknemersvertegenwoordigingen. Medezeggenschap van werknemers binnen de Rabobank Groep is op diverse niveaus vormgegeven. Voor zaken die de onderneming van Rabobank Nederland betreffen, is de Ondernemingsraad van Rabobank Nederland ingesteld. Dochterondernemingen als Robeco, De Lage Landen, Orbay en Rabo Vastgoedgroep hebben elk hun eigen ondernemingsraad die bevoegd is tot het overleg over zaken die deze ondernemingen betreffen. Daarnaast heeft ook iedere lokale Rabobank een eigen ondernemingsraad om te overleggen over de zaken die de betreffende lokale Rabobank aangaan. De Groepsondernemingsraad Aangesloten Banken (GOR AB) is een op de coöperatieve structuur geënt medezeggenschapsorgaan dat op centraal niveau de belangen van de medewerkers van de lokale Rabobanken vertegenwoordigt in vraagstukken die alle of een meerderheid van de lokale Rabobanken aangaan. De GOR AB is betrokken bij (beleids)ontwikkelingen van thema's van algemene, financieel-economische, organisatorische of sociale aard. Als er sprake is van een in de Wet op de ondernemingsraden omschreven voorgenomen besluit dat gevolgen heeft voor de meerderheid van de lokale Rabobanken, oefent de GOR AB het instemmings- of adviesrecht uit in plaats van de ondernemingsraden van de lokale Rabobanken. Tevens kent de Rabobank Groep een overleg met werknemers op Europees niveau, de European Working Group (EWG). Hierin zijn werknemers van Rabobankvestigingen uit de lidstaten van de Europese Unie vertegenwoordigd. In ieder geval tweemaal per jaar wordt met de raad van bestuur overlegd over ontwikkelingen binnen de Rabobank Groep. De rol van de nationale medezeggenschapsorganen wordt hierdoor niet aangetast.

Nederlandse corporate governance code

Hoewel Rabobank Nederland hiertoe vanwege haar coöperatieve structuur niet verplicht is, leeft Rabobank Nederland de Nederlandse corporate governance code op vrijwillige basis na. Mede vanwege haar coöperatieve structuur wijkt Rabobank Nederland op enkele punten van de Nederlandse corporate governance code af.

Code Banken

Op 9 september 2009 is de Code Banken voor de Nederlandse banken verbindend vastgesteld door het bestuur van de Nederlandse Vereniging van Banken in reactie op het rapport 'Naar herstel van vertrouwen' van de Adviescommissie Toekomst Banken. Rabobank Nederland heeft in 2010 haar governance in overeenstemming gebracht met de Code Banken, nadat hiertoe in 2009 al voorbereidende stappen waren gezet. Slechts in één tijdelijk geval is sprake van een afwijking, die overeenkomstig het 'pas toe of leg uit'-beginsel wordt uitgelegd. Dit betreft de bepaling inzake de ontslagvergoeding. Voor leden van de raad van bestuur die voor 1 januari 2010 zijn aangesteld wordt bij ontslag een ontslagvergoeding gegeven waarvan de hoogte is gebaseerd op de kantonrechtersformule. Dit is vastgelegd in eerder gemaakte afspraken met de betreffende leden van de raad van bestuur en betreft een afwijking van de desbetreffende bepaling van de Code Banken. Voor nieuwe leden van de raad van bestuur zal worden voldaan aan het principe van de Code Banken inzake de ontslagvergoeding.

Beheersing financiële verslaggeving

De Rabobank Groep streeft voortdurend naar verbetering van de corporate governance en de interne beheersing. Doel daarbij is een open, transparante cultuur van verantwoording over het

gevoerde beleid en het uitgeoefende toezicht, en het houden van gelijke tred met toonaangevende, internationaal gehanteerde standaarden.

In het licht van het voorgaande heeft de Rabobank Groep op vrijwillige basis haar beheersing van de financiële verslaggeving ingericht op een wijze die vergelijkbaar is met de manier waarop in de Verenigde Staten gevestigde bedrijven Sarbanes-Oxley 404 plegen toe te passen. Hiertoe bestaat geen verplichting want de Rabobank Groep is niet geregistreerd bij de Amerikaanse Securities and Exchange Commission en daarom niet onderworpen aan de daarvoor geldende regelgeving en het bijbehorende toezicht. De Rabobank Groep is van mening dat interne beheersing van de financiële verslaggeving de effectiviteit van de financiële verslaggeving verbetert en mogelijkheden biedt om eventuele tekortkomingen eerder te identificeren en op te lossen. Dit leidt tot een betere kwaliteit van de financiële verslaggeving van de Rabobank Groep.

Interne beheersingsmaatregelen

De Rabobank Groep hanteert interne beheersingsmaatregelen om te waarborgen dat met een redelijke mate van zekerheid:

- transacties zodanig worden vastgelegd dat de jaarrekening kan worden opgemaakt in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie, en dat inkomsten en uitgaven slechts worden verantwoord met de goedkeuring van het management;
- ongeoorloofde verwerving, gebruik of verkoop van activa die van materiële betekenis zouden kunnen zijn voor de jaarrekening, wordt voorkomen c.q. ontdekt.

Het interne beheersingskader van de Rabobank Groep is gebaseerd op het raamwerk van de Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Zoals opgenomen in de verklaring bij de jaarrekening is de raad van bestuur van mening dat de interne beheersings- en controlesystemen toereikend en doeltreffend zijn en een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Leden van de raad van commissarissen en raad van bestuur

Raad van commissarissen van Rabobank Nederland

De onderstaande personen, die allen hun woonplaats in Nederland hebben, zijn benoemd tot leden van de raad van commissarissen respectievelijk de raad van bestuur van Rabobank Nederland.

Naam	Geboren	Jaar van benoeming	Periode loopt af	Nationaliteit
Lense (L.) Koopmans, voorzitter	1943	2002	2013	Nederlandse
Antoon (A.J.A.M.) Vermeer, vice-voorzitter	1949	2002	2014	Nederlandse
Irene (I.P.) Asscher-Vonk	1944	2009	2013	Nederlandse
Bernard (B.) Bijvoet	1940	2002	2012	Nederlandse
Tom (A.) de Bruijn	1953	2009	2013	Nederlandse
Wout (W.) Dekker	1956	2010	2012	Nederlandse
Louise (L.O.) Fresco	1952	2006	2014	Nederlandse
Leo (S.L.J.) Graafsma	1949	2010	2014	Nederlandse
Erik (E.A.J.) van de Merwe	1950	2010	2012	Nederlandse
Marinus (M.) Minderhoud	1946	2002	2014	Nederlandse
Martin (M.J.M.) Tielen	1942	2002	2013	Nederlandse
Cees (C.P.) Veerman	1949	2007	2015	Nederlandse

De heer prof.em.dr. L. Koopmans (Lense)

Geboortedatum 17 juni 1943

Beroep

- Professioneel commissaris
- Oud-hoogleraar Erasmusuniversiteit Rotterdam
- Emeritus hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen

Hoofdfuncties

- Voorzitter raad van commissarissen Rabobank Nederland
- Voorzitter bestuur Stichting TBI

Nationaliteit Nederlandse

Nevenfuncties *Commissariaten:*

- Voorzitter raad van commissarissen Siers Groep B.V.
- Voorzitter raad van commissarissen Arriva Nederland B.V.
- Voorzitter raad van commissarissen TSS B.V.
- Vice-voorzitter raad van commissarissen KIWA N.V.

Overige nevenfuncties:

- Lid bestuur Stichting Administratiekantoor Unilever N.V.
- Vice-voorzitter raad van toezicht Universitair Medisch Centrum Groningen
- Voorzitter raad van toezicht Fries Museum en Prinsessehof

Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen Juni 2002 (van juni 1996 tot juni 2002 lid van de Raad van Beheer)

Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2009 - juni 2013

De heer ing. A.J.A.M. Vermeer (Antoon)

Geboortedatum 21 oktober 1949
Beroep Professioneel bestuurder / commissaris

Hoofdfuncties Lid maatschap melkveehouderijbedrijf
Nationaliteit Nederlandse
Nevenfuncties *Commissariaten:*
- Vice-voorzitter raad van commissarissen Rabobank Nederland
- Voorzitter raad van commissarissen VION N.V.
- Member Supervisory Board Eureko B.V.
Overige nevenfuncties:
- Lid curatorium van de ZLTO leerstoel Food, Farming and Agribusiness, Universiteit van Tilburg
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting HAS, Den Bosch
- Voorzitter Raad voor het Landelijk Gebied
Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen Juni 2002

Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2010 - nader te bepalen (uiterlijk juni 2014)

Mevrouw prof.em.mr. I.P. Asscher-Vonk (Irene)

Geboortedatum 5 september 1944
Beroep Professioneel commissaris

Hoofdfuncties Emeritus hoogleraar Radboud Universiteit
Nationaliteit Nederlandse
Nevenfuncties *Commissariaten:*
- Lid raad van commissarissen van Rabobank Nederland
- Lid raad van commissarissen KLM
- Lid raad van commissarissen Arriva Nederland
- Lid raad van commissarissen Philip Morris Holland
- Lid raad van commissarissen TBI
Overige nevenfuncties:
- Voorzitter Bisschoppelijk Scheidsgerecht
- Voorzitter Landelijke Geschillencommissie Scholen
Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen Juni 2009

Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2009 - juni 2013

De heer ir. B. Bijvoet (Bernard)

Geboortedatum 12 april 1940
Beroep Professioneel commissaris

Hoofdfuncties Geen
Nationaliteit Nederlandse

Nevenfuncties *Commissariaten:*
 - Lid raad van commissarissen Rabobank Nederland
 - Member Supervisory Board Eureka B.V.
 - Voorzitter raad van commissarissen A-ware Food Group te Lopik
 Juni 2002

Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen
Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2008 nader te bepalen (uiterlijk juni 2012)

De heer A. de Bruijn (Tom)

Geboortedatum 9 juli 1953
Beroep - Ondernemer
 - Professioneel bestuurder / toezichthouder

Hoofdfuncties Snijbloemen- en kamerplantenteler
Nationaliteit Nederlandse
Nevenfuncties *Commissariaten:*
 - Lid raad van commissarissen van Rabobank Nederland
Overige nevenfuncties:
 - Waarnemend bestuurslid Vereniging Achmea
 - Voorzitter Programma Adviescommissie Glastuinbouwonderzoek (productschap tuinbouw)
 - Lid Bestuur Stichting Innovatie Glastuinbouw Nederland
 - Voorzitter Coöperatieve Telersvereniging FresQ
 - Lid Bestuur Dutch Produce Association
 (sectorvereniging van afzetorganisaties in groente, fruit en paddestoelen in Nederland)
Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen Juni 2009
Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2009 - juni 2013

De heer ir. W. Dekker (Wout)

Geboortedatum 10 november 1956
Beroep Professioneel bestuurder

Hoofdfuncties Chief Executive Officer / Voorzitter Raad van Bestuur Nutreco N.V.
Nationaliteit Nederlandse
Nevenfuncties *Commissariaten:*
 - Lid raad van commissarissen Rabobank Nederland
 - Lid raad van commissarissen (tevens lid audit committee, lid remuneratie commissie) Macintosh Retail Group N.V.
Overige nevenfuncties:
 - Lid Taskforce Biodiversiteit & Natuurlijke Hulpbronnen
 - Lid Adviesraad Uitgevende Instellingen NYSE Euronext Amsterdam

Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen Juni 2010
Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2010 - juni 2012

Mevrouw prof.dr.ir. L.O. Fresco (Louise)

Geboortedatum 11 februari 1952
Beroep - Professioneel bestuurder
- Hoogleraar

Hoofdfuncties Universiteitshoogleraar Universiteit van Amsterdam
Nationaliteit Nederlandse
Nevenfuncties *Commissariaten:*
- Lid raad van commissarissen Rabobank Nederland
- Niet-uitvoerend bestuurder, Unilever N.V./Unilever PLC
Overige nevenfuncties:
- Kroonlid Sociaal Economische Raad (SER)
- Distinguished Professor Wageningen Universiteit
- Lid Comité van Aanbeveling Universitair Asiefonds
- Vice-voorzitter van de Raad van Toezicht van de United Nations University in Tokyo
- Lid Koninklijke Hollandse Maatschappij voor de Wetenschappen
- Lid KNAW (Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappen)
- Lid Spaanse Academie van Ingenieurswetenschappen en Zweedse Academie van Landbouw- en Bosbouwwetenschappen
- Lid Adviesraad Wereldvoedselprijs (World Food Prize)
- Lid bestuur Erasmusprijs
- Lid bestuur van het Concertgebouworkest
- Lid voormalige Deltacommissie
- Lid Trilateral Commission
- Columnist NRC Handelsblad
www.louiseofresco.com

Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen Juni 2006
Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2010 – juni 2014

De heer S.L.J. Graafsma RA (Leo)

Geboortedatum 29 maart 1949
Voormalig beroep Accountant / partner accountantskantoor
Voormalige hoofdfuncties - Partner KPMG, werkzaam in de algemene accountantspraktijk (1985-2008)
- Accountant bij KPMG (1977-1984)
- Assistent-accountant Klynveld Kraayenhof & Co, opgegaan in KPMG (1968-1976)

Nationaliteit Nederlandse

Nevenfuncties - Plaatsvervangend lid Accountantskamer ingesteld bij de Wet Tuchtrechtspraak Accountants
Voormalige nevenfuncties:
 - Lid onderzoekscommissie DSB Bank/“commissie Scheltema” (tot juni 2010)
 - Co-auteur van “Vreemde valuta in de financiële verslaggeving”
 - Co-auteur van “Jaarboek Externe Verslaggeving”
 - Auteur van diverse artikelen op het gebied van financiële instrumenten en vreemde valuta

Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen September 2010

Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen September 2010 - juni 2014

De heer drs. E.A.J. van de Merwe (Erik)

Geboortedatum 30 december 1950
Beroep - Adviseur
 - Professioneel bestuurder en commissaris

Hoofdfuncties Geen
Nationaliteit Nederlandse
Nevenfuncties *Commissariaten:*
 - Lid raad van commissarissen Rabobank Nederland
 - Voorzitter raad van commissarissen Fornix Biosciences N.V.
 - Voorzitter raad van commissarissen en audit committee Staalbankiers N.V.
 - Voorzitter raad van commissarissen en audit committee Achmea Bank Holding N.V.
 - Voorzitter raad van commissarissen Welke Beheer N.V.
 - Lid raad van commissarissen en voorzitter audit committee Eureko B.V.

Overige nevenfuncties:
 - Non-executive voorzitter GWK Travelex N.V.
 - Lid bestuur Vereniging Achmea
 - Lid bestuur curatorium postdoctorale studie Corporate Compliance, Vrije Universiteit Amsterdam
 - Lid raad van toezicht en voorzitter audit committee Nederlandse Brandwonden Stichting
 - Lid raad van advies Euro Tissue Bank
 - Lid raad van advies IIA
 - Lid arbitration committee DSI
 - Jurylid Sijthoff Award

Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen Juni 2010

Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2010 - juni 2012

De heer M. Minderhoud (Marinus)

Geboortedatum 13 september 1946

Beroep Geen

Hoofdfuncties Geen

Nationaliteit Nederlandse

Nevenfuncties *Commissariaten:*

- Lid raad van commissarissen Rabobank Nederland
- Vice-chairman Supervisory Board Eureko B.V.
- Voorzitter raad van commissarissen Agis Zorgverzekeringen N.V.
- Chairman Vodafone International Holdings B.V.
- Chairman Vodafone Europe B.V.

Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen Juni 2002

Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2007 – nader te bepalen (uiterlijk juni 2014)

De heer prof.h.c.dr.ir. M.J.M. Tielen (Martin)

Geboortedatum 22 september 1942

Beroep Emeritus Hoogleraar Universiteit Utrecht

Hoofdfuncties Geen

Nationaliteit Nederlandse

Nevenfuncties *Commissariaten:*

- Lid raad van commissarissen Rabobank Nederland

Overige nevenfuncties:

- Voorzitter Evaluatie Team EAEVE t.b.v. Faculteit Diergeneeskunde, Afyon, Turkije
- Voorzitter Stichting Stimulering Agrarisch Onderwijs en Praktijk
- Voorzitter Stichting Prof. Tielen Fonds
- Waarnemend bestuurslid Vereniging Achmea
- Professor Honoris Causa aan de University of Environmental and Life Sciences in Wroclaw

Tijdstip eerste benoeming in de raad van commissarissen Juni 2002

Lopende termijn waarvoor benoemd in de raad van commissarissen Juni 2009 – nader te bepalen (uiterlijk juni 2013)

De heer prof.dr. C.P. Veerman (Cees)

Geboortedatum 8 maart 1949

Beroep - Hoogleraar
- Professioneel bestuurder / commissaris

Hoofdfuncties - CEO Bracamonte B.V. Groesbeek
- Hoogleraar Universiteit van Tilburg en Wageningen Universiteit, aandachtsgebied duurzame plattelandsontwikkeling vanuit Europees perspectief
- Akkerbouwer

Nationaliteit Nederlandse

*Nevenfuncties**Commissariaten:*

- Lid raad van commissarissen Rabobank Nederland
- Voorzitter raad van commissarissen USG People N.V.
- Voorzitter raad van commissarissen Koninklijke Reesink N.V.
- Lid raad van commissarissen DHV Holding B.V.
- Lid raad van commissarissen Barenbrug Holding B.V.
- Lid raad van commissarissen Ziekenhuis Ikazia Rotterdam
- Lid raad van commissarissen Prominent
- Lid raad van commissarissen KDS
- Voorzitter raad van toezicht Kennis voor Klimaat
- Voorzitter raad van toezicht Deltares

Overige nevenfuncties:

- Voorzitter Deltacommissie (2008)
- Voorzitter Commissie Toekomstbestendig Hoger Onderwijsstelsel (2010)
- Voorzitter Vereniging Natuurmonumenten (tot 1-11-2011)
- Voorzitter Projectcommissariaat Noord Zuid Lijn
- Voorzitter Raad van Toezicht Roosevelt Academy
- Voorzitter Raad van Advies Dutch Delta Academy
- Lid algemeen bestuur NWO

*Tijdstip eerste
benoeming in de
raad van
commissarissen*

Juni 2007

*Lopende termijn
waarvoor benoemd
in de raad van
commissarissen*

Juni 2007 - juni 2015

Raad van bestuur van Rabobank Nederland

	Geboren	Jaar aangesteld	Nationaliteit
Piet (P.W.) Moerland, Voorzitter	1949	2009	Nederlandse
Bert (A.) Bruggink	1963	2004	Nederlandse
Berry (B.J.) Marttin	1965	2009	Nederlandse en Braziliaanse
Sipko (S.N.) Schat	1960	2006	Nederlandse
Piet (P.J.A.) van Schijndel	1950	2002	Nederlandse
Gerlinde (A.G.) Silvis	1959	2009	Nederlandse

Piet (P.W.) Moerland: Dhr. Moerland werd op 1 januari 2003 benoemd tot lid van de raad van bestuur van Rabobank Nederland en werd per 1 juli 2009 benoemd tot voorzitter van de raad van bestuur van Rabobank Nederland. Dhr. Moerland is verantwoordelijk voor Audit Rabobank Group en de directoraten Toezicht en Juridische en Fiscale Zaken. Verder heeft hij als aandachtsgebieden Kennis en Economisch Onderzoek en Communicatie. Na zijn doctoraal en zijn proefschrift op het gebied van Economie aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam in 1978, werkte dhr. Moerland bij de Centrale Groep Staf van Rabobank Nederland van 1979 tot 1980. Daarna werkte Dhr. Moerland als hoogleraar Bedrijfskunde (in het bijzonder de economische aspecten) aan de universiteit van Groningen van 1981 tot 1987 en als hoogleraar Bedrijfseconomie (in het bijzonder ondernemingsfinanciering) en als hoogleraar Corporate Governance aan de universiteit van Tilburg van 1988 tot 2002. Dhr. Moerland is lid van de raad van commissarissen van Rabohypotheekbank en lid van de aandeelhoudersraad van Rabo Development B.V. Buiten de Rabobank bekleedt dhr. Moerland de functies van voorzitter van

de European Association of Co-operative Banks (Groupement), lid van de Board of Directors International Raiffeisen Union (IRU) en bestuurslid van de Nationale Coöperatieve Raad voor Land- en tuinbouw (NCR).

Bert (A.) Bruggink: Dhr. Bruggink werd op 15 november 2004 benoemd tot Chief Financial Officer van de raad van bestuur van Rabobank Nederland. Dhr. Bruggink is verantwoordelijk voor Control Rabobank Group, Kredietrisicomanagement, Group Risk Management, Treasury, Centrale Thesaurie en Bijzonder Beheer Rabobank Nederland. Dhr. Bruggink kwam in 1986 bij de Rabobank Groep. Na verschillende functies bij Finance and Control bij de Rabobank Groep, werd hij benoemd tot hoofd van Finance and Control Rabobank International (1994-1998) en Groep Finance Director Rabobank Groep (1998-2004). Als Chief Financial Officer vervult dhr. Bruggink verschillende additionele functies. Hij is lid van de raden van commissarissen van Rabohypotheekbank, IPB Holding B.V., Rabo Herverzekeringsmaatschappij N.V., Robeco en de Nederlandse Financierings Maatschappij voor Ontwikkelingslanden (FMO). Dhr. Bruggink is voorzitter van de directie van Rabobank Ledencertificaten N.V., voorzitter van het bestuur van Stichting Rabobank Pensioenfonds en lid van de directie van Rabo Groei Sparen B.V. Voorts is dhr. Bruggink lid van de raad van commissarissen van ROVA en hoogleraar aan de Universiteit van Twente.

Berry (B.J.) Martin: Dhr. Martin werd op 1 juli 2009 benoemd als lid van de raad van bestuur van Rabobank Nederland. Dhr. Martin is verantwoordelijk voor het Internationaal retailnetwerk, Regionale internationale operations, Internationaal risicomanagement en Rabo Development. Dhr. Martin werkt sinds 1990 voor de Rabobank. Kort na zijn studie bedrijfskunde in Brazilië ging hij voor Rabobank als internationaal management trainee aan de slag. In de ruim veertien jaar dat hij voor Rabobank International op verschillende continenten en in diverse functies heeft gewerkt, deed hij ervaring op als internationaal bankier in zowel het wholesale- als retailbedrijf. Na meerdere functies in Brazilië werd dhr. Martin op Curaçao senior marketing medewerker. In 1997 vervolgde hij zijn loopbaan als Head International Corporates in Hong Kong, waar hij een team van accountmanagers grootzakelijke relaties aanstuurde. Vier jaar later ging hij naar Indonesië als Head Risk Management. Vervolgens was hij plaatsvervangend General Manager Rural Banking in Australië en Nieuw Zeeland. Vóór zijn benoeming als lid van de raad van bestuur van Rabobank Nederland bekleedde hij de functie van directievoorzitter van Rabobank Amsterdam. Dhr. Martin is voorzitter van de Stichting Toezicht Interne Markt Rabo Extra Ledenobligaties en lid van de raden van commissarissen van Rabohypotheekbank en De Lage Landen. Dhr. Martin is lid van de directie van Rabobank International Holding, bestuurslid van RI Investments Holding B.V. en voorzitter van de aandeelhoudersraad van Rabo Development B.V. Dhr. Martin is lid van de Steering Committee Unico Banking Group, bestuurslid van de American Chamber of Commerce in Nederland en lid van de Amsterdamse Klimaatraad.

Sipko (S.N.) Schat: Dhr. Schat werd op 1 juli 2006 benoemd als lid van de raad van bestuur van Rabobank Nederland. Dhr. Schat is verantwoordelijk voor Rabobank International Wholesale, Corporate Clients Grootbedrijf, Corporate Finance, Trade & Commodity Finance, Global Financial Markets en Participaties. Dhr. Schat bekleedde de functie van in-house counsel bij Rabobank Nederland tussen 1985 en 1990. Dhr. Schat was senior manager Structured Finance bij Rabobank Nederland tussen 1990 en 1995, hoofd Corporate Finance van Rabobank Ireland Plc tussen januari 1994 en december 1994, hoofd Structured Finance Europe tussen 1995 en 1999 en hoofd Corporate Finance van Rabobank International tussen 1999 en 2002. Dhr. Schat bekleedde tevens de functies van Head Corporate Finance (wereldwijd), lid van de raad van commissarissen van Rabobank Ireland Plc en directielid van Rabo Merchant Bank N.V. Hij werd in april 2002 verantwoordelijk voor Noord en Zuid Amerika en vanaf september 2004 verantwoordelijk voor Corporate Finance, Trade Finance, Private Equity en Corporate Advisory. Hij is tevens lid van de raden van commissarissen van Rabo Bouwfonds Holding N.V., Rabo Vastgoedgroep, Rabohypotheekbank, Bank Sarasin & Cie AG en Rothschilds Continuation Holding AG. Dhr. Schat is lid van de directie van Rabobank International Holding en bestuurslid van RI Investments Holding B.V. Voorts vervult hij namens de Rabobank een

aantal externe functies, te weten: lid Adviesraad uitgevende instellingen (Euronext), lid algemeen bestuur Ondernemingsorganisatie VNO-NCW en lid Steering Committee Unico Banking Group.

Piet (P.J.A.) van Schijndel: Dhr. van Schijndel werd op 1 december 2002 benoemd als lid van de raad van bestuur van Rabobank Nederland. Dhr. van Schijndel is verantwoordelijk voor Particulieren, Private Banking en Groep ICT. Dhr. Van Schijndel bekleedde van 1975 tot 1977 de functie organisatie adviseur bij Rabobank Nederland. Van 1977 tot 1979 was dhr. van Schijndel hoofd Administratie Verzekeringen. Van 1979 tot 1983 was dhr. Van Schijndel lid van het Staf Directoraat Verzekeringen. Daarna werd hij van 1983 tot 1986 plaatsvervangend hoofd en van 1986 tot 1990 hoofd van het Directoraat Verzekeringen en Reizen, vice-voorzitter van de raad van bestuur van Interpolis van 1990 tot 1997 en voorzitter van de raad van bestuur van Interpolis van 1998 tot 2002. Dhr. van Schijndel is voorzitter van de raden van commissarissen van Rabohypotheekbank, De Lage Landen en Obvion en vice-voorzitter van de raad van commissarissen van Robeco. Dhr. van Schijndel is voorzitter van de Stichting Administratiekantoor Rabobank Ledencertificaten. Verder is dhr. van Schijndel bestuurslid van de Nederlandse Vereniging van Banken, bestuurslid van het Nederlandse Rode Kruis, voorzitter van de raad van toezicht Theaters Tilburg, lid van de raad van commissarissen van CSU, lid van de raad van toezicht van het St. Elisabeth Ziekenhuis Tilburg, voorzitter van de raad van advies TelewerkForum, lid van de raad van advies van de Faculteit Industrial Engineering & Innovation Sciences TU Eindhoven, vice-voorzitter van het Rode Kruis afdeling Oisterwijk-Haaren en voorzitter van de Stichting Vrienden van het Oisterwijks Orkest..

Gerlinde (A.G.) Silvis: Mw. Silvis werd op 1 juli 2009 benoemd als lid van de raad van bestuur van Rabobank Nederland. Mw. Silvis is verantwoordelijk voor Bedrijven, Bedrijfsmanagement, Coöperatie, Bestuur & Duurzaamheid en Human Resources. Mw. Silvis werkt sinds 1984 voor Rabobank. Tijdens haar studie is ze als management trainee voor Rabobank Nederland gaan werken. Vervolgens vervulde zij functies binnen het effectenbedrijf, het directoraat Internationaal Betalingsverkeer en Rabofacet. Als hoofd Bestuurszaken was ze nauw betrokken bij het fusieproces van de lokale Rabobanken. Vóór haar benoeming als lid van de raad van bestuur van Rabobank Nederland stond ze aan het hoofd van het directoraat Management en Talentontwikkeling (MTO) en was zij verantwoordelijk voor de samenvoeging van de directoraten Personeel en Management & Talentontwikkeling tot één directoraat Human Resources dat voor de gehele Rabobank Groep de integrale HR-ondersteuning verzorgt. Mw. Silvis is voorzitter van het bestuur van de Stichting Garantiefonds Rabobanken, de Stichting Waarborg Rabobank en van de Stichting Toezicht Interne Markt Rabobank Ledencertificaten. Mw. Silvis is tevens lid van het bestuur van de Rabobank Foundation en lid van de raden van commissarissen van Rabohypotheekbank en De Lage landen. Buiten de Rabobank vervult zij de functies van bestuurslid van de Nederlandse Vereniging van Banken, bestuurslid van het Holland Financial Centre, lid van de INSEAD Dutch Council en lid van de raad van toezicht van Koninklijke Kentalis Zorggroep.

De raad van commissarissen en de raad van bestuur zijn gevestigd in het bestuurscentrum van Rabobank Nederland te Croeselaan 18, 3521 CB Utrecht, Nederland.

Er zijn geen potentiële belangenconflicten tussen de plichten van de leden van de raad van bestuur en van de raad van commissarissen van Rabobank Nederland jegens Rabobank Nederland en hun eigen belangen en/of andere plichten.

8.4 Regulering

Algemeen overzicht

Rabobank Nederland is een bank, ingericht conform de Nederlandse wetgeving. De belangrijkste Nederlandse toezichtwet die van toepassing is op Rabobank Nederland, is de Wet op het financieel toezicht (hierna ook: de “Wft”) waarin is vastgelegd op welke wijze toezicht

wordt uitgeoefend op Rabobank Nederland door De Nederlandsche Bank, de Autoriteit Financiële Markten en het Nederlandse Ministerie van Financiën. Rabobank Nederland en de verschillende onderdelen van de Rabobank Groep zijn tevens onderworpen aan bepaalde regelgeving vanuit de Europese Unie (“EU”), welke aanzienlijke invloed heeft op de regulering van de Rabobank Groep voor het bankbedrijf, vermogensbeheer en broker-dealeractiviteiten in de EU alsmede de regulering en het beheer door de nationale toezichhoudende instanties van de verschillende landen waarin Rabobank zaken doet.

Baselse Standaarden

Het Basels Comité van de Bank voor Internationale Betalingen/Bank of International Settlements (BIB/BIS) is belast met de ontwikkeling van internationale richtlijnen voor solvabiliteit, gebaseerd op de relatie tussen kapitaal en het kredietrisico van de bank. In deze context heeft het Basels Comité op 15 juli 1988 richtlijnen (“Basel-richtlijnen”) met betrekking tot risicokapitaal aangenomen die door de toezichhouders in de landen die deze onderschrijven, zijn ingevoerd. De Basel-richtlijnen hebben tot doel de soliditeit en stabiliteit van het internationale banksysteem te bevorderen. De Basel-richtlijnen hebben bovendien tot doel de ongelijke concurrentie tussen internationale banken te verminderen door de definitie van kapitaal te harmoniseren en de regels voor activarisico te evalueren en door een uniforme kapitaalratio (kapitaal ten opzichte van risicogewogen activa) tot stand te brengen. Toezichhoudende autoriteiten in elke jurisdictie hebben echter enige vrijheid om bepaalde instrumenten als kapitaal op te vatten conform de Basel-richtlijnen en om verschillende wegingen, binnen een bepaalde bandbreedte, toe te kennen aan verschillende categorieën activa. De Basel-richtlijnen zijn overgenomen door de Europese Gemeenschap en van toepassing op alle banken en financiële instellingen binnen de EU. Deze richtlijnen zijn op 1 januari 1991 door De Nederlandsche Bank geïmplementeerd en werden tevens opgenomen in de Nederlandse regelgeving.

Het Basels Comité heeft in juni 1999 een herziening van de Basel-richtlijnen van 1988 voorgesteld. Een nieuw raamwerk (Basel II – de voorafgaande Basel-richtlijnen wordt naar gerefereerd als Basel I) werd gepubliceerd in juni 2004. Basel II is een flexibel raamwerk dat meer in lijn is met interne risicocontrol en wat resulteert in meer verfijnde kredietrisicoweging. Het Basel II-raamwerk dat bestaat uit drie pijlers, versterkt deze risicogevoelige voorwaarden door het formuleren van methodes voor banken om hun minimale kapitaalsvereisten te bepalen (Pijler 1), en voor toezichhoudende instanties om na te gaan of banken voldoende kapitaal aanhouden om hun risico's af te dekken (Pijler 2). Verder wordt gepoogd de marktdiscipline te versterken door het verbeteren van de transparantie in de financiële verslaggeving van banken (Pijler 3).

Basel II voorziet in een scala van opties voor het vaststellen van de kapitaalsvereisten voor kredietrisico en ook voor operationeel risico. In vergelijking met Basel I brengt Pijler 1 van het nieuwe kapitaalsraamwerk de minimale kapitaalvereisten meer in lijn met ieders bank werkelijke risico van economisch verlies. In pijler 2, effectieve beoordeling van banken door toezichhouders, worden interne evaluaties van hun totale risico's uitgevoerd om er zeker van te zijn dan het management van de bank een gezonde beoordeling uitvoert en voldoende kapitaal reserveert voor deze risico's. Pijler 3 maakt gebruik van marktdiscipline om prudent management te motiveren door het vergroten van transparantie in de externe verslaggeving van banken.

In plaats van de voormalige generieke benadering, hebben banken onder Basel II de mogelijkheid om te kiezen tussen verschillende benaderingen, ieder met een ander niveau van complexiteit in risicobeheersing, variërend van eenvoudig via gemiddeld tot geavanceerd, welke banken de mogelijkheid geeft om benaderingen te kiezen die het meest geschikt zijn voor hun operaties en hun financiële marktinfrastructuur.

Voor kredietrisico kunnen banken kiezen tussen de ‘Standardised Approach’, de ‘Foundation Internal Ratings Based Approach’ en de ‘Advanced Internal Ratings Based Approach’. De

Standardised Approach is gebaseerd op externe creditratings en is het minst complex. De twee Internal Ratings Based Approaches staat banken toe om interne creditratingsystemen te gebruiken om te toereikendheid van hun kapitaal vast te stellen. De Foundation Internal Ratings Based Approach staat banken toe om hun eigen creditratingsystemen te hanteren met betrekking tot de 'Probability of Default'. Naast deze component van kredietrisico staat de 'Advanced Internal Ratings Based Approach' banken toe om hun eigen creditratingsystemen te hanteren met betrekking de 'Exposure at Default' en de 'Loss Given Default'. Voor kredietrisico heeft de Rabobank Groep gekozen om aan te sluiten bij de meest complexe benadering, de 'Advanced Internal Ratings Based Approach'.

Voor operationeel risico kunnen banken kiezen voor drie benaderingen met verschillende niveaus van verfijning, de meest verfijnde is de 'Advanced Measurement Approach'. Ten aanzien van operationeel risico heeft de Rabobank Groep gekozen om voor de meest verfijnde benadering, de 'Advanced Measurement Approach'.

In de toekomst, onder Basel III, zullen de kapitaals- en liquiditeitseisen toenemen. Op 17 december 2009 heeft het Basel Committee on Banking Supervision (het 'Basels Comité voor Banktoezicht') in haar consultatiedocument getiteld 'Strengthening the resilience of the banking sector' een voorstel gedaan tot een aantal fundamentele hervormingen in het regelgevingskader voor kapitaalsvereisten. Het Basels Comité publiceerde haar inschattingen van de economische impact op 18 augustus 2010 en op 12 september 2010 heeft de Group of Governors and Heads of Supervision, het toezichthoudend orgaan van het Basels Comité, verdere details aangekondigd van de voorgestelde wezenlijke versteviging van de bestaande kapitaalsvereisten. Op 16 december 2010 heeft het Basels Comité haar definitieve zienswijze gepubliceerd met betrekking tot Basel III. Het kader stelt strengere eisen aan de hoeveelheid en de kwaliteit van het kapitaal en aan de risicodekking, introduceert een leverage ratio als achtervang voor de strengere risicovereisten, introduceert maatregelen ter bevordering van de opbouw van kapitaal waarop kan worden ingeteerd in perioden van stress en introduceert een tweetal liquiditeitseisen. De hervormingen van het Basels Comité omvatten het verhogen van de minimale common equity eis van 2 procent (voor toepassing van de regulatory adjustments) tot 4,5 procent (na toepassing van de regulatory adjustments die geleidelijk vanaf 1 januari 2013 tot 1 januari 2017 gefaseerd zullen worden ingevoerd). De totale Tier 1-kapitaalseis zal stijgen van 4 procent tot 6 procent. Daarnaast worden banken verplicht tot het handhaven van een conservatiebuffer in de vorm van common equity van 2,5 procent om toekomstige perioden van stress te weerstaan. Hierdoor neemt de totale common equity eis toe tot 7 procent. Indien er in een bepaald land sprake is van een stelselmatige groei van de kredietverlening wat resulteert in de opbouw van risico's, zal een anticyclische buffer van maximaal 2,5 procent van de gewone aandelen (of ander volledig verliesabsorberend vermogen) aangehouden moeten worden als een verlengstuk van de conservatiebuffer. Bovendien moeten systeembanken een hoger absorptievermogen hebben dan in deze standaardnormen beschreven. De kapitaalvereisten worden aangevuld met een leverage ratio, een liquidity coverage ratio en een net stable funding ratio. De voorgestelde hervormingen zullen naar verwachting worden ingevoerd vanaf begin 2013, waarbij bepaalde eisen zijn onderworpen aan een overgangsregeling waardoor deze gefaseerd ingevoerd zullen worden, en worden volledig effectief in 2019.

De hervormingen van het Basels Comité omvatten twee internationale minimumvereisten voor toezicht op het liquiditeitsrisico met als doel dat banken een adequate liquiditeitsbuffer hebben om schokken in de liquiditeit mee op te vangen. De eerste liquiditeitseis is de liquidity coverage ratio ('LCR'; wordt ingevoerd op 1 januari 2015) en is een test van het liquiditeitsprofiel van een bank. De veerkracht van de bank op korte termijn wordt bevorderd door zeker te stellen dat de bank voldoende hoge kwaliteit liquide middelen heeft om een stress-scenario van 30 dagen te aan te kunnen. De tweede is de net stable funding ratio ('NSFR'; wordt ingevoerd op 1 januari 2018) en vormt een test om de veerkracht van de bank op een langere termijn te bevorderen door een aanvullende stimulans te creëren voor de bank om hun activiteiten te financieren met meer stabiele funding op een continuïteitsbasis. De NSFR test is vergelijkbaar met de LCR met uitzondering dat er over de periode van een jaar wordt getest.

Er kan geen zekerheid worden gegeven dat, voor de implementatie in 2013 begint, het Basels Comité geen aanpassingen meer zal doen in het hervormingspakket. Verder kunnen de Europese Commissie en/of De Nederlandsche Bank het hervormingspakket op een andere manier invoeren dan zoals dat op dit moment wordt voorgesteld en kunnen ze aanvullende kapitaalseisen opleggen aan Nederlandse banken.

EU-standaarden

De Europese Unie heeft regelgeving voor solvabiliteit, gebaseerd op de Basel-richtlijnen, aangenomen voor banken van alle lidstaten. De EG heeft in 1989 de raadsrichtlijn van 17 april 1989 over “eigen vermogen” van banken aangenomen (“Richtlijn Eigen Vermogen”), welke toereikend kapitaal (“eigen vermogen”) definieert. Een andere relevante richtlijn is die van 18 december 1989 over de tier 1-ratio voor banken (“Richtlijn Kernvermogensverhouding”). Samen vormen zij de “EG-richtlijnen” die de vereiste verhouding tussen eigen vermogen en risicogewogen activa en niet in de balans opgenomen posten aangeven. De EG-richtlijnen verplichtten de EU-lidstaten de bepalingen van de Richtlijn Kernvermogensverhouding en de Richtlijn Eigen Vermogen te vertalen naar de nationale wetgeving, rechtstreeks van toepassing op banken die actief zijn in de lidstaten. De EG-richtlijnen stonden de EU-lidstaten toe bij dit vertaalproces een stringentere regelgeving te implementeren. Minder stringente regelgeving is echter niet toegestaan. In 1993 heeft de Europese Commissie de richtlijn van 15 maart 1993 betreffende de solvabiliteit van effecteninstellingen en kredietinstellingen (“Richtlijn 1993/6”) aangenomen. In 2000 heeft de Europese Commissie de Richtlijn 2000/12/EG betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van banken (“Richtlijn 2000/12”) aangenomen, waarin diverse voorafgaande richtlijnen zijn samengebracht.

De richtlijn 2000/12 en EEG-richtlijn 1993/6 zijn respectievelijk door EG-richtlijnen 2006/48 en 2006/49 (de “Capital Requirements Directive”) herzien waardoor nieuwe kapitaalvereisten worden geïntroduceerd, zoals overeengekomen door het Basels Comité. De nieuwe regels voor kapitaalvereisten reflecteren de flexibele structuur en de belangrijkste onderdelen van Basel II, maar is op maat gemaakt om te voldoen aan de specifieke eisen van de EU-markt. De simpele en de tussenliggende benaderingen van Basel II zijn beschikbaar vanaf 1 januari 2007 en de meest geavanceerde benaderingen vanaf januari 2008.

Op 16 december 2002 heeft de Europese Unie een richtlijn aangenomen betreffende het aanvullende toezicht op banken, verzekeringsmaatschappijen en beleggingsinstellingen in een financieel conglomeraat. Deze richtlijn beoogt de toezichtkwesties te behandelen die voortkomen uit de verschillende activiteiten van een financieel conglomeraat. De belangrijkste doelstellingen van de richtlijn zijn:

- waarborgen dat een financieel conglomeraat voldoende kapitaal heeft;
- introduceren van methoden voor het berekenen van de totale solvabiliteitspositie van een conglomeraat;
- omgaan met de issues van intragroep transacties, blootstelling aan risico en de geschiktheid en professionaliteit van het management op financieel conglomeraatniveau; en
- voorkomen van situaties waarin hetzelfde kapitaal gelijktijdig gebruikt wordt als een buffer tegen risico's in twee of meer entiteiten die onderdeel uitmaken van hetzelfde financiële conglomeraat (‘double gearing’) en waar de moeder vreemd vermogen uitgeeft en dit naar onder toe doorgeeft als eigen vermogen aan haar gereguleerde dochters (‘excessive leveraging’).

Deze richtlijn werd in Nederland geïmplementeerd in de Wft die op 1 januari 2007 van kracht werd.

De nieuwe regels voor kapitaalsvereisten zijn drie keer aangepast in 2009 en een keer in 2010 om tekortkomingen in het oorspronkelijk Capital Requirements Directive te herstellen. De wijzigingen zijn op 31 december 2010 van kracht geworden, bepaalde uitzonderingen worden

van kracht op 31 december 2011. Verdere wijzigingen in het Capital Requirements Directive zullen in de toekomst plaatsvinden bij de implementatie van de nieuwe Basel III-richtlijnen.

In 2010 werd op EU niveau overeenstemming bereikt omtrent de invoering van een nieuwe toezichthouder voor de financiële sector. De nieuwe Europese constructie bestaat uit bestaande nationale autoriteiten en de nieuw opgerichte European Systemic Risk Board ('ESRB') en de volgende drie Europese instanties: European Banking Authority ('EBA'), Insurance and Occupational Pensions ('EIOPA') en Securities and Markets ('ESMA'). Deze instellingen zijn in functie sinds 1 januari 2011. Operationeel dagelijks toezicht blijft bij de nationale toezichthouders liggen.

De Europese Commissie stelt een European Crisis Management Framework voor. Dit framework richt zich op verschillende kwesties, zoals preventie instrumenten en mechanismen voor vroegtijdige interventie en definitieve oplossingen. De Rabobank Groep is in het algemeen voorstander van de hervormingsprogramma's van het Basels Comité en de Europese Commissie, welke zijn gericht op het versterken van de mondiale kapitaal- en liquiditeitsvereisten en het reduceren van de volatiliteit in de markt. Desalniettemin kunnen een aantal voorstellen de traditionele, op retail gerichte, instellingen belemmeren in hun intermediairfunctie, en zo hun vermogen om een belangrijke rol te spelen in de Europese economie te verminderen. De nieuwe regels geven nationale regelgevers nog steeds een zekere mate van autonomie. Zo hebben nationale regelgevers omtrent de liquiditeitsvereisten relatief veel bevoegdheden, wat het level playing field in de Europese interne markt kan beïnvloeden. Vandaar dat de grootste uitdaging voor beleidsmakers en toezichthouders ligt in een coördinerende en uniforme aanpak. Het is van essentieel belang dat toezichthouders en regelgevers wereldwijd een meer samenhangende en gecoördineerde aanpak adopteren (zo is Europa bijvoorbeeld al bezig met de introductie van Basel III, terwijl Basel II in de VS nog niet volledig is ingevoerd).

Indien de wettelijke kapitaalvereisten, liquiditeitsbeperkingen of ratio's die op de Rabobank Groep van toepassing zijn in de toekomst worden aangescherpt en de Rabobank Groep er niet in slaagt die aangescherpte wettelijke ratio's na te leven, dan kan dit leiden tot bestuurlijke (straf)maatregelen die een nadelig effect kunnen hebben op het bedrijfsresultaat van de Rabobank Groep.

Nederlandse regelgeving

Algemeen

Sinds september 2002 is het toezicht in Nederland onderverdeeld in prudentieel toezicht, uitgevoerd door De Nederlandsche Bank (die is gefuseerd met de Pensioen- en Verzekeringskamer) en gedragstoezicht, uitgevoerd door de Autoriteit Financiële Markten.

Krachtens hun bevoegdheid onder de Wft houdt De Nederlandsche Bank namens de Minister van Financiën toezicht op het merendeel van de activiteiten van de Rabobank Groep. De Autoriteit Financiële Markten is met name verantwoordelijk voor het gedragstoezicht op de financiële markten.

Hierna worden in het kort de belangrijkste aspecten van de Wft toegelicht.

De Wet op het financieel toezicht

Reikwijdte van de Wft

Een bank is een onderneming of instelling die haar bedrijf maakt van het ter beschikking krijgen van, al dan niet op termijn, opvorderbare gelden en van het voor eigen rekening verrichten van kredietuitzettingen of beleggingen. Rabobank Nederland en verscheidene onderdelen van de Rabobank Groep, inclusief elke lokale Rabobank, zijn banken, en omdat ze zowel in effecten

handelen als opereren als commerciële bankinstelling, geldt elk van deze banken als “universele bank”.

Vergunningen

Conform de Wft dient een bank, opgericht in Nederland, vóór het verrichten van enige bancaire activiteit een vergunning aan te vragen bij De Nederlandsche Bank. Om een vergunning te verkrijgen moet onder meer aan de volgende eisen worden voldaan: (i) het dagelijkse beleid van de bank moet worden bepaald door tenminste twee personen; (ii) de bank moet beschikken over een raad van commissarissen die bestaat uit tenminste drie personen; en (iii) het eigen vermogen van de bank moet minimaal € 5.000.000 bedragen. Bovendien zal De Nederlandsche Bank geen vergunning verstrekken als onder andere blijkt dat (i) de deskundigheid van één of meer personen die het dagelijks beleid van de bank bepalen onvoldoende is in verband met de uitoefening van het bedrijf van bank, (ii) met het oog op de belangen van (toekomstige) crediteuren de betrouwbaarheid van een of meer van de personen die het dagelijks beleid van de bank bepalen of mede bepalen niet buiten twijfel staat of (iii) ingevolge een gekwalificeerde deelneming in de bank van een invloed op de bank sprake is of zou kunnen zijn die in strijd is met een gezonde en prudente bedrijfsvoering. Bovendien kan op bepaalde andere gronden de vergunning worden ingetrokken als een bank niet in staat blijkt aan de daarvoor te stellen eisen te voldoen.

Rapportage en onderzoek

Een bank is verplicht haar jaarrekening te deponeren bij De Nederlandsche Bank, in een vorm die door De Nederlandsche Bank is goedgekeurd. Dit betekent onder meer dat de balans en de winst- en verliesrekening dienen te zijn goedgekeurd door een gekwalificeerde accountant. Bovendien is een bank verplicht om per kwartaal (en soms op maandelijks basis) cijfers te overleggen. De Nederlandsche Bank bepaalt hoe deze gegevens worden aangereikt en heeft de bevoegdheid een frequentere rapportage te gelasten.

Rabobank Nederland en de lokale Rabobanken moeten bij De Nederlandsche Bank op kwartaalbasis (en soms op maanbasis) geconsolideerde rapportages indienen en ook jaarverslagen aanleveren welke een getrouwd beeld geven van hun financiële positie en resultaten. Op jaarbasis worden deze rapportages geaudit door de onafhankelijke accountant van Rabobank Nederland.

Volgens de Nederlandse Wet op het financieel toezicht is Rabobank Nederland verplicht om haar jaarrekening en haar halfjaarcijfers, binnen respectievelijk 4 maanden en 2 maanden na afloop van de periode waarover wordt gerapporteerd, openbaar te maken. De jaarrekening en de halfjaarrekening moeten bij de AFM worden gedeponereerd tegelijkertijd met de publicatie van deze stukken.

Toezicht

De Nederlandsche Bank houdt toezicht op de solvabiliteit en liquiditeit van de banken, alsook op de administratieve organisatie en de structuur van de banken. Ten behoeve hiervan heeft De Nederlandsche Bank de volgende algemene richtlijnen uitgegeven:

Toezicht op solvabiliteit

De richtlijnen van De Nederlandsche Bank met betrekking tot het solvabiliteitstoezicht verplichten banken een eigen vermogen te hebben dat minimaal 8% van de risicogewogen activa bedraagt. Deze regels beperken tevens het totale bedrag aan vorderingen (inclusief kredietverlening) dat een instelling mag hebben ten aanzien van één debiteur of groep verbonden debiteuren. Sinds de implementatie van de Wft, is de regelgeving gedetailleerder geworden, welke afkomstig zijn van de nieuwe kapitaaltoetsingsregels van Basel II zoals beschreven onder ‘Baselse Standaarden’ hierboven en zoals neergelegd in de EU-richtlijn zoals hierboven beschreven onder ‘EU-standaarden’. Voor kredietrisico gebruikt Rabobank de ‘Advanced Internal Ratings Based Approach’. Voor operationeel risico gebruikt Rabobank de meest verfijnde benadering de ‘Advanced Measurement Approach’.

Toezicht op liquiditeit

De regels van De Nederlandsche Bank betreffende het liquiditeitstoezicht verplichten een bank voldoende liquide activa aan te houden ten opzichte van de verplichtingen van de bank. De liquiditeitsrichtlijnen hebben als uitgangspunt dat tegenover bepaalde ‘netto’ verplichtingen van banken (na saldering van de uitzettingen en verplichtingen in een vervalkalender), liquide activa dienen te worden aangehouden zodat op de vervaldatum of bij opvraging aan de verplichtingen van de banken kan worden voldaan. Deze richtlijnen stellen extra eisen aan de liquiditeit indien het aantal verplichtingen van een bank, gerelateerd aan één debiteur of groep verbonden debiteuren, een bepaalde limiet overschrijdt.

Toezicht op de structuur

De Wft verplicht banken een “verklaring van geen bezwaar” aan te vragen bij De Nederlandsche Bank voordat een bank onder meer (i) het eigen vermogen vermindert door terugbetaling van kapitaal of uitkering van reserves dan wel een uitkering uit de post omvattende de dekking voor algemene bankrisico’s als bedoeld in artikel 2:424 BW, (ii) een “gekwalficeerde deelneming” in een onder toezicht staande instelling, zoals een bank, met zetel in een niet-Lidstaat verwerft of vergroot, als het balanstotaal van die instelling ten tijde van de verwerving of vergroting meer bedraagt dan 1% van het geconsolideerde balanstotaal van de bank, (iii) een “gekwalficeerde deelneming” in een ander bedrijf of instelling dan die bedoeld onder (ii) verwerft of vergroot, indien het bedrag dat wordt betaald voor de verwerving of vergroting van die deelneming tezamen met de bedragen die voor de verwerving en voor eerdere vergrotingen van die deelnemingen zijn betaald, meer bedraagt dan 1% van het geconsolideerde eigen vermogen van de bank, (iv) de activa en passiva van een ander bedrijf of instelling geheel of voor een belangrijk deel, al dan niet middellijk, overneemt indien het totaalbedrag meer bedraagt dan 1% van het geconsolideerde balanstotaal van de bank, (v) een fusie aangaat met een ander bedrijf of instelling als het balanstotaal daarvan meer bedraagt dan 1% van het geconsolideerde balanstotaal van de bank of (vi) overgaat tot financiële of vennootschappelijke reorganisatie. In het kader van de Wft wordt onder “gekwalficeerde deelneming” verstaan een direct of indirect belang van ten minste 10% van de uitgegeven aandelen of stemrechten in een bedrijf of instelling of gelijksoortige vorm van zeggenschap.

Bovendien dient ingevolge de Wft de betrouwbaarheid van een houder van een “verklaring van geen bezwaar” die het beleid in de gekwalficeerde deelneming mee kan bepalen, buiten twijfel te staan, hetgeen de toezichthouder vaststelt.

Toezicht op de administratieve structuur

De Nederlandsche Bank houdt ook toezicht op de administratieve organisatie van de afzonderlijke banken, hun systemen van financiële administratie en interne beheersing. De administratieve organisatie moet van dien aard zijn dat een bank op elk moment een betrouwbaar en up-to-date overzicht van alle rechten en verplichtingen kan genereren. Bovendien dient het systeem voor elektronische gegevensverwerking, de basis van de financiële administratie, zodanig te zijn beveiligd dat de continuïteit, betrouwbaarheid en fraudebestendigheid optimaal is gewaarborgd. Als onderdeel van het toezicht op de administratieve organisatie heeft De Nederlandsche Bank ook bepaald dat het systeem belangenverstrengelingen dient te kunnen voorkomen, met inbegrip van misbruik van voorkennis.

Noodsituaties

De Wft voorziet in een noodregeling die op verzoek van De Nederlandsche Bank door een Nederlandse rechtbank kan worden opgelegd aan een bank, indien een bank in een situatie is geraakt die om speciale maatregelen vraagt ter bescherming van haar crediteuren. Vanaf de datum van de noodsituatie zijn slechts de door de rechtbank aangewezen bewindvoerders bevoegd de desbetreffende bank te vertegenwoordigen. Een rechtbank kan een bank bovendien failliet verklaren.

U.S. Regulation

Dodd-Frank

In de Verenigde Staten zal de Dodd-Frank Wall Street Reform en Consumer Protection Act ('Dodd-Frank') zorgen voor significante hervormingen, waarvan het volledige effect pas kan worden ingeschat wanneer de regelgeving omtrent implementatie definitief is vastgesteld. Er zijn ook tal van afgeleide voorstellen van de Commodity Futures Exchange Commission ('CFTC') en de Securities and Exchange Commission ('SEC') en voorstellen van gezamenlijke instanties om minimale kapitaalsstandaarden te implementeren (Collins Amendment) en richtlijnen te implementeren omtrent marktrisicokapitaal.

9. Financiële informatie over de Rabobank Groep en Rabobank Nederland

9.1 Algemeen

De jaarrekening van Rabobank Nederland, een kredietinstelling als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht, is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW. De hierbij gehanteerde grondslagen komen, overeen met de grondslagen die gebruikt zijn bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening van de Rabobank Groep, die is opgesteld op basis van IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

De informatie in paragraaf 9.3, behoudens de waardeveranderingen (in basispunten van de gemiddelde kredietverlening)¹, is ontleend aan de door de onafhankelijke accountant (Ernst & Young Accountants LLP) gecontroleerde geconsolideerde jaarrekening van de Rabobank Groep.

Veranderingen in waarderingsgrondslagen en presentatie

Als gevolg van veranderingen in waarderingsgrondslagen en presentatie zijn bepaalde cijfers van de Rabobank Groep over het jaar 2009 aangepast. Ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening van 2009 is de verwerking gewijzigd van bijzondere waardeverminderingen van de post 'Kredieten aan cliënten' die voorheen als 'Voor verkoop beschikbare financiële activa' waren geclassificeerd. Zie de geconsolideerde jaarrekening 2010 van de Rabobank Groep paragraaf 2.1.1, 'Veranderingen in waarderingsgrondslagen en presentatie'.

---

¹ Bron: Jaarverslagen 2010 en 2009 Rabobank Groep.

9.2 Kapitalisatie Rabobank Groep

Onderstaand overzicht geeft in verkorte vorm het geconsolideerde aansprakelijk groepsvermogen en de geconsolideerde lange termijn en korte termijn schuldbewijzen per 31 december 2010 en per 31 december 2009 van de Rabobank Groep weer. Het overzicht dient te worden gelezen in samenhang met de geconsolideerde jaarrekening 2010 van de Rabobank Groep.

In miljoenen euro's	Per 31 december	
	2010	2009
Eigen vermogen van Rabobank Nederland en lokale Rabobanken		
Reserves en winstreserve	24.749	21.963
Rabobank Ledencertificaten uitgegeven door groepsmaatschappij	6.583	6.315
Capital Securities en Trust Preferred Securities III tot en met VI.....	6.306	6.182
Overige belangen van derden.....	3.119	3.423
Totaal eigen vermogen	40.757	37.883
Achtergestelde schulden.....	2.482	2.362
Langetermijn uitgegeven schuld papier	124.024	93.382
Kortetermijn uitgegeven schuld papier	72.795	78.370
Totale kapitalisatie	240.058	211.997
Onderverdeling reserves en winstreserve.....		
Herwaarderingsreserve - voor verkoop beschikbare beleggingen in financiële activa	48	-368
Overige reserves.....	80	-322
Ingehouden winsten	24.621	22.653
Totaal reserves en winstreserve	24.749	21.963

9.3 Historische financiële informatie Rabobank Groep en Rabobank Nederland

Kerngegevens Rabobank Groep

Bedragen in miljoenen euro's

	2010	2009
Omvang dienstverlening		
Balanstotaal	652.536	607.483
Kredietportefeuille private cliënten	436.292	415.235
Toevertrouwde middelen	298.761	286.338
Beheerd en bewaard vermogen van klanten	270.400	230.400
 Vermogen en solvabiliteit		
Eigen vermogen	40.757	37.883
Tier 1-vermogen	34.461	32.152
Toetsingsvermogen.....	35.734	32.973
Risicogewogen activa.....	219.568	233.221
 Resultaatgegevens		
Baten	12.716	12.434
Bedrijfslasten.....	8.196	8.038
Waardeveranderingen	1.234	1.959
Belastingen	514	229
Nettowinst	2.772	2.208
 Ratio's		
Tier 1-ratio.....	15,7%	13,8%
BIS-ratio	16,3%	14,1%
Equity capital-ratio	14,2%	12,4%
Nettowinstgroei	26%	-20%
Rendement eigen vermogen	8,6%	7,3%
Efficiencyratio	64,5%	64,6%

Geconsolideerde balans Rabobank Groep

In miljoenen euro's	Per 31 december	
	2010	2009
Activa		
Geldmiddelen en kasequivalenten	13.471	16.565
Vorderingen op andere banken	33.511	35.641
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa.....	12.987	12.761
Overige financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	9.588	9.122
Derivaten	43.947	39.091
Kredieten aan cliënten	455.941	433.357
Voor verkoop beschikbare financiële activa	55.458	33.349
Tot einde looptijd aangehouden financiële activa.....	218	418
Investeringen in geassocieerde deelnemingen	3.539	4.056
Immateriële vaste activa	3.675	3.736
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	6.006	6.124
Vastgoedbeleggingen.....	816	1.363
Acute belastingvorderingen.....	357	240
Uitgestelde belastingvorderingen	1.200	1.358
Personeelsbeloningen	1.668	1.467
Overige activa.....	10.154	8.835
Totaal activa	652.536	607.483

In miljoenen euro's	Per 31 december	
	2010	2009
Verplichtingen		
Schulden aan andere banken	23.476	22.429
Toevertrouwde middelen	298.761	286.338
Uitgegeven schuldpapieren	196.819	171.752
Derivaten en overige handelsverplichtingen	49.640	48.765
Overige schulden	8.199	8.083
Overige financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	29.867	27.319
Vorzieningen.....	979	1.095
Acute belastingverplichtingen	359	468
Uitgestelde belastingverplichtingen	731	489
Personeelsbeloningen	466	500
Achtergestelde schulden	2.482	2.362
Totaal verplichtingen.....	611.779	569.600
Eigen vermogen		
Eigen vermogen Rabobank Nederland en lokale Rabobanken.....	24.749	21.963
Rabobank Ledencertificaten uitgegeven door groepsmaatschappij.....	6.583	6.315
	31.332	28.278
Capital Securities en Trust Preferred Securities III tot en met VI	6.306	6.182
Overige belangen van derden	3.119	3.423
Totaal eigen vermogen.....	40.757	37.883
Totaal verplichtingen en eigen vermogen	652.536	607.483

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening Rabobank Groep

In miljoenen euro's	Per 31 december	
	2010	2009
Rentebaten	19.928	19.795
Rentelasten	11.314	11.720
Rente	8.614	8.075
Baten uit hoofde van provisies	3.469	3.015
Lasten uit hoofde van provisies	638	440
Provisies	2.831	2.575
Resultaat van geassocieerde deelnemingen	292	592
Resultaat uit financiële activa en verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	231	-422
Resultaat uit voor verkoop beschikbare financiële activa	105	138
Overige baten	643	1.476
Baten	12.716	12.434
Personeelskosten	4.919	4.603
Andere beheerskosten	2.706	2.908
Afschrijvingen	571	527
Bedrijfslasten	8.196	8.038
Waardeveranderingen	1.234	1.959
Bedrijfsresultaat vóór belastingen	3.286	2.437
Belastingen	514	229
Nettowinst	2.772	2.208
.....		
Waarvan toekomend aan Rabobank Nederland en lokale Rabobanken	1.846	1.395
Waarvan toekomend aan houders Rabobank Ledencertificaten	303	318
Waarvan toekomend aan Capital Securities	460	308
Waarvan toekomend aan Trust Preferred Securities III tot en met VI	73	78
Waarvan toekomend aan overige belangen van derden	90	109
Nettowinst van het jaar	2.772	2.208

Financiële ratio's Rabobank Groep

	Per 31 december	
	2010	2009
BIS-ratio	16,3%	14,1%
Tier 1-ratio.....	15,7%	13,8%
Equity capital ratio ¹	14,2%	12,4%
Waardeveranderingen (in basispunten van de gemiddelde kredietverlening) ²	29	48

---

1 De equity capital ratio wordt berekend door de ingehouden winsten en Rabobank Ledencertificaten te relateren aan de risicogewogen activa.

2 Bron: Jaarverslagen 2010 en 2009 Rabobank Groep.

Balans Rabobank Nederland (voor winstbestemming)

	Per 31 december 2010	Per 31 december 2009
<i>In miljoenen euro's</i>		
Activa		
Kasmiddelen	11.833	14.696
Kortlopend overheidspapier	1.265	830
Professionele effectentransacties	10.246	11.843
Overige bankiers	124.152	122.769
Bankiers	134.398	134.612
Kredieten aan de overheid	3.972	2.532
Kredieten aan de private sector	121.266	108.595
Professionele effectentransacties	7.957	8.003
Kredieten	133.195	119.130
Rentedragende waardepapieren	117.053	87.120
Aandelen	2.155	3.010
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	12.736	11.448
Overige deelnemingen	2.875	3.455
Materiële vaste activa	873	770
Immateriële activa	440	429
Personeelsbeloningen	1.635	1.440
Overige activa	1.231	1.229
Derivaten	47.750	42.416
Overlopende activa	3.316	2.619
Totaal activa	470.755	423.204
<i>In miljoenen euro's</i>		
	2010	2009
Passiva		
Professionele effectentransacties	186	744
Overige bankiers	46.742	43.177
Bankiers	46.928	43.921
Spaargelden	7.770	5.628
Professionele effectentransacties	4.315	3.662
Overige toevertrouwde middelen	85.175	88.004
Toevertrouwde middelen	97.260	97.294
Schuldbewijzen	195.125	168.933
Overige schulden	55.693	42.956
Derivaten	42.752	41.688
Overlopende passiva	3.295	2.902
Voorzieningen	1.308	1.032
	442.361	398.726
Achtergestelde schulden	11.889	11.311
Kapitaal	6.002	4.001
Capital Securities	4.953	4.953
Herwaarderingsreserve en omrekeningsverschillen	607	-441
Overige reserves	3.474	2.950
Resultaat boekjaar	1.469	1.704
Eigen vermogen	16.505	13.167
Aansprakelijk vermogen	28.394	24.478
Totaal passiva	470.755	423.204
Voorwaardelijke schulden	16.189	15.584
Onherroepelijke faciliteiten	29.236	29.947

Winst- en verliesrekening Rabobank Nederland

	Jaar eindigend op 31 december 2010	Jaar eindigend op 31 december 2009
<i>In miljoenen euro's</i>		
Resultaat deelnemingen na belastingen	771	998
Overig resultaat na belastingen	698	706
Nettowinst	<u>1.469</u>	<u>1.704</u>

Opgesteld in overeenstemming met artikel 2:402 BW

9.4 Verklaring inzake wijzigingen na 31 december 2010

Er heeft zich geen wijziging van betekenis voorgedaan in de financiële of handelspositie van de Rabobank Groep en Rabobank Nederland sinds 31 december 2010. Er heeft zich geen negatieve wijziging van betekenis voorgedaan in de vooruitzichten van de Rabobank Groep en Rabobank Nederland sinds 31 december 2010.

9.5 Risicomanagement van de Rabobank Groep

Algemene marktomstandigheden

De resultaten van de activiteiten van de Rabobank Groep worden beïnvloed door verschillende marktomstandigheden, zoals economische cycli, fluctuaties in aandelenmarkten, rentetarieven en toegenomen concurrentie. De financiële crisis, die in de tweede helft van 2007 begon, heeft alle banken geraakt. Vooral op fundinggebied zagen zij zich door een tekort aan liquiditeit voor problemen gesteld. In Nederland zal de concurrentie om de spaarmiddelen aanhouden. De recessie had een negatief effect op de groei van de kredietverlening van de Rabobank Groep en heeft geleid tot kredietverliezen die boven het langjarig gemiddelde liggen.

In 2010 was 61% van de inkomsten van de Rabobank Groep afkomstig van de Nederlandse activiteiten. Als gevolg hiervan kunnen veranderingen in de Nederlandse economie, het niveau van de Nederlandse consumentenbestedingen, de Nederlandse vastgoed-, aandelen- en andere markten, in een materieel effect op de activiteiten van de Rabobank Groep resulteren. Vanwege de hoge mate van productdiversificatie, heeft de winstgevendheid van de Rabobank Groep in het verleden echter geen grote fluctuaties vertoond. Buiten Nederland zijn de markten waarop Rabobank Groep zich richt, vooral de food- en agrisector, slechts in beperkte mate onderhevig aan conjuncturele cycli.

Hoewel de Rabobank Groep verwacht dat de hiervoor genoemde factoren van invloed zullen blijven op geconsolideerde cijfers van de Rabobank Groep, is zij van oordeel dat de impact van deze factoren wordt gemitigeerd door de hoge mate van productdiversificatie. Een aanhoudende economische neergang in Nederland of in de andere belangrijke markten kan echter een materieel effect hebben op de resultaten van de activiteiten van de Rabobank Groep.

Fluctuaties op de aandelenmarkt

Door de uitbraak van de financiële crisis in de tweede helft van 2007 raakten de aandelenbeurzen in mineur. In 2008 en in het eerste kwartaal van 2009 daalden de koersen sterk. Dankzij het aantrekken van de markt vanaf het tweede kwartaal van 2009 hebben de mondiale beurzen zich in dat jaar gedeeltelijk hersteld van het dramatische beleggingsjaar 2008. Hoewel de aandelenkoersen in 2010 verder stegen, blijven de onzekerheid onder beleggers en de volatiliteit van de markt hoog. Een nieuwe terugval op de aandelenmarkten kan het resultaat en de overige financiële activa van de Rabobank Groep nadelig beïnvloeden.

Kredietrisico

De Rabobank Groep streeft naar continuïteit in haar dienstverlening en volgt daarom een prudent kredietbeleid. Kredieten die zijn verstrekt worden zorgvuldig beheerd, zodanig dat het kredietrisico voortdurend kan worden bewaakt. Op 31 december 2010 bestond 48% van de private kredietverlening van de Rabobank Groep uit kredieten aan particulieren, hoofdzakelijk in de vorm van Nederlandse hypotheekleningen; een categorie met een verhoudingsgewijs bijzonder laag risicoprofiel. De overige 52% bestond uit een sterk gediversifieerde portefeuille van kredieten aan zakelijke klanten in Nederland en daarbuiten.

Over de grotere kredietaanvragen wordt in commissieverband besloten. Daarbij is een structuur aangebracht op diverse niveaus, waarbij de hoogte van de financiering bepalend is voor het antwoord op de vraag welke commissie bevoegd is. Over de grootste financieringsaanvragen besluit de raad van bestuur zelf. De Rabobank Groep kent drie Krediet BeleidsCommissies (KBC's): de KBC Rabobank Groep, KBC Rabobank International en de KBC Aangesloten Banken. De KBC Rabobank Groep stelt het kredietbeleid op groepsniveau vast. Binnen dit kader stellen de groepsonderdelen hun eigen kredietbeleid vast en werken dit ook nader uit. De KBC Aangesloten Banken doet dit voor het binnenlands retailbankbedrijf en de KBC Rabobank International voor het wholesalebankbedrijf en het internationaal retailbankbedrijf. In de KBC Rabobank Groep is de raad van bestuur vertegenwoordigd met drie leden. De CFO is de voorzitter. Ook bij de KBC Rabobank International en de KBC Aangesloten Banken berust het voorzitterschap bij de CFO. De KBC's zijn verder samengesteld uit vertegenwoordigers van de hoogste managementniveaus van de Rabobank Groep. Een belangrijk uitgangspunt bij het acceptatiebeleid voor zakelijke kredieten is het 'ken uw klant'-principe. Dit houdt in dat alleen kredieten worden verstrekt aan bedrijfscliënten waarvan de Rabobank Groep het management integer en deskundig acht. Daarnaast is de Rabobank Groep uitstekend op de hoogte van de ontwikkelingen in de bedrijfstak waarin de klant opereert en kan ze de financiële prestaties van haar klanten goed beoordelen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen betekent ook maatschappelijk verantwoord financieren. Daarom zijn MVO-richtlijnen vastgesteld voor gebruik in het kredietproces.

In de wijze waarop de Rabobank Groep haar kredietrisico's beheert is een belangrijke rol weggelegd voor de afdelingen Credit Risk Management en Group Risk Management van Rabobank Nederland. Kredietaanvragen die bepaalde limieten overschrijden worden zorgvuldig geanalyseerd door de krediet specialisten van Credit Risk Management. Group Risk Management bewaakt de kredietportefeuille van de Rabobank Groep en ontwikkelt nieuwe methoden voor het kwantificeren van kredietrisico's.

Ook op portefeuilleniveau worden risicoprofielen opgesteld, op basis van interne classificaties voor de modellering van portefeuilles. Aan leningnemers wordt een interne kredietbeoordeling toegekend door alle uitstaande leningen regelmatig onder te brengen in verschillende risicocategorieën.

De Rabobank Groep werkt met de Advanced IRB approach (de Advanced Internal Ratings Based Approach) voor kredietrisico. Dit is de meest risicogevoelige vorm van de Basel II Credit Risk benaderingen. De Rabobank Groep heeft haar risicomanagement verder geprofessionaliseerd door Basel II-compliance activiteiten te combineren met het implementeren van een best-practice Economic Capital raamwerk. Belangrijke Basel II-parameters in het kader van kredietrisico zijn EAD (Exposure at Default), PD (Probability of Default) en LGD (Loss Given Default). Mede op basis daarvan worden het economic capital en de Risk Adjusted Return On Capital (RAROC) bepaald. Deze Basel II-parameters zijn een belangrijk onderdeel van de managementinformatie. Een groot voordeel dat samenhangt met het gebruik van het economic capital is een gestroomlijnd en efficiënt goedkeuringsproces. Door het gebruik van de Basel II-parameters en RAROC zijn kredietbeoordelaars en de Krediet Commissies nog beter in staat om afgewogen kredietbesluiten te nemen. Ieder bedrijfsonderdeel binnen de Rabobank Groep heeft een doelstelling voor de RAROC vastgesteld op klantniveau. Dat is naast de kredietkwaliteit een belangrijke factor bij het nemen van besluiten over specifieke kredietaanvragen.

De Rabobank Groep beschikt over een robuust raamwerk van beleid en processen om kredietrisico's te meten, te managen en te mitigeren. Het prudente kredietacceptatiebeleid van de Rabobank Groep kenmerkt zich door een zorgvuldige beoordeling van de klant en de mogelijkheden tot terugbetaling van het verstrekte krediet. Daardoor heeft de kredietportefeuille een relatief laag risicoprofiel. Het doel van de Rabobank Groep is een langetermijnrelatie met de klant aan te gaan die zowel de klant als de Rabobank Groep tot voordeel

strekt. Dankzij de hoge mate van diversificatie binnen de kredietportefeuille heeft de Rabobank Groep in het verleden geen majeure fluctuaties in de winstgevendheid meegemaakt.

De EAD is de verwachte exposure van de bank op het moment dat een tegenpartij in gebreke zou blijven. Per 31 december 2010 bedraagt het EAD van de totale Advanced IRB kredietportefeuille van de Rabobank Groep € 546 miljard (2009: € 501 miljard). De EAD is inclusief de verwachte toekomstige benutting van kredietruimte. De Rabobank Groep hanteert bij het goedkeuringsproces de Rabobank Risk Rating die de faalkans ofwel de PD van de kredietrelatie weergeeft binnen een termijn van één jaar. De kredietrelaties zijn ingedeeld in 25 ratingklassen, waarvan vier defaultratings. De defaultratings worden gehanteerd als de klant in gebreke blijft, variërend van 90 dagen achterstallige betaling tot faillissement.

Van de totale performing Advanced IRB kredietportefeuille van de Rabobank Groep is de met de uitzettingen gewogen PD per eind 2010 1,21% (2009: 1,34%). De verbeterde PD is niet alleen het gevolg van een gewijzigde faalkans van de bestaande debiteuren, maar ook van wijzigingen in de samenstelling van de portefeuille (in- en uitstroom van klanten), van de implementatie van nieuwe modellen en van beleidswijzigingen.

De onderstaande tabel laat de onvolwaardige kredieten zien (oftewel het bedrag aan kredieten waarvoor een voorziening is genomen) per 31 december 2010, 2009 en 2008 per bedrijfsonderdeel als een percentage van de kredietverlening private sector:

Onvolwaardige kredieten/private kredietverlening per bedrijfsonderdeel

In procenten	Per 31 december		
	2010	2009	2008
Binnenlands retailbankbedrijf.....	1,56	1,55	1,05
Wholesale and international retailbankbedrijf.....	3,25	4,19	3,48
Leasing	3,93	4,64	1,95
Vastgoed	4,40	1,73	n.a.
Rabobank Groep.....	2,16	2,28	1,65

Kredietverliezen

Nadat een krediet is verstrekt vindt doorlopend kredietbeheer plaats, waarbij nieuwe informatie, zowel financiële en niet-financiële, wordt beoordeeld. Nagegaan wordt of de cliënt de gemaakte afspraken nakomt en of nog steeds kan worden verwacht dat dit ook in de toekomst het geval zal zijn. Als dit niet het geval is, wordt het kredietbeheer geïntensiveerd, de frequentie van monitoring wordt verhoogd en kredietcondities worden scherper bewaard. Wanneer bij grotere en meer complexe financieringen de bedrijfscontinuïteit in het geding is, vindt veelal begeleiding plaats door een speciale afdeling binnen de Rabobank Groep. Als het waarschijnlijk is dat de debiteur niet in staat is om de aan de Rabobank Groep verschuldigde bedragen in overeenstemming met de contractuele voorwaarden te voldoen, is sprake van een zogeheten impairment. Indien nodig, wordt dan een voorziening ten laste van het resultaat getroffen.

De onderstaande tabel laat de waardeveranderingen zien voor de Rabobank Groep voor de jaren eindigend op 31 december 2010, 2009 and 2008, per bedrijfsonderdeel als percentage van de private kredietverlening:

Waardeveranderingen/gemiddelde private kredietverlening per bedrijfsonderdeel

Per 31 december

In procenten	2010	2009	2008
Binnenlands retailbankbedrijf.....	0,13	0,26	0,08
Wholesale and international retailbankbedrijf.....	0,64	1,05	0,93
Leasing.....			
.....	0,90	1,32	0,56
Vastgoed	0,36	0,14	-
Rabobank Groep	0,29	0,48	0,31

Structured credit, monolijeverzekeraars en overheden

Als gevolg van het voorzichtige economische herstel en de omstandigheden op de financiële markten zijn beperkte aanvullende voorzieningen getroffen door de Rabobank Groep met een negatieve resultaatconsequentie van € 46 miljoen na belastingen in 2010. Een aanvullende voorziening van € 21 miljoen na belastingen werd getroffen voor een liquiditeitsfaciliteit verstrekt door de Rabobank die gedeeltelijk werd gedekt door subprime gerelateerde activa.

In de handels- en beleggingsportefeuilles van de Rabobank Groep is er een beperkte exposure op meer gestructureerde beleggingen. Per 31 december 2010 heeft dit structured credit exposure een omvang van € 5,8 miljard die voor het grootste deel over een AAA-rating beschikt.

In een aantal gevallen zijn monolijeverzekeraars de tegenpartij van credit default swaps die het kredietrisico afdekken van bepaalde beleggingen. Niet de kredietkwaliteit van deze beleggingen, maar solvabiliteitsdoeleinden zijn de belangrijkste reden voor het hebben van deze afdekkingen. De kredietwaardigheid van een aantal monolijeverzekeraars staat onder druk wat ook tot uitdrukking is gekomen in het verder verlagen van de ratings van deze instellingen. Er ontstaat een tegenpartijrisico op deze monolijeverzekeraars, hetzij als de waarde van credit default swaps met deze tegenpartijen toeneemt, vanwege een daling van de waarde van de onderliggende beleggingen, hetzij omdat andere verzekerde beleggingen tot een mogelijke betalingsclaim bij deze verzekeraars kunnen leiden. Bij de bepaling van de hoogte van het tegenpartijrisico is rekening gehouden met tijdsaspecten en de kredietkwaliteit van de beleggingen. Per 31 december 2010 bedraagt het totale tegenpartijrisico vóór waardeaanpassingen € 1.330 miljoen. De totale voorziening op die datum heeft een omvang van € 1.114 miljoen. Het resterende tegenpartijrisico op 31 december 2010 bedraagt hierdoor € 216 miljoen.

De exposure van de Rabobank Groep op monolijeverzekeraars zal enkel leiden tot gerealiseerde verliezen als de beleggingen ook daadwerkelijk in default raken en er aanspraak moet worden gemaakt op de verzekering afgegeven door de monolijeverzekeraar. Daarmee ontstaat er pas als zowel de belegging als de betreffende monolijeverzekeraar in default raken.

De Rabobank Groep heeft in haar beleggings- en handelsportefeuilles per 31 december 2010 een zeer beperkte exposure op staatsobligaties uitgegeven door landen die door de markt op dit moment als minder kredietwaardig worden gepercipieerd: Italië € 388 miljoen, Griekenland € 373 miljoen, Spanje € 137 miljoen, Portugal € 80 miljoen en Ierland € 50 miljoen.

Landenrisico

De Rabobank Groep hanteert een landenlimietensysteem ter beheersing van het transferrisico en het collectief debiteurenrisico. Relevante landen krijgen na zorgvuldig onderzoek een interne landenrisicoring, waarna transferlimieten en algemene limieten worden vastgesteld.

De transferlimieten zijn ingesteld op het zogenoemde nettotransferrisico, dat gelijk is aan de totale uitzettingen verminderd met de uitzettingen in lokale valuta, de verkregen garanties en andere dekkingen voor het transferrisico, en een aftrek voor verlaagde weging van bepaalde producten. De limieten zijn toegewezen aan de kantoren die zelf verantwoordelijk zijn voor de dagelijkse bewaking van de uitzettingen en daarover rapporteren aan Group Risk Management.

Op het niveau van de Rabobank Groep wordt per kwartaal het uitstaande landenrisico, inclusief het additionele vermogensbeslag voor transferrisico, gerapporteerd aan de Balans Risico Management Commissie en aan de Landenlimietencommissie. Berekening van het additionele vermogensbeslag voor transferrisico vindt plaats op grond van interne richtlijnen en heeft betrekking op landen waar transferrisico relevant is.

Het nettotransferrisico vóór voorzieningen op niet-OESO-landen bedraagt per 31 december 2010 1,4% (2009: 1,3%) van het balanstotaal.

Renterisico

De balans van de Rabobank Groep herbergt een structureel renterisico. Renterisico kan onder andere voortvloeien uit mismatches tussen activa en passiva, zoals verschillen in looptijd tussen tegen een vaste rente uitgezette en aangetrokken middelen. De Rabobank Groep beheert het renterisico door gebruik te maken van zowel het Income-at-Risk-concept (dat het effect van renteschommelingen op het renteresultaat inzichtelijk maakt) en het Equity-at-Risk-concept (dat het effect van renteschommelingen op de economische waarde van het eigen vermogen in beeld brengt). De raad van bestuur vormt zich op basis van de Income-at-Risk- en Equity-at-Risk-analyses een oordeel over de aanvaardbaarheid van verliezen in de gehanteerde rentescenario's en bepaalt de limieten voor het renterisico van de Groep.

Het renterisico dat de Rabobank Groep op korte termijn loopt kan worden afgemeten aan de gevoeligheid van het renteresultaat voor veranderingen in de renteniveaus. De 'Income-at-Risk' weerspiegelt de verandering van het renteresultaat in de komende 24 maanden als gevolg van parallelle stijgingen/dalingen van de rentecurve met 200 basispunten, waarbij er vanuit wordt gegaan dat de balans niet verandert en er geen managementinterventie plaats vindt. In de scenario's wordt een geleidelijke rentestijging/-daling van 200 basispunten verondersteld in het eerste jaar, terwijl gedurende het tweede jaar de rente stabiel wordt verondersteld.

Het renterisico waaraan de Rabobank Groep op lange termijn bloot staat wordt gemeten en gemanaged door middel van 'Equity-at-Risk'. Dit is de gevoeligheid van de marktwaarde van het eigen vermogen van de Rabobank voor een onmiddellijke stijging of daling van de marktrenten met 200 basispunten.

Per 31 december 2010, bedroegen de Income at Risk (IatR) en de Equity at Risk (EatR) van de Rabobank Groep:

In miljoenen euros, behalve percentages	200 basis punten toename	200 basis punten afname
IatR 1 – 12 maanden.....	41	8
IatR 13 – 24 maanden.....	202	-111
EatR.....	-10%	9%

De Rabobank Groep verricht bovendien aanvullende scenarioanalyses om de gevolgen van veranderingen in klantengedrag en economische omstandigheden te beoordelen.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat een bank niet tijdig aan al haar (terug)betalingsverplichtingen kan voldoen, maar ook het risico dat de bank de groei van de activa op enig moment niet, of niet tegen een redelijke prijs, kan financieren. Het beleid is dat langlopende kredietverlening wordt gefinancierd met toevertrouwde middelen van klanten en met langetermijnfunding van de professionele markten. De beheersing van het liquiditeitsrisico is gebaseerd op een drietal pijlers.

De eerste pijler stelt strikte limieten aan de maximale uitgaande kasstromen binnen het wholesalebankbedrijf. Hierdoor wordt een te grote afhankelijkheid van de professionele markt voorkomen. Onder andere wordt er dagelijks gemeten en gerapporteerd welke inkomende en uitgaande kasstromen de eerste dertig dagen te verwachten zijn. Voor de uitgaande kasstromen zijn ook, per valuta en per locatie, limieten bepaald. Om voorbereid te zijn op mogelijke crisissituaties zijn gedetailleerde noodplannen opgesteld.

Via de tweede pijler wordt een omvangrijke buffer van liquide activa aangehouden. Als het nodig is, kunnen met deze activa onmiddellijk liquiditeiten worden gegenereerd door belening bij centrale banken, gebruik in repotransacties of directe verkoop in de markt.

De derde pijler is de beperking van het liquiditeitsrisico door een prudent fundingbeleid, gericht op het tegen aanvaardbare kosten voorzien in de financieringsbehoefte van de groepsonderdelen. Hierbij spelen de diversificatie van financieringsbronnen en valuta's, de flexibiliteit van de gebruikte fundinginstrumenten en een actieve investor-relationsfunctie een belangrijke rol. Hierdoor wordt voorkomen dat de Rabobank Groep te veel afhankelijk is van één bepaalde financieringsbron.

Liquiditeitsrisico is een organisatiebrede kwestie en wordt door Treasury Rabobank Group beheerd, in samenwerking met Rabobank International Global Financial Markets. Er zijn verschillende methoden ontwikkeld om het liquiditeitsrisico te kunnen meten en beheren. Zo wordt onder andere gebruikgemaakt van de kernactiva/kernpassivamethode. Het startpunt van deze analyse is de liquiditeitstypische vervalkalender van alle activa en passiva. Vervolgens wordt berekend welke activa, niet-benutte faciliteiten en passiva waarschijnlijk nog op de balans staan of komen te staan nadat zich veronderstelde en nauwkeurig gedefinieerde stressscenario's hebben voorgedaan. Hierbij worden verschillende periodes gehanteerd. De resterende activa en passiva worden aangeduid als kernactiva en kernpassiva. Hun onderlinge verhouding is de liquiditeitsratio. Gegeven de gekozen uiterst conservatieve wegingen wordt een ratio onder de 1,2 afdoende geacht. Ook in 2010 was dit in de gehanteerde scenario's het geval. Ook de toezichthouder geeft uitgebreide richtlijnen voor het meten en rapporteren van de liquiditeitspositie door de Rabobank Groep. Ook naar deze richtlijnen blijkt de liquiditeitspositie alleszins ruim. De aanwezige liquiditeit overschreed de eis gemiddeld met 40%.

Het uitstaande Asset Backed Commercial Paper bedroeg per 31 december 2010 € 14,0 miljard (2009: € 15,3 miljard). Deze geldmarktbeleggingsvehikels worden grotendeels gebruikt voor het financieren van eigen leningen en vorderingen van klanten en zijn volledig geïntegreerd in het liquiditeitsrisicomangementtraamwerk van de Rabobank Groep.

Marktrisico

Het marktrisico betreft de waardeveranderingen van de handelsportefeuille van de Rabobank Groep als gevolg van veranderingen in marktprijzen, zoals rentes, wisselkoersen, credit spreads, grondstoffenprijzen en aandelenkoersen. De BRMC-RG is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van en het toezicht op het beleid ten aanzien van marktrisico en bewaakt het wereldwijde marktriscoprofiel van de Rabobank Groep. De marktriscoposities worden dagelijks gemeten en gerapporteerd door de afdeling Market Risk. Het marktrisico wordt berekend op basis van intern ontwikkelde risicomodellen en systemen die zijn goedgekeurd en aanvaard door De Nederlandsche Bank. De risicomodellen van de Rabobank Groep zijn gebaseerd op het zogenaamde Value-at-Risk-concept. De Value at Risk geeft op basis van de historische ontwikkeling van marktprijzen aan wat het maximale verlies is dat de Rabobank Groep op één dag kan lijden bij een gegeven betrouwbaarheidsniveau. De Value at Risk binnen de Rabobank Groep is gebaseerd op marktontwikkelingen die zich in het verleden daadwerkelijk hebben voorgedaan. Er worden stresstests

uitgevoerd om de potentiële gevolgen van extreem ongunstige bewegingen in marktprijzen te berekenen. Met dergelijke ‘event risk scenarios’ worden de gevolgen van grote en plotselinge veranderingen in de marktprijzen inzichtelijk gemaakt. Ook wordt gebruik gemaakt van statistische modellen om aanvullende risicomatstaven te genereren die voor de afdeling Market Risk en de BRMC-RG als extra informatie dienen bij het beoordelen van de marktrisicoposities van de Rabobank Groep.

Voor het jaar eindigend op 31 december 2010 schommelde de Value at Risk tussen € 9 miljoen (2009: € 23 miljoen) en € 18 miljoen (2009: € 50 miljoen), met een gemiddelde van € 14 miljoen (2009: € 32 miljoen). De afname van de gemiddelde Value at Risk ten opzichte van 2009 is voor een deel het gevolg van verbeteringen in de berekeningsmethodieken en van veranderingen in posities, boeken en activiteiten.

Value-at-Risk-modellen kennen bepaalde beperkingen. Zo zijn ze betrouwbaarder onder normale marktomstandigheden en is de voorspellende kracht van historische gegevens beperkt. De resultaten van het Value-at-Risk-model bieden dan ook geen garantie dat het feitelijke risico overeenkomt met de statistisch geschatte waarde. De resultaten van de Value-at-Risk-modellen worden regelmatig achteraf getoetst. De testresultaten worden zowel intern als aan de toezichhouder gerapporteerd. Naast Value at Risk worden ook andere risico-indicatoren gebruikt om het marktrisico effectief te kunnen beheren.

Value at Risk
in miljoenen euro's in 2010

Operationeel risico

Operationeel risico betreft het risico van directe of indirecte verliezen door falende interne processen, mensen of systemen of door externe gebeurtenissen). De Rabobank kent een groepsbreed beleid om de operationele risico's te beperken. Alle entiteiten hanteren gedecentraliseerde procedures voor het vastleggen van operationele incidenten, waarover driemaandelijks verslag wordt uitgebracht aan de centrale afdeling Operational Risk op groepsniveau. Aanvullend daarop worden complexe instrumenten beschikbaar gesteld om operationeel risicomanagement binnen alle groepsonderdelen mogelijk te maken. Het management van iedere afzonderlijke entiteit is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van beleid en procedures om operationele risico's te beheersen conform het operationele risicomanagementbeleid van de Rabobank Groep.

10. Belastingheffing in Nederland

Onderstaande opmerkingen zijn bedoeld als een algemene richtlijn met betrekking tot de toepassing van het huidige Nederlandse recht. Personen die enige twijfel hebben omtrent hun fiscale positie, bijvoorbeeld omdat er bepaalde specifieke fiscale regels op hen van toepassing zijn, wordt aangeraden een professionele adviseur te raadplegen. Rabo Groen Bank heeft advies ingewonnen, waaruit blijkt dat onder huidig Nederlands recht:

- (a) een particuliere belastingplichtige (een Nederlandse ingezetene en een niet-ingezetene van Nederland die geopteerd heeft voor fiscale behandeling gelijk aan een Nederlandse ingezetene) voor het bepalen van het belastbare inkomen uit sparen en beleggen (box 3) onder andere rechten die niet op zaken betrekking hebben en overige vermogensrechten tot de rendementsgrondslag dient te rekenen. Er wordt een forfaitair rendement van 4 procent berekend over de rendementsgrondslag in box 3 op 1 januari van het kalenderjaar (de peildatum), voorzover de rendementsgrondslag meer bedraagt dan het heffingvrij vermogen (voor het jaar 2011: € 20.785). Het van toepassing zijnde tarief bedraagt 30 procent. Het werkelijk genoten rendement is feitelijk niet belast;
- (b) tot de belastbare bezittingen niet behoren maatschappelijke beleggingen (waaronder beleggingen in onderhavige Obligaties) tot een gezamenlijk maximum van € 55.476 (voor het jaar 2011) per belastingplichtige (vrijstelling voor maatschappelijke beleggingen). Bij fiscale partners wordt de van toepassing zijnde vrijstelling voor hen gezamenlijk gesteld op € 110.952 (voor het jaar 2011). Tot dit bedrag worden dergelijke beleggingen derhalve niet tot de rendementsgrondslag in box 3 gerekend. Indien op de Obligaties een recht van vruchtgebruik is gevestigd, komt noch de bloot eigenaar, noch de vruchtgebruiker met betrekking tot deze Obligaties in aanmerking voor de vrijstelling voor maatschappelijke beleggingen;
- (c) dat de particuliere belastingplichtige (Nederlands ingezetene en een niet-ingezetene van Nederland die geopteerd heeft voor fiscale behandeling gelijk aan een Nederlandse ingezetene) bovendien aanspraak kan maken op een aanvullende heffingskorting van respectievelijk 0,7 procent in 2012, 0,4 procent in 2013 en 0 procent in 2014 en daaropvolgende jaren over de waarde van de beleggingen die niet belast zijn op grond van de hiervoor onder (b) genoemde regeling (vrijstelling maatschappelijke beleggingen). Deze heffingskorting wordt derhalve berekend over het bedrag dat op 1 januari van het kalenderjaar onder de vrijstelling maatschappelijke beleggingen valt en kan slechts in mindering worden gebracht op de totaal verschuldigde inkomstenbelasting en premieheffing over het desbetreffende jaar. Indien op de Obligaties een recht van vruchtgebruik is gevestigd, komt noch de bloot eigenaar, noch de vruchtgebruiker met betrekking tot deze Obligaties in aanmerking voor de aanvullende heffingskorting;
- (d) bij tussentijdse verkoop van de Obligaties de daaraan verbonden fiscale voordelen voor de verkoper ophouden en deze voordelen beginnen voor de koper. In het jaar van tussentijdse aan- of verkoop zal het fiscale voordeel geheel toekomen aan de verkoper aangezien deze op de peildatum de obligatie tot zijn bezittingen rekent. In het jaar volgende op het jaar van tussentijdse verkoop zal het fiscale voordeel geheel toekomen aan de koper;
- (e) inkomsten uit hoofde van de Obligaties niet onderworpen zijn aan Nederlandse dividendbelasting of Nederlandse bronbelasting;

- (f) een Obligatiehouder niet aan enige Nederlandse inkomstenbelasting zal worden onderworpen met betrekking tot enige betaling op de Obligaties of met betrekking tot enige winst gerealiseerd ter gelegenheid van de vervreemding van Obligaties, onder de voorwaarden dat:
  - i. die Obligatiehouder niet een Nederlands ingezetene is of wordt geacht te zijn en niet geopteerd heeft te worden belast als een Nederlands ingezetene; en
  - ii. die Obligatiehouder geen (belang in een) onderneming heeft die geheel of ten dele wordt gedreven door middel van een vaste inrichting of door een vaste vertegenwoordiger in Nederland en aan welke vaste inrichting of vaste vertegenwoordiger de Obligaties zijn toe te rekenen;
- (g) in Nederland geen erfbelasting verschuldigd zal zijn met betrekking tot de verkrijging van Obligaties als gevolg van het overlijden van een Obligatiehouder die geen Nederlands ingezetene is of wordt geacht te zijn, tenzij die Obligatiehouder ten tijde van het overlijden een (belang in een) onderneming had die geheel of gedeeltelijk werd of wordt gedreven door middel van een vaste inrichting of door middel van een vaste vertegenwoordiger in Nederland en aan welke vaste inrichting of vaste vertegenwoordiger de Obligaties zijn of waren toe te rekenen;
- (h) geen Nederlandse registratierechten, invoerrechten, overdrachtsbelasting, zegelrechten of enige andere gelijksoortige belasting, recht of heffing, anders dan griffierechten, verschuldigd zullen zijn met betrekking tot, of in verband met het bij de rechter afdwingen (inclusief de tenuitvoerlegging van in het buitenland verkregen vonnissen door de bevoegde Nederlandse rechter) van de nakoming van de verplichtingen uit hoofde van dit Prospectus door Rabo Groen Bank B.V. of Rabobank Nederland;
- (i) geen Nederlandse omzetbelasting is verschuldigd met betrekking tot betalingen in de vorm van vergoedingen voor de afgifte van de Obligaties of met betrekking tot betalingen door Rabo Groen Bank B.V. of Rabobank Nederland van hoofdsom van, rente of premie (indien van toepassing) op de Obligaties;
- (j) een Obligatiehouder geen ingezetene van Nederland wordt, en niet geacht wordt ingezetene van Nederland te zijn, door het enkele houden van een Obligatie of de ondertekening door Rabo Groen Bank B.V. of Rabobank Nederland en/of door het afdwingen in rechte van de Obligatie.

Rabo Groen Bank heeft tevens advies ingewonnen met betrekking tot de richtlijn van de Europese Unie inzake de belastingheffing van spaartegoeden (Richtlijn 2003/48/EG van de Raad van 3 juni 2003 betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling). Op basis van deze richtlijn moet een lidstaat vanaf 1 juli 2005 aan de belastingautoriteiten van een andere lidstaat informatie verstrekken over de rente of vergelijkbare inkomsten betaald door een uitbetalende instantie binnen zijn jurisdictie aan een persoon die ingezetene is van die andere lidstaat. Een aantal lidstaten, te weten Luxemburg en Oostenrijk, houdt in plaats daarvan bronbelasting in met betrekking tot zulke betalingen tijdens een overgangperiode (tenzij tijdens deze overgangperiode alsnog wordt besloten informatie te verstrekken). België heeft ervoor gekozen om informatie te gaan verstrekken met ingang van 2010. Het eindigen van deze overgangperiode voor Oostenrijk en Luxemburg is afhankelijk van het aangaan van bepaalde andere overeenkomsten met betrekking tot informatieuitwisseling met derdelanden zoals Zwitserland.

Bepaalde derdelanden (waaronder Zwitserland, Liechtenstein, Andorra, Monaco en San Marino) en bepaalde afhankelijke en geassocieerde gebieden zijn overeengekomen per 1 juli 2005 vergelijkbare maatregelen als waarin de richtlijn voorziet toe te passen (informatieverstrekking, dan wel inhouding van bronbelasting in de overgangperiode. Zwitserland houdt bronbelasting in).

11. Model van de Definitieve Voorwaarden

[Onderstaand is aangegeven volgens welk model de Definitieve Voorwaarden zullen worden opgesteld voor iedere Serie van Obligaties zoals deze onder het Programma zullen worden uitgegeven.]

DEFINITIEVE VOORWAARDEN

Rabo Groen Bank B.V.
(statutair gevestigd te Utrecht)

Uitgifte van € [nominaal bedrag] [naam van de Obligaties]
Serienummer: [●]

onder het € 4.500.000.000
Programma tot uitgifte van Obligaties

De datum van deze Definitieve Voorwaarden is [Uitgiftedatum].

Deze Definitieve Voorwaarden dienen te worden gelezen in samenhang met het bij het Programma behorende Prospectus gedateerd 16 augustus 2011 dat een basisprospectus is als bedoeld in artikel 5.4 van de Prospectusrichtlijn (Richtlijn 2003/71/EG). [Deze Definitieve Voorwaarden vormen een document overeenkomstig artikel 16 van de Prospectusrichtlijn.]* Termen die beginnen met een hoofdletter hebben de betekenis zoals bepaald in de Obligatievoorwaarden tenzij anders aangegeven in deze Definitieve Voorwaarden. Op de Obligaties zijn de in deze Definitieve Voorwaarden opgenomen bepalingen en de Obligatievoorwaarden (zoals opgenomen in het Prospectus) van toepassing. Volledige informatie over de Uitgevende Instelling en de Obligaties kan slechts worden verkregen door zorgvuldige bestudering van zowel het Prospectus, de Obligatievoorwaarden alsmede deze Definitieve Voorwaarden. Het Prospectus is verkrijgbaar bij Rabobank Nederland, Croeselaan 18, 3521 CB Utrecht en via: www.rabobank.nl, onder 'Beleggen' / 'Beleggingsproducten' / 'Rabobankproducten' / 'Rabo Groen Obligaties' / 'Voorwaarden'.

De Uitgevende Instelling verklaart dat, na het treffen van alle redelijke maatregelen om zulks te garanderen en voorzover haar bekend, de gegevens die in deze Definitieve Voorwaarden zijn opgenomen, gelezen in samenhang met het bepaalde in het Prospectus, overeenstemmen met de werkelijkheid en dat geen gegevens zijn weggelaten waarvan de vermelding de strekking van de Definitieve Voorwaarden zou wijzigen.

Niemand is gerechtigd in verband met de aanbieding van de Obligaties informatie te verschaffen of verklaringen af te leggen die niet in deze Definitieve Voorwaarden zijn opgenomen. Indien zodanige informatie is verschaft of zodanige verklaringen zijn afgelegd, dient op dergelijke informatie of dergelijke verklaringen niet te worden vertrouwd als zijnde verstrekt of afgelegd door of namens de Uitgevende Instelling of Rabobank Nederland. Deze Definitieve Voorwaarden houden als zodanig geen aanbod in van enig effect of een uitnodiging tot het doen van een aanbod tot koop van enig effect anders dan de Obligaties, noch een aanbod van enig effect of een uitnodiging tot het doen van een aanbod tot koop van enig effect, zoals aangeboden, in enig rechtsgebied waar dit volgens de daar geldende regelgeving niet geoorloofd is. De afgifte van deze Definitieve Voorwaarden en de verkoop van Obligaties op basis hiervan houden onder geen enkele omstandigheid in dat de in deze Definitieve Voorwaarden vermelde informatie ook op een later tijdstip dan de datum van deze Definitieve Voorwaarden nog juist is.

De verspreiding van deze Definitieve Voorwaarden en de aanbieding, verkoop of levering van de Obligaties vindt uitsluitend in Nederland plaats. Ieder die buiten Nederland in het bezit komt van deze Definitieve Voorwaarden dient zich te vergewissen van en zich te houden aan deze beperking. De Obligaties mogen niet worden aangeboden, verkocht of geleverd in andere landen dan Nederland. De Uitgevende Instelling en

Rabobank Nederland aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid, voor welke schending dan ook van zodanige beperkingen door wie dan ook, ongeacht of het een potentiële koper van Obligaties betreft of niet.

Deze Definitieve Voorwaarden mogen uitsluitend worden gebruikt ter zake van aanbiedingen van de Obligaties tot een op enig moment uitstaande totale nominale waarde aan series van Obligaties van in totaal € 4.500.000.000.

[Waar [•] is opgenomen, wordt deze ingevuld, dan wel wordt aangegeven dat dit niet van toepassing (n.v.t.) is. De nummering dient voor alle Definitieve Voorwaarden hetzelfde te zijn.]

Naast de Obligatievoorwaarden zijn op de Obligaties de volgende voorwaarden van toepassing:

1	Uitgevende Instelling	:	Rabo Groen Bank B.V.
2	(i) Serienummer	:	[•]
	(ii) Tranche	:	[•]
3	Valuta	:	[Euro (“EUR” of “€”)/ander]
4	Totale Nominale Waarde	:	[•] <i>[indien dit bedrag niet vooraf is bepaald, wordt melding gemaakt van de getroffen regelingen voor de aankondiging van het definitieve bedrag van de aanbieding aan het publiek en van het tijdstip waarop deze aankondiging zal plaatsvinden.]</i>

[De Totale Nominale Waarde van de Obligaties zal worden bepaald aan de hand van de vraag naar de Obligaties gedurende de Inschrijvingsperiode en zal na sluiting van de Inschrijvingsperiode worden opgenomen in de Definitieve Voorwaarden.]

5	Uitgifteprijs	:	[100] procent
6	Coupure	:	[EUR 500,-]
7	Uitgiftedatum	:	[•]
8	Aflossingsdatum	:	[•]
9	Rentepercentage	:	[•] procent per jaar
			[[•] maands [EURIBOR, LIBOR of een andere rentevoet] +/- [•] procent per jaar]
10	Wijze waarop rentevoet wordt bepaald	:	[(i) [relevante screen rate/anders]

(ii) indien de relevant screen rate niet beschikbaar is voor de desbetreffende renteperiode, zal de rentevoet zijn het rentetarief dat door Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. wordt aangeboden aan eerste klas banken op de [Europese/Londense/anders] interbancaire markt, voor deposito's in [euro/Britse ponden/anders] met een looptijd die vergelijkbaar is met die renteperiode om 11:00 uur (Amsterdamse/Londense/anders tijd) op de desbetreffende Rentebetaaldag.]

[Voor de bepaling van de rentevoet betekent “screen rate” het rentepercentage op jaarbasis vastgesteld door de [Fédération Bancaire Européenne/*anders*] voor de desbetreffende renteperiode die wordt getoond op de desbetreffende pagina van het door de Uitgevende Instelling gekozen [*specificeer*] scherm. Als de pagina wordt vervangen of de service niet langer beschikbaar is, kan de Uitgevende Instelling een andere pagina of service waarop het rentepercentage wordt getoond selecteren.]

[*specificeer andere wijze waarop rentevoet wordt bepaald*]

- 11 Rentebetaaldag(en) : [•]
- 12 Effectief Rendement : Bij een koers van [•] procent en voor de looptijd per de datum van eerste afgifte [•] procent
- 13 Additionele Bepalingen : [•] [*Bij het invoegen van additionele bepalingen aan de Definitieve Voorwaarden moet worden overwogen of dit inhoudt dat ingevolge artikel 5:23 Wft een supplement ter aanvulling van het Prospectus moet worden opgesteld*]
- 14 Notering : [Officiële notering van de Obligaties aan [NYSE Euronext in Amsterdam / [andere effectenbeurs] per [•] [is/wordt] aangevraagd. / Geen]
- 15 Listing agent, verantwoordelijk voor de notering op en toelating tot de handel op een gereguleerde markt van de Obligaties (naam en adres) : [•]
- 16 Calculation agent, verantwoordelijk voor het berekenen van de betaalbare rente (naam en adres) : [•]
- 17 ISIN : [•]
- 18 Datum uitgiftebesluit van de directie van de Uitgevende Instelling : [•]
- 19 Opgave dan wel raming van de aan de uitgifte verbonden kosten : [•/De Uitgevende Instelling betaalt [lokale Rabobanken/Robeco] voor de distributie van deze Obligaties een eenmalige vergoeding ter grootte van [•] procent. Deze vergoeding is reeds in de Uitgifteprijs verwerkt.]
- 20 Additioneel betaalkantoor in Nederland (naam en adres) : [•]
- 21 Inschrijvingsperiode : [De inschrijving op de Obligaties vindt plaats via de

adviseur van [de lokale Rabobank/Robeco/anders] vanaf [•], [•] uur, tot uiterlijk [•], [•] uur [en staat uitsluitend open voor Preferente Beleggers].

['Preferente Beleggers' betekent beleggers in obligaties onder Serienummer [•] (ISIN: [•]) die ten tijde van de aflossing daarvan de beschikking hebben over deze obligaties onder Serienummer [•]].

[Inschrijving op de Obligaties is gedurende de Inschrijvingsperiode mogelijk tot de Totale Nominale Waarde die voor deze Serie is vastgesteld. Indien de Totale Nominale Waarde gedurende de Inschrijvingsperiode wordt bereikt, zal de Serie vervroegd worden gesloten, dan wel zal de Totale Nominale Waarde die voor deze Serie geldt, worden verhoogd, zulks ter discretie van de Uitgevende Instelling]

[De Uitgevende Instelling behoudt zich het recht voor de Inschrijvingsperiode te verlengen, te verkorten en op te schorten, in welk geval ook de Uitgiftedatum, de Aflossingsdatum en de Rentebetaaldagen kunnen wijzigen. Een dergelijke verandering wordt openbaar gemaakt via de website van Rabobank Nederland, www.rabobank.nl.]

[De Uitgevende Instelling behoudt zich het recht voor om in geval van overinschrijving de inschrijvingen van beleggers te verminderen, waarna toewijzing systematisch zal plaatsvinden. Van overinschrijving zal onder meer sprake zijn, indien het totaal van de inschrijvingen op deze Serie een bedrag van [•] te boven gaat. De Uitgevende Instelling behoudt zich het recht voor dit bedrag aan te passen. Een dergelijke vermindering wordt openbaar gemaakt via de website van Rabobank Nederland, www.rabobank.nl.]

[De resultaten van de aanbieding zullen zo spoedig mogelijk na sluiting van de Inschrijvingsperiode openbaar worden gemaakt via de website van Rabobank Nederland, www.rabobank.nl.]

[Niet van toepassing]

22 Wijze van kennisgeving van toewijzing

[Levering tegen betaling]

[Handelen in de Obligaties is [niet] mogelijk voordat de kennisgeving is geschied, zoals hierboven uiteengezet is.]

[Toelating tot de handel op een gereguleerde markt

Deze Definitieve Voorwaarden bevatten de definitieve voorwaarden die vereist zijn om de hierin genoemde Obligaties toe te laten tot de handel op [NYSE Euronext in Amsterdam/*ander*.]*

[Informatie over in het verleden behaalde rendement (*enkel voor Obligaties met een variabele rente*)

Informatie over in het verleden behaalde rendement kan verkregen worden van [Reuters/Bloomberg/*anders*]]*

Belangen van bij de uitgifte en/of aanbidding betrokken natuurlijke en rechtspersonen

De Uitgevende Instelling is zich niet bewust van personen, die betrokken zijn bij de uitgifte en/of aanbidding van de Obligaties, die een materieel belang hebben bij deze uitgifte dan wel aanbidding. [*Aanpassen indien er wel sprake is van andere belangen*]

De Uitgevende Instelling neemt de verantwoordelijkheid voor de informatie zoals opgenomen in deze Definitieve Voorwaarden.

Namens de Uitgevende Instelling:

Naam:

Titel:

[* *Verwijderen indien niet van toepassing.*]

Uitgevende Instelling

Rabo Groen Bank B.V.
Gildenkwartier 199
3511 DH Utrecht
Nederland

403-Verklaring en Onherroepelijke Garantie afgegeven door

Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland)
Croeselaan 18
3521 CB Utrecht
Nederland

Accountant van de Uitgevende Instelling, Rabobank Nederland en Rabobank Groep

Ernst & Young Accountants LLP
Euclideslaan 1
3584 BL Utrecht
Nederland